

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 23.12.2002
COM(2002) 772 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Μέτρα που έλαβε η Επιτροπή ανταποκρινόμενη στις παρατηρήσεις που συνόδευαν τη σύσταση του Συμβουλίου

Έκθεση συνακόλουθων μέτρων για το οικονομικό έτος 2000

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Μέτρα που έλαβε η Επιτροπή ανταποκρινόμενη στις παρατηρήσεις που συνόδευαν τη σύσταση του Συμβουλίου

Έκθεση συνακόλουθων μέτρων για το οικονομικό έτος 2000

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
1. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 - ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ.....	11
2. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 - ΚΟΙΝΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	14
3. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 - ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ.....	18
4. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 - ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ.....	24
5. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 - ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	28
6. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 - ΠΡΟΕΝΤΑΞΙΑΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	34
7. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 - ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ.....	38
8. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	42
9. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9 - ΔΗΛΩΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	44
10. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ 2000.....	47

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, και σύμφωνα με το άρθρο 276 παρ. 3 της Συνθήκης ΕΚ και το άρθρο 89 παρ. 8 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, η έκθεση συνακόλουθων μέτρων της Επιτροπής σκοπό έχει να παρουσιάσει τα μέτρα που έλαβε για να ανταποκριθεί στις παρατηρήσεις που συνόδευαν τη σύσταση απαλλαγής για τον γενικό προϋπολογισμό και τον επιχειρησιακό προϋπολογισμό της ΕΚΑΧ. Η παρούσα έκθεση αποτελεί την απάντηση στα αιτήματα του Συμβουλίου που διατυπώνονται στις συγκεκριμένες παρατηρήσεις που συνόδευαν τη σύσταση απαλλαγής της 5ης Μαρτίου 2002. Αναμένεται δε να παράσχει στο Συμβούλιο όλα τα αναγκαία πληροφοριακά στοιχεία για τις αναληφθείσες από την Επιτροπή ενέργειες, όταν θα συζητήσει την επόμενη σύσταση απαλλαγής για το 2001.

Τα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή για καθεμία από τις επιμέρους συστάσεις του Συμβουλίου περιγράφονται εντός των πλαισίων.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Το Συμβούλιο επισημαίνει με ικανοποίηση ότι η ανάληψη διαφόρων πρωτοβουλιών από την Επιτροπή προκειμένου να βελτιώσει τη διαχείριση και τη λογιστική της, πρωτοβουλιών που βασίστηκαν σε μεγάλο βαθμό στην ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αποδεικνύει την αξία της εν λόγω έκθεσης ως μέσου ελέγχου της νομιμότητας και της κανονικότητας της δημοσιονομικής διαχείρισης, καθώς και αξιολόγησης της ποιότητάς της. Εμμένει συνεπώς στην ανάγκη αυστηρής τήρησης των συστάσεων που διατυπώνονται κατά τη διαδικασία απαλλαγής.

Η Επιτροπή Prodi καταβάλλει μίαν άνευ προηγουμένου προσπάθεια για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισης. Στο πλαίσιο αυτό, η διαδικασία απαλλαγής εκλαμβάνεται ως ευκαιρία για εποικοδομητικό διάλογο μεταξύ των θεσμικών οργάνων με σκοπό τον εντοπισμό των τομέων όπου είναι δυνατές βελτιώσεις.

2. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για όλες τις θετικές πτυχές που αναφέρονται στην έκθεση, μολονότι συνειδητοποιεί ότι η Επιτροπή δεν έχει επιτύχει ακόμη τους στόχους που έχει θέσει στο πλαίσιο της μεταρρύθμισής της. Το Συμβούλιο επιθυμεί εν προκειμένω να τονίσει τη σημασία που αποδίδει στην αναδιατύπωση του Δημοσιονομικού Κανονισμού, ο οποίος αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του κοινοτικού δημοσιονομικού συστήματος.

Η Επιτροπή έχει την αίσθηση ότι έχει ήδη επιτύχει πολλά στις μεταρρυθμιστικές της προσπάθειες. Στη συγκεντρωτική έκθεση της Επιτροπής για το 2001 περιλαμβάνεται λεπτομερής ανάλυση της εφαρμογής της μεταρρύθμισης. Τα βασικά σημεία της ανάλυσης αυτής έχουν ως εξής :

- Προτεραιότητες, κατανομή και αποδοτική χρήση των πόρων

Προσδιορίστηκαν και τέθηκαν τα χαρακτηριστικά σημεία, μέσω του Στρατηγικού Σχεδιασμού και Προγραμματισμού (ΣΣΠ), στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης. Η κατάρτιση των ετήσιων διαχειριστικών σχεδίων από όλες τις υπηρεσίες αποτέλεσε ένα σημαντικότατο βήμα προόδου. Η διαχείριση βάσει δραστηριοτήτων βοήθησε την Επιτροπή να εστιάσει τις δραστηριότητές της σε σαφείς προτεραιότητες, με σαφείς στόχους. Με την επιφύλαξη κάθε περαιτέρω βελτίωσης, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή επέτυχε κατά το 2001 όλα όσα είχαν προαναγγελθεί στη Λευκή Βίβλο, καθώς και ότι τούτο αποτέλεσε σημαντικό επίτευγμα, δεδομένου ότι οι υπηρεσίες εργάστηκαν με σημαντικούς χρονικούς και οικονομικούς περιορισμούς, καθώς και ότι μια τέτοια μεγάλη αλλαγή μπορεί να εφαρμοσθεί μόνο σταδιακά.

- Η πολιτική για τους ανθρώπινους πόρους

Η διαδικασία διαβουλεύσεων με το προσωπικό και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις οδήγησε στα ακόλουθα αποτελέσματα :

(1) Το "Συνολικό πακέτο για τη μεταρρύθμιση της πολιτικής προσωπικού", του Οκτωβρίου 2001, το οποίο περιελάμβανε 15 κεφάλαια. Τα εννέα πρώτα είχαν υποβληθεί στην Επιτροπή προς τελική απόφαση : κοινωνική δέσμη, με μέτρα για τις άδειες για οικογενειακούς λόγους και τις ελαστικές ρυθμίσεις της εργασίας· ισότητα των ευκαιριών μεταξύ γυναικών και ανδρών·

κοινωνική πολιτική και υποδομή για το προσωπικό· ηθική παρενόχληση· επιμόρφωση· κινητικότητα· αναφορά παραπτώματων· πειθαρχικά· διατήρηση των επαγγελματικών προτύπων· προσλήψεις· μεσαία στελέχη· μισθοί και συντάξεις. Τα τελευταία έξι θέματα συζητήθηκαν με σκοπό την τελική χάραξη των προανατολισμών της Επιτροπής: αξιολόγηση και προαγωγές· διάρθρωση των σταδιοδρομιών· έκτακτο προσωπικό· υπηρεσία διαμεσολάβησης· ευέλικτη συνταξιοδότηση και γενική αναθεώρηση του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης.

(2) Στις 20 Δεκεμβρίου, η Επιτροπή εξέδωσε σχέδιο κανονισμού για την τροποποίηση του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης και για τους κανόνες αξιολόγησης και προαγωγής, με σκοπό την υποβολή τους στην αρμόδια διοργανική επιτροπή, προς γνωμοδότηση. Το εν λόγω σχέδιο κανονισμού ενσωματώνει όλες τις κατά την Επιτροπή αναγκαίες αλλαγές των βασικών κανόνων που διέπουν την ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση.

(3) Η Επιτροπή εξέδωσε τις υπόλοιπες αποφάσεις κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του 2002 (οδηγίες για την περιγραφή καθηκόντων, οδηγίες για την κινητικότητα, διεξαγωγή των διοικητικών εξετάσεων και των πειθαρχικών διαδικασιών, κανόνες περί των αποσπασμένων εθνικών εμπειρογνομόνων στην Επιτροπή, αναφορά παραπτώματων, κοινωνική πολιτική, υπηρεσία διαμεσολάβησης, οδηγίες κατάρτισης και διατήρηση των επαγγελματικών προτύπων, αξιολόγηση και προαγωγές). Ακόμη, η Επιτροπή αποφάσισε να υποβάλει το σχέδιο κανονισμού στο Συμβούλιο, με σκοπό την ολοκλήρωση της νομοθετικής διαδικασίας μέχρι τα μέσα του 2003.

- Λογιστικός έλεγχος, δημοσιονομική διαχείριση και έλεγχος

Η μεταρρύθμιση αποσκοπεί στο να γίνουν οι διαδικασίες απλούστερες, ταχύτερες και με μεγαλύτερη υπευθυνότητα, μέσω της αποκέντρωσης της διαχειριστικής ευθύνης προς εκείνους που βρίσκονται εγγύτερα στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων, καθώς και της βελτίωσης της διαφάνειας.

(1) Το 2001, οι υπηρεσίες της Επιτροπής, βασιζόμενες σε μια αξιολόγηση των συναφών κινδύνων, της οργανωτικής δομής και της σχέσης κόστους/αποτελεσματικότητας, έθεσαν σε εφαρμογή νέα κυκλώματα δημοσιονομικής διαχείρισης, περιγράφοντας τα βασικά στάδια της έγκρισης των δημοσιονομικών πράξεων και τηρώντας τη βασική αρχή του διαχωρισμού της ανάληψης και της επαλήθευσης μιας πράξης. Ακόμη, κάθε υπηρεσία της Επιτροπής όρισε και έναν εσωτερικό ελεγκτή, για να επικουρεί τον γενικό διευθυντή ή των προϊστάμενο κατά την επαλήθευση της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών ελέγχων.

(2) Επίσης το 2001, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου ανεξαρτητοποιήθηκε από τον Δημοσιονομικό Έλεγχο. Ο ρόλος της είναι ουσιώδης, κατά το ότι παρέχει στην Επιτροπή την αναγκαία διαβεβαίωση, μέσω της ανεξάρτητης γνώμης της, επί της ποιότητας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου.

(3) Η κεντρική δημοσιονομική υπηρεσία, η οποία συστάθηκε το 2000, εστίασε τις εργασίες της κατά το 2001 στην πρόταση αναδιτύπωσης του Δημοσιονομικού Κανονισμού, στον ορισμό και τις οδηγίες για τα ελάχιστα πρότυπα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνου για τις υπηρεσίες της Επιτροπής, στην ενίσχυση της διαχείρισης των κάθε είδους συμβάσεων στις υπηρεσίες της Επιτροπής. Ακόμη, εδόθη ιδιαίτερη προσοχή, μέσω της υπηρεσίας άμεσης υποστήριξης (help desk), στη ζητηθείσα υποστήριξη στην κατάρτιση και στην ενημέρωση. Τέλος, η ανάγκη βελτίωσης των κεντρικών συστημάτων δημοσιονομικής πληροφόρησης οδήγησε σε ενέργειες για τη συνολική ποιοτική αναβάθμιση του υφιστάμενου συστήματος και την ανάπτυξη των νέων λειτουργικών συστημάτων που καθορίζονται στη Λευκή Βίβλο (βάση δεδομένων για τις συμβάσεις, κεντρικό μητρώο τιμολογίων, διαχείριση της ανάκτησης ποσών).

(4) Οι γενικοί διευθυντές και οι προϊστάμενοι υπηρεσιών συνέταξαν τον Μάιο του 2002 τις πρώτες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων, για το 2001. Οι εκθέσεις αυτές καταδεικνύουν τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί, αν και απομένουν πολλά να γίνουν για τη βελτίωση των συστημάτων δημοσιονομικής διαχείρισης.

(5) Στο ζήτημα του εσωτερικού ελέγχου και της δημοσιονομικής διαχείρισης εδόθη νέα ώθηση μέσω του νέου Δημοσιονομικού Κανονισμού, ο οποίος αντανακλά τις βασικές αρχές της δημοσιονομικής μεταρρύθμισης, πρόκειται δε να τεθεί σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 2003. Η μεταβίβαση της σε κεντρικό επίπεδο προέγκρισης σημαίνει ότι οι υπηρεσίες θα χρειασθεί να εστιάσουν την προσοχή τους στον βαθμό ετοιμότητας για την ανάληψη πλήρως αποκεντρωμένων αρμοδιοτήτων. Τα κεντρικά συστήματα υποστήριξης για τη δημοσιονομική και λογιστική πληροφόρηση βρίσκονται υπό επεξεργασία, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί η συμμόρφωσή τους προς τις απαιτήσεις του νέου Δημοσιονομικού Κανονισμού (ιδίως σε ό,τι αφορά τις νέες διαδικασίες διεκπεραίωσης εντός των υπηρεσιών των διατακτών και τα είδη πράξεων). Ακόμη, η Επιτροπή εξετάζει και τρόπους προώθησης της τήρησης των αρχών της λογιστικής βάσει της αυτοτέλειας των χρήσεων, πράγμα που συνεπάγεται αλλαγές τόσο στους λογιστικούς κανόνες όσο και στα μηχανογραφικά συστήματα. Το σχέδιο αυτό εγκαινιάστηκε μέσω ενός υπομνήματος που παρουσίασε η κα. Schreyer στην Επιτροπή τον Ιούλιο του 2002, και στο οποίο θα δοθεί συνέχεια τον Δεκέμβριο του 2002 με ανακοίνωση σχετικά με την οργάνωση του σχεδίου αυτού. Παράλληλα, η Επιτροπή συνεχίζει τις ενέργειές της για τη βελτίωση του σημερινού μηχανογραφικού συστήματος.

Ως εκ τούτου, μπορεί να θεωρηθεί ότι πολλές από τις μεταρρυθμιστικές δραστηριότητες έχουν ήδη υλοποιηθεί, η δε αναδιτύπωση του Δημοσιονομικού Κανονισμού, η οποία αποφασίστηκε ομόφωνα από το Συμβούλιο μέσω μιας ιδιαίτερα έντονης διαδικασίας, ολοκληρώθηκε σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, και με την αναγκαία εξέταση και συζήτηση των απόψεων των ενδιαφερομένων μερών.

- Το λογιστικό πλαίσιο και το λογιστικό σύστημα της Επιτροπής καταρτίστηκαν σε μια περίοδο όπου στον δημόσιο τομέα εχρησιμοποιείτο εν γένει η ταμειακή λογιστική, εξυπηρετώντας κυρίως τις ανάγκες της δημοσιονομικής λογιστικής. Ακόμη, οι σχετικές διαδικασίες έπρεπε να σχεδιασθούν έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις διατάξεις του Δημοσιονομικού Κανονισμού. Το λογιστικό σύστημα της Επιτροπής σχεδιάστηκε για ταμειακή λογιστική, απλώς δε αναπροσαρμόστηκε σε περιορισμένο βαθμό για να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της σύγχρονης γενικής λογιστικής.
 - Η Επιτροπή έχει ήδη εισαγάγει στοιχεία της λογιστικής που βασίζεται στην αυτοτέλεια των χρήσεων, κατά την παρουσίαση των δημοσιονομικών καταστάσεων των τελευταίων ετών. Ωστόσο, η αξιοπιστία και ακρίβεια των δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση των δημοσιονομικών καταστάσεων δεν έχουν βελτιστοποιηθεί, και τούτο κυρίως λόγω του ότι ορισμένα δεδομένα ισολογισμών και στοιχεία για τα παραρτήματα των λογαριασμών λαμβάνονται από πηγές εκτός του επίσημου λογιστικού συστήματος.
3. Το Συμβούλιο διαπιστώνει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικά πλεονάσματα στο τέλος του οικονομικού έτους. Η τάση αυτή θα μπορούσε να θίξει την αξιοπιστία και τη χρηστή διαχείριση του κοινοτικού προϋπολογισμού.

Τα πλεονάσματα αυτά οφείλονται σε λανθασμένες εκτιμήσεις τόσο των εσόδων όσο και των δαπανών. Το Συμβούλιο ζητεί από την Επιτροπή να προβαίνει, με τη συνεργασία των κρατών μελών, σε ακριβέστερη εκτίμηση των χρηματοδοτικών πηγών και να προσαρμόζει τις προβλέψεις δαπανών στις πραγματικές ανάγκες.

Η Επιτροπή εξακολουθεί να επεξεργάζεται και να βελτιώνει την προσέγγισή της στη διαχείριση του προϋπολογισμού. Βασιζόμενη στο σχέδιο εφαρμογής του 2001 και στην κοινή δήλωση, η Επιτροπή παρέδωσε στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή ένα περιεκτικότερο σχέδιο εφαρμογής για το οικονομικό έτος 2002.

Έχουν ληφθεί μέτρα για τη βελτίωση της πρόβλεψης των πληρωμών από τα Διαρθρωτικά Ταμεία (βλέπε σημείο 3.1).

Η πρόβλεψη των ιδίων πόρων που εντάσσεται στο προσχέδιο προϋπολογισμού καταρτίζεται βάσει των πλέον πρόσφατων οικονομικών προβλέψεων που διατυπώνει η ΓΔ ECFIN την άνοιξη, και αφού ζητηθεί η γνώμη των κρατών μελών στο πλαίσιο της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ιδίων Πόρων (ΣΕΙΠ). Ακόμη, η ως άνω πρόβλεψη αναθεωρείται στη συνέχεια κατά τη διάρκεια μιας σύσκεψης της ΣΕΙΠ (η οποία πραγματοποιείται κανονικά τον Απρίλιο), κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους αναφοράς και βάσει των οικονομικών προβλέψεων της άνοιξης του έτους αυτού. Οι πληρωμές των κρατών μελών αναπροσαρμόζονται ανάλογα, μέσω συμπληρωματικών και/ή διορθωτικών προϋπολογισμών. Η Επιτροπή προσπαθεί συνεχώς για τη βελτίωση της ακρίβειας της πρόβλεψής της. Ωστόσο, θα πρέπει να υπομνησθεί ότι η πρόβλεψη των ιδίων πόρων αναφέρεται σε οικονομικά μεγέθη (ΑΕΠ, βάση ΦΠΑ, εισαγωγές της ΕΕ κ.λπ.) που υπόκεινται σε σημαντικές διακυμάνσεις. Ως εκ τούτου, κάποιος βαθμός σφάλματος είναι αναπόφευκτος.

4. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι το γεγονός ότι οι περισσότερες δαπάνες πραγματοποιούνται στα κράτη μέλη και τη διαχείρισή τους την αναλαμβάνουν εθνικοί οργανισμοί δεν μεταβάλλει την τελική ευθύνη της Επιτροπής όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού, την οποία υπέχει σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης.

Αν και η τελική ευθύνη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού παραμένει στην Επιτροπή, διαχειριστική ευθύνη φέρουν και όσοι είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή των κοινών πολιτικών. Στο σημείο αυτό εδόθη ιδιαίτερη έμφαση από το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο στην ετήσια έκθεσή του προσπαθεί να διαχωρίσει σαφέστερα τους ρόλους των επιμέρους παραγόντων.

Όπως επισημαίνει στην ανάλυσή του των απαντήσεων των κρατών μελών, η Επιτροπή έλαβε υπό σημείωση την επιθυμία των κρατών μελών να μετατραπεί η ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε ένα μέσο βελτίωσης της δημοσιονομικής διαχείρισης, καθώς και την αποφασιστικότητά τους ως προς την πλήρη συνεκτίμηση των παρατηρήσεων και συστάσεων που τους απευθύνονται. Η Επιτροπή αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στα διάφορα ζητήματα που τίθενται από τα κράτη μέλη, ιδίως σε ό,τι αφορά την απλοποίηση του κανονιστικού πλαισίου (βλέπε κατωτέρω), και προτίθεται να παράσχει, εντός του συγκεκριμένου πλαισίου των επιμέρους πολιτικών, κάθε δυνατή συνδρομή προς τα κράτη μέλη, με σκοπό να εξασφαλίσει την ενιαία και αποτελεσματική εφαρμογή των κανονισμών.

Ακόμη, η Επιτροπή πιστεύει ότι θα πρέπει να αρχίσουν συζητήσεις και διαβουλεύσεις με στόχο την ενίσχυση των εξουσιών της για τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων και την επιβολή ποινών, πράγμα που μεσοπρόθεσμα θα μπορούσε να οδηγήσει σε πρακτικές προτάσεις βάσει των υφιστάμενων μηχανισμών, π.χ. με γνώμονα τη συχνότητα των επιθεωρήσεων και τις δημοσιονομικές διορθώσεις.

5. Ως προς την παρούσα διαδικασία απαλλαγής, το Συμβούλιο πρέπει να τονίσει ότι ανησυχεί για το γεγονός ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν μπόρεσε ακόμη να παράσχει θετική Δήλωση Αξιοπιστίας (DAS), λόγω του απαράδεκτα υψηλού ποσοστού

σφαλμάτων στις υποκείμενες πράξεις των πληρωμών, σημειώνοντας πάντως ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο προέβη σε θετική εκτίμηση όσον αφορά τους ίδιους πόρους, τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις διοικητικές δαπάνες. Επιπλέον, το Συμβούλιο διερωτάται γιατί οι πολυάριθμες θετικές εκτιμήσεις που αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο στην έκθεσή του δεν αντιστοιχούν, μεταξύ άλλων, στο επίπεδο των σφαλμάτων στην εγγύηση των παρεχόμενων πιστοποιήσεων.

Η θετική εκτίμηση του Ε.Σ., η οποία καλύπτει και τους λογαριασμούς, αφορά σημαντικό αριθμό πράξεων και καταδεικνύει τα επιτεύγματα της Επιτροπής, όχι μόνο όπου είναι πλήρως υπεύθυνη για τις δραστηριότητές της, αλλά και σε ένα σταθερότερο και συμμετοχικό περιβάλλον όπως εκείνο των ιδίων πόρων. Ωστόσο, η Επιτροπή έχει δεσμευθεί για τη βελτίωση της κατάστασης όσον αφορά τις πληρωμές και ευελπιστεί ότι η μεταρρύθμιση θα έχει θετικά αποτελέσματα για τη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισης. Όσον αφορά τα Διαρθρωτικά Ταμεία, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, με τον κανονισμό αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου και τους εκτελεστικούς κανονισμούς αριθ. 438/2001 και 448/2001, δημιουργήθηκε ένα πλαίσιο το οποίο αναμένεται να εξασφαλίσει τη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισης στα κράτη μέλη, οπότε και ένα περισσότερο αποδεκτό επίπεδο σφαλμάτων κατά τις πράξεις που υπεισέρχονται στις πληρωμές. Τώρα έχει εκδοθεί ένας παρόμοιος ελεγκτικός κανονισμός και για το Ταμείο Συνοχής, ο κανονισμός 1386/2002.

6. Το Συμβούλιο εκτιμά τις προσπάθειες που καταβάλλει το Ελεγκτικό Συνέδριο προκειμένου να εξελιχθεί η Δήλωση Αξιοπιστίας σε μέσο ανάλυσης των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, ενώ, μολονότι εκφράζει ικανοποίηση για τη συνέχεια που έδωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο στις προηγούμενες παρατηρήσεις του, επαναλαμβάνει το αίτημά του να καθιερωθούν δείκτες που να επιτρέπουν την παρακολούθηση της προόδου από το ένα έτος στο άλλο. Σημειώνει πάντως με ικανοποίηση το γεγονός ότι η προσέγγιση που ακολουθεί το Ελεγκτικό Συνέδριο στην παρούσα έκθεση επιτρέπει να εντοπίζονται καλύτερα οι κίνδυνοι και οι βελτιώσεις ανά τομέα δραστηριότητας.

Η Επιτροπή επιθυμεί να συνεργασθεί με το Ε.Σ. για τον προσδιορισμό αντιπροσωπευτικών δεικτών, οι οποίοι θα μπορούν να χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή όχι μόνο για τη μέτρηση αλλά και για τη βελτίωση των επιδόσεων της στη δημοσιονομική διαχείριση.

Το Συμβούλιο αναγνωρίζει τις τεχνικές δυσκολίες που παρουσιάζει η διενέργεια ελέγχων σε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, όπως αυτό που καλύπτει ο κοινοτικός προϋπολογισμός.

Κατά συνέπεια, με σκοπό την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των υφιστάμενων πόρων και την επίτευξη ισόρροπης σχέσης κόστους/οφέλους, το Συμβούλιο υποστηρίζει οποιαδήποτε πρωτοβουλία με στόχο τη βελτίωση της συνάρθρωσης των ελεγκτικών εργασιών της Επιτροπής και των κρατών μελών με τους ελέγχους του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο, μολονότι αναγνωρίζεται η ανεξαρτησία του, καλείται εν προκειμένω να επεκτείνει και σε άλλους τομείς του προϋπολογισμού την πρακτική που εφαρμόζει ήδη στο πλαίσιο της ΚΓΠ, και η οποία συνίσταται στη χρήση των ευρημάτων των οργανισμών πληρωμής των κρατών μελών. Θα μπορούσε επίσης να χρησιμοποιεί και τα αποτελέσματα των κάθε είδους ελέγχων που διενεργούν τα αρμόδια εθνικά όργανα και να αξιοποιεί τις πληροφορίες και την εμπειρογνωμοσύνη της εσωτερικής υπηρεσίας ελέγχου της Επιτροπής.

Η μέθοδος αυτή θα μπορούσε να αποδειχθεί πολύ χρήσιμη, λόγω των κινδύνων που ενυπάρχουν στη διαδικασία της διεύρυνσης και απορρέουν από τις διαφορές των πολιτικών και διοικητικών τακτικών τις οποίες θα αντιμετωπίσει στο μέλλον η Επιτροπή κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Εφόσον χρειασθεί, η Επιτροπή θα παράσχει ευχαρίστως κάθε χρήσιμη συνδρομή προς το Ε.Σ. κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Για τα Διαρθρωτικά Ταμεία, έχουν διατυπωθεί, μέσω αρκετών εγγράφων περί απλοποίησης (βλέπε και κατωτέρω), ορισμένες ιδέες για στενότερο συντονισμό των ελεγκτικών εργασιών.

7. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει την Κοινή Δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με τα Υπόλοιπα Προς Εκκαθάριση (ΥΠΕ), που έγινε κατά το Συμβούλιο Προϋπολογισμού της 22ας Νοεμβρίου 2001. Επιμένει ότι επιβάλλεται να εξαλειφθούν μεσοπρόθεσμα τα αφύσικα ΥΠΕ και αναμένει ότι η Επιτροπή θα υποβάλει, το αργότερο ταυτόχρονα με το προσχέδιο προϋπολογισμού 2003, σχέδιο δράσης για την εξέταση όλων των φακέλων που παρουσίαζαν κινδύνους στις αρχές του οικονομικού έτους 2002.

1. Η Κοινή Δήλωση του Νοεμβρίου 2001 ζητούσε από την Επιτροπή να υποβάλει στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή ένα σχέδιο δράσης και μερικές εκθέσεις αντιστοιχούσες στις ημερομηνίες 30.04.2002, 31.08.2002 και 31.12.2002, και αναφερόμενες στην πρόοδο ως προς την εξέταση όλων των δυνητικά αφύσικων αναλήψεων υποχρεώσεων (περί τις 16 000 περιπτώσεις).

2. Το σχέδιο δράσης, καθώς και η πρώτη έκθεση προόδου για την περίοδο από τον Ιανουάριο μέχρι το τέλος Απριλίου 2002 υπεβλήθησαν τον Ιούνιο του 2002 προς την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, μαζί με το ΠΣΠ για το 2003. Μέχρι τις 30 Απριλίου 2002 οι υπηρεσίες της Επιτροπής είχαν εξετάσει το 27% όλων των υποχρεώσεων που ενέπιπταν στον ως άνω ορισμό αυτόν (γραμμές που καλύπτονταν από την Κοινή Δήλωση και γραμμές που δεν καλύπτονταν).

3. Η δεύτερη έκθεση προόδου, για τη συνολική κατάσταση από τον Ιανουάριο μέχρι το τέλος Αυγούστου 2002, υπεβλήθη προς την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή στις 15 Οκτωβρίου 2002. Από την έκθεση αυτή προέκυπτε ότι, στο πλαίσιο των καλυπτόμενων από την Κοινή Δήλωση γραμμών, μέχρι το τέλος Αυγούστου η Επιτροπή είχε εξετάσει περί τις 1850 υποχρεώσεις (74%), από τις συνολικά 2500 που πρόκειται να εξετασθούν στο πλαίσιο των γραμμών αυτών.

Μία περαιτέρω έκθεση θα καταρτισθεί με αντικείμενο την κατάσταση στις 31.12.2002.

4. Κατά το Συμβούλιο ECOFIN της 25ης Νοεμβρίου 2002 συμφωνήθηκε μια νέα Κοινή Δήλωση, η οποία ακολουθεί πιστά την προσέγγιση που είχε υιοθετηθεί στο πλαίσιο της Κοινής Δήλωσης του Νοεμβρίου 2001: Κατά την έναρξη του οικονομικού έτους 2003 θα υποβληθεί, μαζί με το ΠΣΠ 2004, ένα νέο σχέδιο δράσης για την εξέταση των δυνητικά αφύσικων υποχρεώσεων, θα ακολουθήσουν δε εκθέσεις των αποτελεσμάτων της εξέτασης στις 31 Μαρτίου, στις 31 Ιουλίου και στις 31 Δεκεμβρίου 2003.

8. Το Συμβούλιο εμμένει στην ανάγκη να ενισχυθεί η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας. Υπενθυμίζει εν προκειμένω τη σημασία που αποδίδει στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και επαναλαμβάνει την επιθυμία του να αρθούν το συντομότερο δυνατόν τα τελευταία εμπόδια στην εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας αυτής.

Τα εναπομένοντα εμπόδια στην εύρυθμη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης έχουν σε μεγάλο βαθμό αρθεί. Η εκτενής αναδιάρθρωση της υπηρεσίας αυτής έχει ολοκληρωθεί, διανύεται δε τώρα μια περίοδος παγίωσης. Η υπηρεσία αυτή έχει πλέον τρεις διευθύνσεις, οι οποίες είναι αρμόδιες για την Πολιτική, τη Νομοθεσία και τις Νομικές Υποθέσεις (Διεύθυνση Α), τις Έρευνες και τις Επιχειρήσεις (Διεύθυνση Β), και τις Πληροφορίες, την Επιχειρησιακή Στρατηγική και την Τεχνολογία της Πληροφορίας (Διεύθυνση Γ).

Όσον αφορά τον διορισμό των διευθυντών της Διεύθυνσης Γ και της Διεύθυνσης Β, ο πρώτος διορίστηκε στις αρχές του 2002, ενώ ο διορισμός του δεύτερου έχει πλέον και αυτός επικυρωθεί.

Έχει αρχίσει μια διαδικασία προσλήψεων για την πλήρωση των υπόλοιπων κενών θέσεων στην εν λόγω υπηρεσία, ελπίζεται δε να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2002.

Όπως το Ελεγκτικό Συνέδριο και η Επιτροπή, το Συμβούλιο καλεί τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη να ολοκληρώσουν τις διαδικασίες επικύρωσης της Σύμβασης για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας.

Όλα τα κράτη μέλη έχουν πλέον επικυρώσει επίσημα την εν λόγω σύμβαση, αν και το δεύτερο πρωτόκολλο, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της σύμβασης, μένει να επικυρωθεί από πέντε κράτη μέλη.

Όσον αφορά τη διάκριση μεταξύ απάτης και παρατυπίας, η Επιτροπή ανέλαβε κατά το 2001 πρωτοβουλία για την κάλυψη του κενού στον τομέα αυτόν, μέσω της πρότασης οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας. Η πρόταση αυτή περιλαμβάνει στοιχεία από τη Σύμβαση του 1995 σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων, εντάσσοντας στο άρθρο 3 ορισμό της απάτης και του τι συνιστά βαρεία απάτη. Η Επιτροπή ανέλαβε την πρωτοβουλία να παρουσιάσει την πρόταση αυτή δυνάμει του άρθρου 280 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, διότι δεν φαινόταν πιθανό, λόγω της σημερινής κατάστασης των πραγμάτων, η προτεινόμενη σύμβαση και τα προσαρτώμενα πρωτόκολλα να επικυρωθούν, στο προβλεπτό μέλλον, από όλα τα κράτη μέλη, πράγμα που αποτελεί ουσιώδη προϋπόθεση για την εφαρμογή της σύμβασης αυτής σε ολόκληρη την Ένωση. Το άρθρο 1 παρ. 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2988/95 περιέχει τον ορισμό της παρατυπίας.

1. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 - ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ

1.1. Δημοσιονομική διαχείριση

Το Συμβούλιο τονίζει ότι το υπόλοιπο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2000 ήταν ιδιαίτερα υψηλό. Καλεί συνεπώς την Επιτροπή να επεξεργάζεται λεπτομερώς τις δημοσιονομικές προβλέψεις της, για να αποφεύγονται στο μέλλον υπερβολικά πλεονάσματα. Θα μπορούσε εν ανάγκη να προβαίνει, όπως προτείνει το Ελεγκτικό Συνέδριο, σε αναπροσαρμογές κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης, έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη σημαντικές εξελίξεις στον τομέα των εσόδων και να γίνονται ενδεχομένως διορθώσεις μέσω διορθωτικού και συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Όσον αφορά τους ίδιους πόρους στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του 2002, η Επιτροπή, αντί να περιμένει την παρουσίαση του συνήθους διορθωτικού και συμπληρωματικού προϋπολογισμού την άνοιξη, παρουσίασε στις 27 Φεβρουαρίου διορθωτικό προϋπολογισμό ο οποίος ελάμβανε υπόψη σημαντικές μεταβολές που είχαν επέλθει στα έσοδα λόγω ιδίως ενός δυναμικά μεγάλου πλεονάσματος από το 2001 και των συνεπειών της νέας απόφασης περί ιδίων πόρων.

Η Επιτροπή συνεχίζει να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την εκτέλεση του προϋπολογισμού κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους. Όπως ορίζεται στην Κοινή Δήλωση (SN4608/08), η Επιτροπή υπέβαλε στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή το σχέδιο εφαρμογής για το οικονομικό έτος 2002, το οποίο κάλυπτε τους τομείς 2,3,4 και 7. Ακόμη, υπέβαλε και τα αποτελέσματα μιας προκαταρκτικής εξέτασης της εκτέλεσης μέχρι το τέλος Ιουνίου. Η Επιτροπή εξέτασε το σχέδιο του 2002 κατά τα τέλη Αυγούστου, με γνώμονα τα στοιχεία της πραγματικής εκτέλεσης, και υπέβαλε τα πορίσματά της στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή τον Οκτώβριο, παρέχοντας ένα αναθεωρημένο σχέδιο για το υπόλοιπο του έτους. Τον Νοέμβριο εδόθη μια έκθεση προόδου σχετικά με την κατάσταση στα τέλη Οκτωβρίου σε σύγκριση με το αναθεωρημένο σχέδιο. Ακόμη, η ετήσια πρόταση για την τεχνική αναπροσαρμογή στο τέλος του έτους (συνολική μεταφορά), με σκοπό την εκ νέου ισοσκέλιση των πιστώσεων πληρωμών, υπεβλήθη στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή τον Οκτώβριο.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα πρέπει γενικά να βελτιώσει την ποιότητα των πληροφοριών που επισυνάπτονται στο λογαριασμό διαχείρισης, και ιδίως να τις συνοδεύει με επαρκή επεξηγηματικά στοιχεία.

Η Επιτροπή επεδόθη επί ένα διάστημα σε βελτιώσεις του τρόπου σύνταξης των δημοσιονομικών της εκθέσεων, συνεχίζει δε να αναζητεί βελτιώσεις. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την κατάσταση των πληρωμών και των αναλήψεων υποχρεώσεων σε εβδομαδιαία βάση.

1.2. Ειδική ευαρέσκεια στο πλαίσιο της Δήλωσης Αξιοπιστίας

Το Συμβούλιο χαιρέται για το γεγονός ότι το αποτέλεσμα των διενεργηθέντων ελέγχων επέτρεψε στο Ελεγκτικό Συνέδριο να εξασφαλίσει επαρκείς εγγυήσεις όσον αφορά τη νομιμότητα και κανονικότητα των παραδοσιακών ιδίων πόρων που καταγράφονται στα κράτη μέλη, καθώς και να παράσχει, εντός των ορίων του λογιστικού ελέγχου, εύλογη διαβεβαίωση για την αξιοπιστία του συστήματος είσπραξης των πόρων ΦΠΑ και ΑΕΠ το οποίο έχει δημιουργήσει η Επιτροπή.

Σημειώνει ωστόσο ότι απαιτείται περαιτέρω πρόοδος, ιδίως όσον αφορά τη διαχείριση και τον έλεγχο των μέτρων αντιντάμπινγκ, με την αξιοποίηση και των υφιστάμενων βάσεων δεδομένων, καθώς και όσον αφορά την τήρηση χωριστής λογιστικής για τις τελωνειακές οφειλές, όπως αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο στην έκθεσή του.

Η Επιτροπή εξακολουθεί να εστιάζει την προσοχή της κατά τους δικούς της εσωτερικούς ελέγχους στη λογιστική Β. Με επιδίωξη τη βελτίωση της διαχείρισης των χωριστών λογαριασμών, ιδίως της διαδικασίας διαγραφής, η Επιτροπή πρότεινε το 1997 να τροποποιηθεί ο σχετικός κανονισμός. Η πρόταση αυτή εκκρεμεί ακόμη στο Συμβούλιο.

1.3. Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας στον τομέα των ιδίων πόρων

Το Συμβούλιο χαιρετίζει την πρωτοβουλία του Ελεγκτικού Συνεδρίου να εξετάσει, στο πλαίσιο της Δήλωσης Αξιοπιστίας, την κατάσταση της είσπραξης των ιδίων πόρων με γνώμονα την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο υποστηρίζει οποιοδήποτε διάβημα της Επιτροπής για την ενίσχυση του διαλόγου με τα κράτη μέλη, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η σύγκριση της αποτελεσματικότητας των διαφόρων μέσων που διαθέτουν οι εθνικές διοικήσεις για να εξασφαλίζουν την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας. Υποστηρίζει ιδίως τις συστάσεις που διατύπωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο στον τομέα του ΦΠΑ και σημειώνει τα μέτρα που έχει λάβει ήδη η Επιτροπή.

Όσον αφορά τον ΦΠΑ, η Επιτροπή συνέχισε, μεταξύ άλλων, και τις προσπάθειές της για την ενίσχυση της διοικητικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, ενώ εξακολούθησε να επεξεργάζεται μια κοινή προσέγγιση της ανάλυσης κινδύνου για τις ανάγκες του ελέγχου και προέβη σε μια ενδελεχή εξέταση, σε συνεργασία με τις εθνικές διοικήσεις, των συστάσεων του Ε.Σ. σχετικά με τη χρησιμοποίηση των οικονομικών στατιστικών ως μέσο ελέγχου των πιθανών περιπτώσεων φοροδιαφυγής.

1.4. Συνέχεια που εδόθη στις προηγούμενες παρατηρήσεις

Το Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση την πρόοδο που έχει σημειωθεί χάρη στα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή σύμφωνα με τις προηγούμενες παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, και καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει τη συνεργασία της με τα κράτη μέλη, ιδίως όσον αφορά την εφαρμογή του καθεστώτος διαμετακόμισης, ώστε να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα.

Η Επιτροπή συνέχισε τις προσπάθειές της για τη βελτίωση της εφαρμογής του καθεστώτος διαμετακόμισης, μέσω της ολοκλήρωσης της ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΗΣ, ΙΔΙΩΣ ΔΕ ΤΗΣ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗΣ του συστήματος εγγυήσεων, της προσωρινής έκδοσης τους "Εγχειριδίου Διαμετακόμισης" ("Transit Manual") και της υιοθέτησης διαφόρων διοικητικών ρυθμίσεων. ΕΚΑΝΕ και άλλα βήματα, με σκοπό την εφαρμογή στην πράξη, μέχρι την 1η Ιουλίου 2003, του νέου μηχανογραφικού συστήματος διαμετακόμισης μεταξύ των ΧΩΡΩΝ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ τη σύμβαση για ένα κοινό καθεστώς διαμετακόμισης, του 1987.

Από τα ευρήματα των επιθεωρήσεων της Επιτροπής προκύπτει ότι η κατάσταση στα κράτη μέλη βελτιώνεται εν γένει, αν και ανομοιόμορφα. Η Επιτροπή συνεργάστηκε στενά με τις υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου των τελωνείων των κρατών μελών, οι οποίες διεξήγαγαν μερικές επιθεωρήσεις, οι οποίες στη συνέχεια αξιολογήθηκαν από την Επιτροπή. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί την εξέλιξη του καθεστώτος διαμετακόμισης, ιδιαίτερα δε το χρονικό της εφαρμογής του νέου μηχανογραφικού συστήματος διαμετακόμισης.

Το Συμβούλιο καλεί εξάλλου την Επιτροπή να ακολουθήσει τις κατευθυντήριες γραμμές του Ελεγκτικού Συνεδρίου όσον αφορά τη σκοπιμότητα του να ζητηθούν από τα κράτη μέλη περιοδικές εκθέσεις σχετικά με την ποιότητα των στατιστικών τους για το ΑΕΠ, στο πλαίσιο της μελλοντικής οδηγίας «ΑΕΠ».

Η παρατήρηση αυτή εξετάζεται στο σχέδιο πρότασης της Επιτροπής για έναν νέο κανονισμό ΑΕΠ, ο οποίος βρίσκεται αυτή τη στιγμή στη γραπτή διαδικασία και πρόκειται να αντικαταστήσει την ισχύουσα οδηγία ΑΕΠ. Εάν ο κανονισμός αυτός εκδοθεί αρκετά νωρίς το 2003, οι πρώτες ετήσιες εκθέσεις για την ποιότητα των στατιστικών είναι δυνατόν να υποβληθούν τον Οκτώβριο του 2003. Το άρθρο 2 παρ. 3 του εν λόγω σχεδίου προβλέπει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαβιβάζουν στην Επιτροπή (Eurostat), και μαζί με τα ετήσια στοιχεία τους για το ΑΕΠ, μιαν έκθεση για την ποιότητα των στατιστικών τους.

Ακόμη, θα ήθελε να ενθαρρύνει την Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειές της για τη βελτίωση των διαδικασιών εναρμόνισης των διαφόρων στατιστικών σειρών, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί πλήρης λογιστική επεξεργασία των βάσεων υπολογισμού των πόρων ΦΠΑ και ΑΕΠ.

Η Επιτροπή συνέχισε την αναζήτηση τρόπων συνεκτίμησης των συστάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, και τούτο οδήγησε σε αρκετές βελτιώσεις των εσωτερικών διαδικασιών. Στις βελτιώσεις αυτές περιλαμβάνεται και η επεξεργασία ενός νέου συστήματος προστασίας, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα αποτελέσματα των ελέγχων θα αποδίδονται επακριβώς στο στάδιο της λογιστικής επεξεργασίας, καθώς και η καθιέρωση τυποποιημένων πινάκων για την καταχώρηση των μεταβολών στις βάσεις υπολογισμού κατά τρόπο αναγνωρίσιμο και διαφανή.

2. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 - ΚΟΙΝΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

2.1. Δημοσιονομική διαχείριση

Το Συμβούλιο υπενθυμίζει την προσοχή που αποδίδει στην τήρηση της αρχής της διαφάνειας κατά την πραγματοποίηση των γεωργικών δαπανών. Η ακρίβεια των δημοσιονομικών προβλέψεων είναι ουσιώδης για την επίτευξη διαφανούς και αποτελεσματικής διαχείρισης των πιστώσεων. Καλεί εν προκειμένω την Επιτροπή να συνεχίσει, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, τη βελτίωση της αξιοπιστίας των εκτιμήσεων των δημοσιονομικών αναγκών. Η Επιτροπή θα πρέπει, εξάλλου, να προσπαθήσει, κατά την άσκηση των διαχειριστικών εξουσιών της, να καταστήσει πλέον ευανάγνωστη τη διαχείριση των πιστώσεων, έτσι ώστε να αποφεύγονται οι στρεβλώσεις που επισημαίνει το Ελεγκτικό Συνέδριο στην έκθεσή του.

Η Επιτροπή καταρτίζει τις δημοσιονομικές προβλέψεις της για το οικονομικό έτος βάσει παραδοχών και στατιστικών για τις δραστηριότητες, με αντικείμενο τις γεωργικές αγορές και τα συστήματα άμεσων πληρωμών, και τούτο βάσει κυρίως των στοιχείων που παρέχονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των κρατών μελών. Ανταποκρινόμενη στην επιθυμία του Συμβουλίου, η Επιτροπή θα εντείνει τη συνεργασία της με τα κράτη μέλη στον τομέα αυτόν.

Οι δημοσιονομικές εκτιμήσεις για τον υποτομέα που αναφέρεται στα μέτρα για τις αγορές της ΚΓΠ δεν παραμένουν σταθερές κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, αλλά τείνουν να μεταβάλλονται ανάλογα με τη δυναμική των εξελίξεων στην αγορά των διαφόρων αγροτικών προϊόντων.

Όσον αφορά τον υποτομέα που περιλαμβάνει τα προγράμματα ανάπτυξης της υπαίθρου, η εφαρμογή στην πράξη αυτών των προγραμμάτων εξακολουθεί να μπορεί να αποκλίνει από τις αποφάσεις δημοσιονομικού προγραμματισμού για το εκάστοτε οικονομικό έτος, διότι τα κράτη μέλη δεν εκλαμβάνουν τις προγραμματιζόμενες δαπάνες ως προβλεπόμενες, λόγω των καθυστερήσεων στην εκτέλεση των επενδυτικών σχεδίων, στον έλεγχο των υποβαλλόμενων αιτήσεων κ.λπ. Ακόμη, και στις δύο περιπτώσεις, καθυστερήσεις μεγαλύτερες του αναμενόμενου, λόγω συμπληρωματικών ελέγχων, ερευνών κ.λπ. κατά την εκκαθάριση των πληρωμών, είναι δυνατόν να προκαλούν διαφορές μεταξύ προβλέψεων και εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Ως εκ τούτου, οι μεταφορές μεταξύ θέσεων του προϋπολογισμού αποτελούν ουσιαστικό μέσο για τη διαχείριση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού στον δυναμικό τομέα των γεωργικών αγορών. Ακόμη, στην περίπτωση του τμήματος του προϋπολογισμού που αφορά το ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Εγγυήσεων, λόγω της λεπτομερέστατης ονοματολογίας που χρησιμοποιείται ο αριθμός των μεταφορών φαίνεται μεγαλύτερος σε σύγκριση με άλλους τομείς του προϋπολογισμού που έχουν απλούστερη ονοματολογία. Ωστόσο, η κατάσταση αυτή συμβάλλει σημαντικά στην επίτευξη διαφάνειας κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Ως εκ τούτου, οι μεταφορές μεταξύ θέσεων του προϋπολογισμού κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης και της διαχείρισης του προϋπολογισμού του ΕΓΤΠΕ δεν μπορούν να χαρακτηρίζονται ως στρεβλώσεις.

Τέλος, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η Επιτροπή αναπροσαρμόζει τις δημοσιονομικές εκτιμήσεις της τουλάχιστον δύο φορές κατά το εκάστοτε οικονομικό έτος, και τούτο βάσει της εξέλιξης της εκτέλεσης του αντίστοιχου προϋπολογισμού και πρόσθετων στοιχείων σχετικά με την εξέλιξη και τη διαχείριση των γεωργικών αγορών και των προγραμμάτων ανάπτυξης της υπαίθρου.

Οι προσπάθειες της Επιτροπής για τη βελτίωση της ακρίβειας του προϋπολογισμού έδωσαν αξιόλογα αποτελέσματα για το οικονομικό έτος 2000. Οι δαπάνες ανήλθαν στο 99% των πιστώσεων. Ωστόσο, ακόμη και το καλύτερο σύστημα προβλέψεων δεν μπορεί να είναι 100% ακριβές, λόγω των απρόβλεπτων γεγονότων, όπως οι αλλαγές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και στις γεωργικές αγορές. Οι δαπάνες του 2001 ανήλθαν στο 97% των πιστώσεων, λόγω του ότι οι τις συνθήκες των αγορών ήσαν καλύτερες των προβλεφθεισών.

Η Επιτροπή έλαβε υπό σημείωση την παρατήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τον τόμο I του λογαριασμού διαχείρισης του 2000. Βάσει της παρατήρησης αυτής πραγματοποιούνται αλλαγές στον αντίστοιχο λογαριασμό του 2001.

Τέλος, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την άμεση εφαρμογή του νέου μηχανογραφικού συστήματος διαχείρισης των γεωργικών δαπανών (AGREX), που θα επιτρέψει την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση της βάσης δεδομένων.

Η εφαρμογή του AGREX2 προχωρεί κατά τα προβλεπόμενα.

2.2. Ειδική ευαρέσκεια στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας

Το Συμβούλιο διαπιστώνει ότι το ποσοστό ουσιωδών σφαλμάτων παραμένει, κατά τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, πολύ υψηλό και ότι η σχετική τάση δεν δείχνει σημεία βελτίωσης. Τονίζει εν προκειμένω ότι τα περισσότερα από τα σφάλματα αυτά παρουσιάζονται συχνά και συμβαίνουν στο επίπεδο του τελικού δικαιούχου. Ακόμη, το Ελεγκτικό Συνέδριο και η Επιτροπή καλούνται να συμφωνήσουν ως προς έναν σαφή ορισμό των ουσιωδών σφαλμάτων, καθώς και ως προς μια μέθοδο που θα επέτρεπε να παρακολουθείται η χρονική εξέλιξη της συχνότητας των σφαλμάτων.

Το Ε.Σ. και η Επιτροπή κατέβαλαν σημαντικές προσπάθειες για να συμβιβάσουν τις απόψεις τους ως προς το τι συνιστά το ουσιώδες σφάλμα. Ωστόσο, είναι εύκολο να προβλεφθεί ότι κάθε έτος θα υπάρχουν περιπτώσεις όπου η Επιτροπή και το Ε.Σ. θα διαφωνούν.

Η συχνότητα των σφαλμάτων είναι δυνατόν να παρακολουθείται χρονικά, αν και ο αριθμός των περιπτώσεων που αντιστοιχούν στα περισσότερα μέτρα δεν επιτρέπει τη συναγωγή πολλών χρήσιμων συμπερασμάτων. Η συντριπτική πλειονότητα των σφαλμάτων είναι μικρής έκτασης υπερβολές στη δήλωση εκτάσεων ή ζωικού κεφαλαίου εκ μέρους των δικαιούχων. Στα άλλα μέτρα δεν παρατηρείται κάποιο συγκεκριμένο είδος σφαλμάτων.

Το Συμβούλιο σημειώνει ωστόσο ότι ο δημοσιονομικός αντίκτυπος ενός μέρους των σφαλμάτων αυτών μειώνεται, λόγω της εφαρμογής κατάλληλων δημοσιονομικών διορθώσεων από την Επιτροπή.

Η Επιτροπή συμφωνεί ότι οι δημοσιονομικές διορθώσεις μειώνουν τον δημοσιονομικό αντίκτυπο των σφαλμάτων. Ωστόσο, θα πρέπει να υπομνησθεί ότι οι δημοσιονομικές διορθώσεις επιβάλλονται λόγω της ανεπαρκούς διαχείρισης εκ μέρους των κρατών μελών, και όχι λόγω απλώς των υπερβολικών απαιτήσεων των δικαιούχων.

Το Συμβούλιο, αν και διαπιστώνει ότι αρκετά από τα σφάλματα που εντόπισε το Ελεγκτικό Συνέδριο αφορούν μικρά ποσά, επιβεβαιώνει τη θέση που είχε λάβει κατά το προηγούμενο έτος σχετικά με την ανάγκη ενίσχυσης των ελέγχων, κυρίως από ποιοτική άποψη, έτσι ώστε να επιτευχθεί μια καλή σχέση κόστους/οφέλους.

Τα περισσότερα από τα εντοπισθέντα σφάλματα αφορούν μικρά ποσά. Από τα υποβληθέντα σε αναγωγή σφάλματα που εντόπισε το Συμβούλιο, 30 από τα 39 είναι σφάλματα κατά λιγότερο

από 10%, ενώ 22 αφορούν νομισματικά σφάλματα ύψους μικρότερου των €200, και άλλα 7 ύψους μικρότερου των €1000.

Δυστυχώς, ορισμένοι δικαιούχοι συνεχίζουν να υποβάλλουν υπερβολικές δηλώσεις κάθε έτος, και τούτο είτε εσκεμμένα είτε από άγνοια των κανόνων. Η Επιτροπή προσπαθεί να ενισχύσει την ποιότητα των ελέγχων και τον αποτρεπτικό τους χαρακτήρα (μέσω της πρόβλεψης κυρώσεων). Θα λάβει υπό σημείωση την επιθυμία του Ε.Σ. να εξετασθεί η σχέση κόστους/οφέλους των ελέγχων.

Το Συμβούλιο επισημαίνει εν προκειμένω ότι από την ανάλυση του Ελεγκτικού Συνεδρίου προκύπτει ότι τα συστήματα ελέγχου πολλών κρατών μελών εξακολουθούν να παρουσιάζουν ελλείψεις. Κατά συνέπεια, προσυπογράφει την πρόσκληση του Ελεγκτικού Συνεδρίου προς την Επιτροπή να αναθεωρήσει, απλουστεύσει και βελτιώσει τις πληροφορίες που ανταλλάσσει με τα κράτη μέλη, έτσι ώστε να αξιοποιηθεί καλύτερα το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ).

Υιοθετήθηκαν νέα κανονιστικά και πρακτικά μέτρα για να εξασφαλίσουν τη βελτίωση της ποιότητας των στοιχείων που παρέχονται από τα κράτη μέλη. Οι αναθεωρημένες διαδικασίες υποβολής των ετήσιων εκθέσεων με στατιστικές για τις επιδοτήσεις ανά ζώο, σε συνδυασμό με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2419/2001, άρχισαν να εφαρμόζονται την 1η Ιανουαρίου 2002 και αναμένεται να οδηγήσουν σε μεγαλύτερη διαφάνεια και σε αύξηση του ελεγκτικού δυναμικού. Ακόμη, και παρά το ότι πρέπει να τονισθεί ότι τα κράτη μέλη φέρουν την ευθύνη για την ορθή εφαρμογή της γεωργικής νομοθεσίας, οι υπηρεσίες της Επιτροπής εξέδωσαν μια σειρά κατευθυντήριες γραμμές και παραδείγματα, για να ακολουθούνται κατά τους ελέγχους των δαπανών, έτσι ώστε αν εξασφαλίζεται η ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής.

Τέλος, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι η θέσπιση σαφών κριτηρίων για τη χορήγηση της κοινοτικής βοήθειας, και γενικότερα η απλούστευση των ρυθμίσεων θα πρέπει να συμβάλουν στη διόρθωση ορισμένων ανωμαλιών που έχει διαπιστώσει το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη του Συμβουλίου ότι μια απλή και σαφής νομοθεσία είναι ουσιώδης για τη χρηστή και αποτελεσματική διαχείριση. Όσο πολυπλοκότεροι είναι οι κανόνες τόσο δυσκολότερη και δαπανηρότερη θα είναι η εφαρμογή και η διαχείρισή τους. Ακόμη, η πολυπλοκότητα αυξάνει την πιθανότητα να σημειωθούν σφάλματα και παρατυπίες, ενώ ταυτόχρονα δυσχεραίνει το ελεγκτικό έργο. Τούτο είναι σημαντικό για όλους τους τομείς, όχι μόνο για τη γεωργία. Η Επιτροπή έχει ήδη αναγνωρίσει ότι οι επικρίσεις για την πολυπλοκότητα της κοινοτικής γεωργικής νομοθεσίας είναι συχνά δικαιολογημένες, κατά τα τελευταία δε λίγα χρόνια έχει θέσει την απλοποίηση ως μία από τις κατευθυντήριες αρχές κατά τις συζητήσεις γύρω από την Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ). Η Γενική Διεύθυνση Γεωργίας έχει αναλάβει το έργο της απλοποίησης για αρκετά χρόνια και το έχει καταστήσει μία από τις κυριότερες προτεραιότητές της. Οι κατευθυντήριες γραμμές που θα χρησιμοποιούνται στην εν λόγω γενική διεύθυνση έχουν ήδη χαραχθεί, έτσι ώστε να υπάρξει γενική συνειδητοποίηση της ανάγκης για απλοποίηση, και των σκοπών και των στόχων της. Κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2000 συστάθηκε μια ομάδα εργασίας για την απλοποίηση, στην οποία μετέχουν και εκπρόσωποι των κρατών μελών. Ακόμη, η ανάγκη απλοποίησης ελήφθη υπόψη και στον προβληματισμό για την ενδιάμεση εξέταση.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή συμμερίζεται πλήρως την άποψη του Συμβουλίου ότι η απλοποίηση έχει να παίξει σημαντικό ρόλο στον περιορισμό των ανωμαλιών που επισημαίνονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

2.3. Εκκαθάριση λογαριασμών

Όσον αφορά την ενίσχυση της καλλιέργειας λιναριού, το Συμβούλιο παρακολουθεί προσεκτικά την εξέλιξη των εκκρεμών διοικητικών και δικαστικών διαδικασιών, και σε εύθετο χρόνο θα συναγάγει τα κατάλληλα συμπεράσματα, εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων του.

Η ενίσχυση της καλλιέργειας λιναριού εξετάσθηκε στο πλαίσιο της εκ μέρους της Επιτροπής εκκαθάρισης των λογαριασμών.

2.4. Συνέχεια που εδόθη στις προηγούμενες παρατηρήσεις

Το Συμβούλιο διαπιστώνει με ικανοποίηση την πρόοδο που σημειώθηκε, τόσο σε νομοθετικό όσο και σε δημοσιονομικό επίπεδο, μετά τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου και ζητεί από την Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειές της για να διορθώσει τις τυχόν εναπομένουσες ανεπάρκειες. Πιο συγκεκριμένα, συνιστά στην Επιτροπή να χρησιμοποιήσει, μεταξύ άλλων, την τελευταία ειδική έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως βάση αναφοράς για την ενδιάμεση εξέταση της εξέλιξης του γαλακτοκομικού τομέα και να συνεχίσει τη συνεργασία της με τα κράτη μέλη για την αποτελεσματική λειτουργία του ΟΣΔΕ.

Στην ανακοίνωσή της σχετικά με την ενδιάμεση εξέταση στο πλαίσιο του Προγράμματος Δράσης 2000, η Επιτροπή έκανε ειδική αναφορά στις συστάσεις της ειδικής έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με το καθεστώς των ποσοτώσεων γάλακτος, σκληρού σίτου και αποξηραμένων ζωοτροφών.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής συνεχίζουν να παίζουν ενεργό ρόλο στην οργάνωση των διαδικασιών των κρατών μελών, και τούτο όχι μόνο μέσω παρατηρήσεων και συστάσεων στο πλαίσιο των επιτόπιων ελέγχων των δαπανών, αλλά και μέσω συσκέψεων εμπειρογνομόνων και γνωστοποίησης κατευθυντήριων γραμμών και ερμηνευτικών σημειωμάτων, που αποσκοπούν στην εξασφάλιση ομοιόμορφης προσέγγισης και εφαρμογής.

3. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

3.1. Δημοσιονομική διαχείριση

Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι το 2000 ήταν το πρώτο οικονομικό έτος της νέας περιόδου προγραμματισμού 2000-2006 των Διαρθρωτικών Ταμείων, πράγμα που είχε ως αποτέλεσμα να αφιερωθεί σε μεγάλο βαθμό το έτος αυτό, όπως είχε συμβεί το 1989 και το 1994, στην εφαρμογή των νέων διατάξεων των κανόνων για τα διαρθρωτικά μέτρα και στις εργασίες προγραμματισμού. Το άλλο γεγονός του 2000 ήταν οι εργασίες για το κλείσιμο των προγραμμάτων της περιόδου 1994-1999.

Το Συμβούλιο εκφράζει τη λύπη του για τις διάφορες καθυστερήσεις που παρατηρήθηκαν στην εφαρμογή του προγραμματισμού της περιόδου 2000-2006, και ιδίως στην έγκριση των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των κοινοτικών πρωτοβουλιών. Καλεί την Επιτροπή να τηρεί αυστηρότερα τις προβλεπόμενες προθεσμίες και να λάβει όλα τα απαιτούμενα μέτρα στο επίπεδο της ώστε να μην παρουσιασθούν πάλι τέτοιες καθυστερήσεις. Σημειώνει ιδίως ότι, όσον αφορά τις νέες κοινοτικές πρωτοβουλίες (LEADER, EQUAL, INTERREG, URBAN), δεν μπόρεσε να εγκριθεί κανένα πρόγραμμα κατά το 2000.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι μέρος των καθυστερήσεων κατά την έγκριση των νέων προγραμμάτων θα ήταν δυνατόν αν αποφευχθούν εάν οι διαδικασίες ήσαν απλούστερες. Ενώ η Επιτροπή πιστεύει ότι το συνολικό αποτέλεσμα της περιόδου προγραμματισμού ήταν θετικό από την άποψη της ποιότητας των νέων εγκριθέντων προγραμμάτων και της διαχείρισής τους, έχει ήδη αρχίσει μια διαδικασία προβληματισμού με σκοπό τη συναγωγή συμπερασμάτων, προς όφελος τόσο των τρεχόντων προγραμμάτων όσο και, ιδίως, εκείνων μετά το 2006.

Ο βασικός λόγος της μεγάλης διάρκειας της διαδικασίας έγκρισης των προγραμμάτων κοινοτικής πρωτοβουλίας ήταν το ότι οι κανονισμοί απαιτούσαν προκαταρκτικές φάσεις. Ωστόσο, κάθε φάση της διαδικασίας ολοκληρώθηκε στο ελάχιστο δυνατόν χρονικό διάστημα. Η διαδικασία καθυστέρησε ως έναν βαθμό λόγω της καθυστερημένης υποβολής των προτάσεων προγραμμάτων εκ μέρους των κρατών μελών. Π.χ., μόλις 24 από τα 72 προγράμματα της πρωτοβουλίας INTERREG III, και 13 από τα 70 της πρωτοβουλίας URBAN II ελήφθησαν εντός της προθεσμίας των έξι μηνών.

Η Επιτροπή εξετάζει τρόπους απλοποίησης της διαδικασίας έγκρισης των προγραμμάτων στο μέλλον. Θα ήθελε να εξασφαλίσει ότι το νομοθετικό χρονοδιάγραμμα του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου θα επιτρέπει τη διαπραγμάτευση των προγραμμάτων πριν από την έναρξη της περιόδου εφαρμογής. Για τις υποψήφιες χώρες, τα προενταξιακά μέσα τις προετοιμάζουν για τον προγραμματισμό και τη διαχείριση των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής. Στην τρέχουσα περίοδο, η Επιτροπή προσπαθεί να εκσυγχρονίσει τους κανόνες και τις διαδικασίες όσο το δυνατόν περισσότερο, και τούτο χωρίς ή με δευτερεύουσες μόνο μεταβολές στη νομοθεσία. Ακόμη, μεταρρύθμισε και τις διαδικασίες πληρωμής.

Το Συμβούλιο έχει επίγνωση των αδυναμιών τις οποίες εξακολουθούν να παρουσιάζουν οι δημοσιονομικές προβλέψεις και η εκτέλεση του προϋπολογισμού στον τομέα των διαρθρωτικών μέτρων και σημειώνει την παρατήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με την οποία το δίκτυο ανταλλαγής πληροφοριών για δημοσιονομικά θέματα μεταξύ Επιτροπής και κρατών μελών δεν αποδείχθηκε αρκετά αποτελεσματικό. Καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειές της για να αποκτήσει τα κατάλληλα μέσα για τη βελτίωση των δημοσιονομικών προβλέψεων.

Ο κανονισμός περί διαρθρωτικών ταμείων (1260/99) απαιτεί από τα κράτη μέλη να υποβάλλουν στην Επιτροπή, μέχρι την 30ή Απριλίου κάθε έτους, λεπτομερείς προβλέψεις πληρωμών για το έτος αυτό και το επόμενο. Η Επιτροπή κατέβαλε προσπάθειες για τη βελτίωση της αξιοπιστίας των προβλέψεων αυτών, έτσι ώστε να καταστούν μέσο διαχείρισης, παρά τις εγγενείς αβεβαιότητες (δαπάνες που προκύπτουν από μεγάλο αριθμό μεμονωμένων σχεδίων) και την έλλειψη εμπειρίας της Επιτροπής ως προς το νέο σύστημα πληρωμών που βασίζεται στις επιστροφές, υπενθύμιζε δε τακτικά στα κράτη μέλη τη σπουδαιότητα των προβλέψεων. Το 2002, όλα τα κράτη μέλη έδωσαν τις προβλέψεις τους. Αφού αναλυθούν, οι προβλέψεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον καθορισμό του ύψους των πιστώσεων πληρωμών που απαιτούνται για κάθε στόχο στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του επόμενου οικονομικού έτους. Μέχρι τώρα, ωστόσο, υποβάλλονταν υπερβολικά καθυστερημένα για να μπορούν να συμπεριληφθούν στο σχέδιο προϋπολογισμού, το οποίο πρέπει να υποβάλλεται από την Επιτροπή πριν ληφθούν οι απαντήσεις των κρατών μελών.

Πάντως, και για να βελτιωθούν οι δημοσιονομικές προβλέψεις των κρατών μελών, η Επιτροπή στο εξής :

- θα ενημερώνει τακτικά την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή σχετικά με το αποτέλεσμα (και τα σφάλματα) της συγκέντρωσης των προβλέψεων· και*
- θα αποστέλλει το αίτημα προβλέψεων όχι μόνο στις μόνιμες αντιπροσωπείες αλλά, με αντίγραφο μέσω των κατά τόπους μονάδων των γενικών διευθύνσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων, προς τις διαχειριστικές αρχές των διαφόρων προγραμμάτων. Έτσι, η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί τις υφιστάμενες διασυνδέσεις των κατά τόπους μονάδων της με τους διαχειριστές προγραμμάτων στα κράτη μέλη, με στόχο την εξασφάλιση περισσότερο αξιόπιστων στοιχείων, βασιζόμενων σε δεδομένα για κάθε πρόγραμμα χωριστά.*

Το Συμβούλιο είναι πεπεισμένο ότι οι νέες ρυθμίσεις, σε συνδυασμό με τη νέα δημοσιονομική διάρθρωση και τη διεξαγόμενη μεταρρύθμιση της Επιτροπής, θα επιτρέψουν μακροπρόθεσμα να βελτιωθεί η ποιότητα των προβλέψεων και της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, καλεί δε την Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειες για να απλουστευθεί η διαχείριση και να επιταχυνθεί η απορρόφηση των πιστώσεων των διαρθρωτικών μέτρων.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η εφαρμογή των νέων μέτρων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία δεν είχε πάντα το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, της απλοποίησης της διαχείρισης.

Μετά την ανεπίσημη σύνοδο του Συμβουλίου στη Namur, τον Ιούλιο του 2001, όπου ετέθη το ζήτημα αυτό, η Επιτροπή άρχισε να αναζητεί τρόπους απλοποίησης της εφαρμογής των σχετικών διατάξεων, ενώ συγκράτησε και τις θετικές πλευρές της αναθεώρησης των κανονισμών του 1999. Οι συζητήσεις εστιάζονται τόσο στις βελτιώσεις που μπορούν να γίνουν κατά την τρέχουσα περίοδο όσο και σε εκείνες που θα πρέπει να προγραμματισθούν για την περίοδο μετά το 2006.

Ενώ για την τρέχουσα περίοδο η Επιτροπή αξιοποιεί τις δυνατότητες απλοποίησης που προσφέρονται από την ερμηνεία της ισχύουσας νομοθεσίας και από τον καλύτερο συντονισμό, στη μελλοντική νομοθεσία θα πρέπει να επανεξετάσει το πολιτικό ζήτημα της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ Επιτροπής και κρατών μελών, σε ένα σύστημα επιμερισμένης διαχείρισης, όπου τα δεύτερα φέρουν τον κύριο όγκο της ευθύνης για τη χάραξη των στόχων των Διαρθρωτικών Ταμείων και για τη διαχείριση των πιστώσεων.

Η συζήτηση περί απλοποίησης συνεχίζεται, το δε θέμα αυτό εξετάσθηκε σε ειδική σύσκεψη με τους Υπουργούς Περιφερειακής Πολιτικής, στις 7 Οκτωβρίου, και, σε τεχνικό επίπεδο, σε κοινή σύσκεψη των επιτροπών των Διαρθρωτικών Ταμείων στις 19-21 Νοεμβρίου.

Το Συμβούλιο σημειώνει και τη δέσμευση που ανέλαβε η Επιτροπή να αποσαφηνίσει και να εναρμονίσει την εφαρμογή των νέων ρυθμίσεων σχετικά με τις αυτεπάγγελτες αποδεσμεύσεις πιστώσεων που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί στο τέλος του δεύτερου έτους μετά τη δέσμευση, και να ενημερώσει το συντομότερο δυνατόν σχετικά τα κράτη μέλη.

Στην περίπτωση της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006, η εφαρμογή του κανόνα της αυτόματης αποδέσμευσης ("n+2") θα έχει ως αποτέλεσμα την ενθάρρυνση της εκτέλεσης των πληρωμών και τη μείωση του Υπολοίπου Προς Εκκαθάριση (ΥΠΕ) μέσω της μείωσης των δεσμεύσεων. Η Επιτροπή επέστησε την προσοχή στον κανόνα αυτόν και στους κινδύνους που συνεπάγεται, και τούτο με επιστολές που απέστειλε τον Νοέμβριο του 2001 προς όλα τα κράτη μέλη, καθώς και, τον Μάιο του 2002, με ανακοίνωση προς τα κράτη μέλη όπου εξηγούσε λεπτομερώς τον τρόπο εφαρμογής του εν λόγω κανόνα. Από τότε, οι υπηρεσίες της Επιτροπής ενημέρωναν τακτικά τα κράτη μέλη για το ποσοστό εκτέλεσης, ανά πρόγραμμα.

Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι οι πληροφορίες σχετικά με τις διαρθρωτικές ενέργειες που περιέλαβε η Επιτροπή στον τόμο I του λογαριασμού διαχείρισης είναι πληρέστερες σε σχέση με τα προηγούμενα έτη και καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει εν προκειμένω τις προσπάθειες αποσαφήνισης που ζήτησε το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Όσον αφορά την περίοδο 1994-1999, το Συμβούλιο σημειώνει τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τις αναπροσαρμογές των δεσμεύσεων και καλεί την Επιτροπή να θεσπίσει το συντομότερο δυνατόν τις τελικές αποφάσεις σχετικά με τις παρεμβάσεις αυτές. Ακόμη, καλεί την Επιτροπή να μεριμνήσει για το ταχύ κλείσιμο των παρεμβάσεων στο πλαίσιο της πρώτης φάσης (1994-1996) του Στόχου 2 και να καλύψει τις ελλείψεις που παρουσιάζουν οι συνολικές πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο των παρεμβάσεων επιτόπου.

Στα τέλη του 2001, η Επιτροπή είχε ολοκληρώσει τη διαδικασία επικύρωσης των οριστικών δημοσιονομικών πινάκων για τα προγράμματα 1994-1999, με ελάχιστες εξαιρέσεις οφειλόμενες στην καθυστερημένη υποβολή τους από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Μέχρι τον Ιούνιο του 2002 είχε σημειωθεί επαρκής πρόοδος στο κλείσιμο των προγραμμάτων 1994-1996, με μόνο 29 από τα 72 προγράμματα να μην έχουν κλείσει. Ως προς τα προγράμματα 1994-1999, εν γένει εδόθησαν ορισμένα στοιχεία σχετικά με την πρόοδο προς το κλείσιμό τους στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης 2000 της Επιτροπής για τα Διαρθρωτικά Ταμεία, αλλά η έκθεση αυτή αναφέρεται κυρίως στην έναρξη των προγραμμάτων της περιόδου 2000-2006.

Οι πληροφορίες για το πώς τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τα Διαρθρωτικά Ταμεία θα πρέπει να βελτιωθούν μέσω της μηχανογράφησης και της αυστηρότερης τήρησης των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων. Οι καινοτομίες που εισάγονται στον τομέα αυτόν για τη νέα περίοδο περιλαμβάνουν: την κοινή βάση δεδομένων SFC για τα διαρθρωτικά ταμεία, τον συσχετισμό των ενδιάμεσων πληρωμών με την υποβολή των ετήσιων εκθέσεων, την καλύτερη πρόβλεψη των αιτήσεων πληρωμής, την κωδικοποίηση των σχεδίων και προγραμμάτων σύμφωνα με μια τυποποιημένη ταξινόμηση, την αναφορά των δημοσιονομικών διορθώσεων και εισπράξεων, και την πρόσβαση σε λεπτομερείς πληροφορίες για τα σχέδια και προγράμματα με σκοπό την ανάλυση πριν από τους λογιστικούς ελέγχους.

Το Συμβούλιο υπενθυμίζει και τη σημασία που αποδίδει στο ταχύ κλείσιμο των τελευταίων φακέλων των περιόδων προγραμματισμού πριν από το 1994.

Η Επιτροπή έχει μειώσει τον αριθμό των εκκρεμοσών υποθέσεων σε πολύ λίγες, οι οποίες παρουσιάζουν ιδιαίτερα αμφισβητούμενο χαρακτήρα ή αφορούν ένδικα μέσα σε εξέλιξη.

Στις 30 Ιουνίου 2002, το ΥΠΕ ανερχόταν σε 370 εκατ. ευρώ, ήτοι στο 0,60% των συνολικών κονδυλίων της περιόδου 1989-1993. Μέχρι το τέλος του 2002 θα πρέπει να περιορισθεί σε μερικές μόνο υποθέσεις που δεν μπορούν να κλείσουν πριν από την ολοκλήρωση των νομικών διαδικασιών.

3.2. Ειδική ευαρέσκεια στο πλαίσιο της Δήλωσης Αξιοπιστίας

Το Συμβούλιο σημειώνει ότι, κατά την άποψη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη το επίπεδο ανωμαλιών που διαπιστώθηκε στις δηλώσεις δαπανών για τις περιόδους πριν από το 2000 παραμένει υψηλό. Τονίζει επίσης ότι αρκετά από τα ουσιώδη σφάλματα που εντοπίστηκαν στις δηλώσεις δαπανών δεν επηρεάζουν τα ποσά των πληρωμών της Επιτροπής. Σημειώνει ωστόσο την παρατήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με την οποία η συχνότητα των διαπιστούμενων ανωμαλιών αυξάνει τον κίνδυνο να έχουν αντίκτυπο στον κοινοτικό προϋπολογισμό.

Η αυστηρή εφαρμογή, από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, της διαδικασίας κλεισίματος που καθορίζεται στους κοινοτικούς κανονισμούς, και ιδίως στο άρθρο 8 του κανονισμού 2064/97, αναμένεται να παράσχει επαρκή βεβαιότητα ότι οι μη επιλέξιμες δαπάνες θα εξαιρούνται πριν από την καταβολή του τελικού υπολοίπου.

Όλα τα εντοπισθέντα ουσιώδη σφάλματα που έχουν σχέση με τα Διαρθρωτικά Ταμεία και τη Δήλωση Αξιοπιστίας για το 2000 είχαν διαπραχθεί είτε σε εθνικό/τοπικό επίπεδο είτε σε επίπεδο τελικού δικαιούχου. Η Επιτροπή έλαβε όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για να υπενθυμίσει στις αρμόδιες αρχές την ανάγκη να εξασφαλίζεται η αυστηρή εφαρμογή των ισχυόντων κανόνων και να πραγματοποιούνται οι κατάλληλες διορθώσεις το ταχύτερο δυνατόν.

Επιπλέον, το Συμβούλιο σημειώνει τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με ενδεχόμενες αδυναμίες των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου όσον αφορά τις αναλήψεις υποχρεώσεων στον τομέα των διαρθρωτικών μέτρων και καλεί την Επιτροπή να προβεί στις απαιτούμενες τροποποιήσεις και αναπροσαρμογές.

Η Επιτροπή δεν συμμερίζεται την άποψη του Συμβουλίου περί αδυναμιών στις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου. Εν πάση περιπτώσει, υπάρχουν ήδη διαδικασίες οι οποίες θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν τη μη επανάληψη σφαλμάτων όπως αυτά που εντόπισε το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη δέσμευση που ανέλαβε η Επιτροπή να καταρτίσει ενημερωτικό έγγραφο σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών και να αποσαφηνίσει με την ευκαιρία αυτή τα ζητήματα που συνδέονται με την εφαρμογή του νέου κανόνα σχετικά με την επιλεξιμότητα του ΦΠΑ που οφείλουν οι δημόσιες διοικήσεις.

Κατά το τελευταίο έτος, η Επιτροπή αποσαφηνίσε την επιλεξιμότητα του ΦΠΑ για όσα κράτη μέλη τούτο ήταν αναγκαίο. Ο ισχύων κανόνας αποδείχθηκε επαρκώς σαφής. Μετά τα επανειλημμένα αιτήματα των κρατών μελών για μείωση του αριθμού των ερμηνευτικών και λοιπών σημειωμάτων, η Επιτροπή έχει την αίσθηση ότι ένα επιπλέον ενημερωτικό σημείωμα είναι τώρα περιττό και μπορεί να περιπλέξει τα πράγματα. Ωστόσο, εάν τα κράτη μέλη ζητήσουν επιπλέον πληροφορίες, η Επιτροπή είναι πρόθυμη να συντάξει ένα σχετικό ενημερωτικό σημείωμα.

Το Συμβούλιο, όπως και στη σύστασή του σχετικά με την απαλλαγή για το οικονομικό έτος 1999, τονίζει τη σημασία που αποδίδει στην εποπτεία και τον έλεγχο του κλεισίματος των προγραμμάτων και στην ανάγκη να πραγματοποιούνται το συντομότερο δυνατόν οι απαιτούμενες αποδεσμεύσεις στο πλαίσιο των αναλήψεων υποχρεώσεων που απομένουν προς εκκαθάριση.

Η Επιτροπή συμπεριφέρει την άποψη του Συμβουλίου ότι το κλείσιμο των προγραμμάτων πρέπει να πραγματοποιείται αυστηρά και αποτελεσματικά, έτσι ώστε αφενός να εξασφαλίζεται εύλογη βεβαιότητα ότι οι μη επιλέξιμες δαπάνες δεν θα εντάσσονται στην κοινοτική συγχρηματοδότηση, και αφετέρου ότι το τελικό υπόλοιπο θα καταβάλλεται εντός ευλόγων προθεσμιών, εφόσον το σχετικό αίτημα κράτους μέλους είναι πλήρες και σωστό.

Όσον αφορά τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τον δημοσιονομικό έλεγχο των δαπανών των Διαρθρωτικών Ταμείων και την εφαρμογή των κανονισμών αριθ. 2064/97 και αριθ. 1681/94, το Συμβούλιο υπενθυμίζει τα συμπεράσματά του σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 10/2001 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως αυτά περιλαμβάνονται στην προσθήκη της παρούσας σύστασης, ιδίως δε το αίτημά του να συμπληρωθούν οι κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των εν λόγω κανονισμών.

Η Επιτροπή επιστά την προσοχή στις λεπτομερέστερες κατευθυντήριες γραμμές που έχουν δοθεί για την εφαρμογή του κανονισμού αριθ. 2064/97 αφότου εξεδόθη, καθώς και στις τακτικές συσκέψεις που πραγματοποιήθηκαν με εκπροσώπους των κρατών μελών και στις οποίες έγιναν σχετικές συζητήσεις. Το 2001 και το 2002, η Επιτροπή διεξήγαγε ευρείας κλίμακας έλεγχο της συμμόρφωσης των κρατών μελών με τον ως άνω κανονισμό. Τον Οκτώβριο του 2001 παρουσιάστηκε στα κράτη μέλη ενδιάμεση έκθεση με τα πορίσματα του ελέγχου αυτού. Ενόψει του κλεισίματος, η Επιτροπή παρέσχε πρόσφατα περαιτέρω συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 8 του εν λόγω κανονισμού, μέσω ενημερωτικών σημειωμάτων τα οποία διανεμήθηκαν στο πλαίσιο της Επιτροπής για την Ανάπτυξη και τον Επαναπροσανατολισμό των Περιφερειών, καθώς και σε κοινή σύσκεψη για όλα τα Διαρθρωτικά Ταμεία τον Φεβρουάριο του 2002.

Το φθινόπωρο του 2002, οι υπηρεσίες της Επιτροπής και η OLAF πραγματοποιούν έλεγχο των εκθέσεων παρατυπιών και των συνακόλουθων μέτρων των κρατών μελών δυνάμει των κανονισμών 1681/94 και 1831/94.

Το Συμβούλιο σημειώνει την παρατήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με την οποία οι διοικητικές μονάδες της Επιτροπής που είναι επιφορτισμένες με τον έλεγχο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και του Ταμείου Συνοχής διενήργησαν λιγότερους ελέγχους κατά το 2000 σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, και τούτο, μεταξύ άλλων, για λόγους συνδεδεμένους με τη διαδικασία εσωτερικής μεταρρύθμισης της Επιτροπής, και ότι οι μονάδες αυτές προέβλεψαν να δώσουν προτεραιότητα στον λογιστικό έλεγχο των διαχειριστικών και ελεγκτικών συστημάτων. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την παρατήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με την οποία οι υπηρεσίες που είναι επιφορτισμένες με τον έλεγχο του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής έθεσαν σε εφαρμογή διάφορα μέτρα με στόχο τη βελτίωση της προετοιμασίας, της εμπέλειας, της ποιότητας και της παρακολούθησης των ελέγχων τους. Το Συμβούλιο σημειώνει εξάλλου και τη δέσμευση που ανέλαβε η Επιτροπή να δώσει μεγαλύτερη έμφαση στον λογιστικό έλεγχο όσον αφορά το κλείσιμο των ενεργειών στο πλαίσιο του προγράμματος εργασιών της για το 2002.

Ενώ η μεταβατική διαδικασία του 2000 που απορρέει από τη μεταρρύθμιση είχε σε ορισμένες περιπτώσεις επιπτώσεις στον αριθμό των επιτόπιων ελέγχων που διεξάγονται από τη ΓΔ

REGIO, σήμερα αυτό μπορεί να θεωρηθεί ως προσωρινό φαινόμενο. Π.χ., για το ΕΤΠΑ ο αριθμός των επιτόπιων ελέγχων αυξήθηκε σε 70 το 2001, από 52 το 2000 και 61 το 1999. Για το Ταμείο Συνοχής, οι αντίστοιχοι αριθμοί είναι 6 για το 2001, 3 για το 2000 και 7 για το 1999. Ακόμη, το 2001 διεξήχθησαν 80 επιτόπιοι έλεγχοι από εξωτερικούς ελεγκτές, βάσει σύμβασης με τη ΓΔ και με σκοπό την επαλήθευση των σχεδίων άμεσης διαχείρισης που χρηματοδοτούνται δυνάμει των άρθρων 7 και 10 του κανονισμού 4254/88. Το 2002 οι ελεγκτικές υπηρεσίες ενισχύθηκαν περαιτέρω, και τούτο θα αποτυπωθεί στη συνεχή αύξηση των ελεγκτικών δραστηριοτήτων, ιδίως για το Ταμείο Συνοχής.

Η Επιτροπή επιβεβαιώνει ότι διεξήγαγε λογιστικούς ελέγχους σε δείγμα περαιωμένων προγραμμάτων του Στόχου 2 (1994-96) κατά το πρώτο εξάμηνο του 2002. Κατά το 2003 θα διεξαγάγει μια εκτενέστερη λογιστική έρευνα σε δείγμα προγραμμάτων της περιόδου 1994-99, εφόσον η αντίστοιχη αίτηση πληρωμής υποβληθεί μέχρι το τέλος Μαρτίου 2003.

3.3. Συνέχεια που εδόθη στις προηγούμενες παρατηρήσεις

Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τα διάφορα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή ανταποκρινόμενη σε παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με κοινοτικά δημοσιονομικά μέσα προοριζόμενα ειδικά για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και κρίνει ότι το νέο κανονιστικό πλαίσιο 2000-2006 θα επιτρέψει να χορηγηθούν στην Επιτροπή συμπληρωματικά μέσα για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που έχουν διαπιστωθεί.

Η Επιτροπή σημειώνει τη δήλωση του Συμβουλίου σχετικά με τα κοινοτικά δημοσιονομικά μέσα. Η βελτίωση του δημοσιονομικού περιβάλλοντος για τις επιχειρήσεις αποτελεί βασικό στόχο του πολυετούς προγράμματος για τις επιχειρήσεις και την επιχειρηματικότητα, ιδίως για τις ΜΜΕ (2001-2005)¹. Περίπου το 70% του συνολικού προϋπολογισμού προορίζεται για τα δημοσιονομικά μέσα, με στόχο τη συμβολή στην κάλυψη ορισμένων κενών ή αστοχιών στις κεφαλαιαγορές. Οι πρωτοβουλίες αυτές, των οποίων τη διαχείριση ασκεί το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕπ), απευθύνονται ειδικά στις νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις και στις ΜΜΕ, μέσω διευκολύνσεων εκκίνησης και εγγυήσεων, καθώς και κεφαλαίων εκκίνησης.

Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη της, στο πλαίσιο του νέου προγράμματος κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER PLUS, τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με ορισμένες ελλείψεις που διαπιστώθηκαν στην εφαρμογή της κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER.

Η Επιτροπή θα εξετάσει τα σημεία αυτά και θα τα λάβει υπόψη της για το νέο πρόγραμμα.

Το Συμβούλιο υπενθυμίζει την προσήλωσή του στην κοινοτική πολιτική για την ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και υπογραμμίζει τη σημασία της λήψης επαρκών μέτρων βάσει της συστάσεώς του που αναφέρεται στην απαλλαγή για το οικονομικό έτος 1997.

Η Επιτροπή πάντα προσπάθησε να λάβει υπόψη της τις συστάσεις του Συμβουλίου σχετικά με την κοινοτική πολιτική για την ισότητα ευκαιριών, ιδίως κατά τον σχεδιασμό του πλαισίου στρατηγικής για την ισότητα των φύλων κατά την περίοδο 2001-2005 .

¹ Απόφαση του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2000 (2000/819/ΕΚ)

4. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 - ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

4.1. Δημοσιονομική διαχείριση

Το Συμβούλιο επισημαίνει τις βελτιώσεις που επέφερε η Επιτροπή στο λογαριασμό διαχείρισης, και συγκεκριμένα στο μέρος για τις εσωτερικές πολιτικές, καλεί δε την Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειες για να εναρμονισθεί η παρουσίαση του λογαριασμού και να γίνει διεξοδικότερη, ιδίως όσον αφορά το μέρος που περιέχει τα αποτελέσματα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να βελτιώνει τον τρόπο σύνταξης των εκθέσεων (βλέπε απάντηση στο σημείο 7 της εισαγωγής).

4.2. Ειδική ευαρέσκεια στο πλαίσιο της Δήλωσης Αξιοπιστίας

Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη νέα προσέγγιση λογιστικού ελέγχου που ακολούθησε το Ελεγκτικό Συνέδριο όσον αφορά το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο, η οποία συνίσταται σε ανάλυση των συστημάτων, δεδομένου ότι συμβάλλει σημαντικά στον εντοπισμό ενδεχόμενων αδυναμιών που συνδέονται με τη λειτουργία του προγράμματος, είτε στο επίπεδο της εκτέλεσης είτε σε εκείνο της παρακολούθησης ή των ελέγχων.

Το Συμβούλιο παροτρύνει ιδιαίτερα την Επιτροπή να επιλύσει τα προβλήματα που εντοπίστηκαν κατά τις αναλύσεις, π.χ. όσον αφορά ελλείψεις στις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου, στην ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή των επιχειρησιακών διαδικασιών και των μεθόδων εργασίας, καθώς και στην ποιότητα των μέσων πληροφορικής που χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση των προτάσεων και των συμβάσεων. Επισημαίνει, π.χ., ότι οι περιπτώσεις υπερβολικής δήλωσης του πραγματικού κόστους από τους δικαιούχους προς το παρόν εντοπίζονται δύσκολα, ιδίως λόγω του μικρού αριθμού των διενεργούμενων ελέγχων, της περιορισμένης εμπέλειας των εκ των υστέρων δημοσιονομικών ελέγχων και της έλλειψης συμβατικών κυρώσεων.

Το Συμβούλιο ελπίζει ότι η Επιτροπή θα εφαρμόσει τις σχετικές συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου βάσει συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος.

Η Επιτροπή εκφράζει ικανοποίηση για τη νέα προσέγγιση λογιστικού ελέγχου που ακολούθησε το Ελεγκτικό Συνέδριο όσον αφορά το πέμπτο ερευνητικό πρόγραμμα-πλαίσιο, η οποία συνίσταται σε ανάλυση των συστημάτων. Τούτο έθεσε ένα πρότυπο, το οποίο και θα πρέπει να εφαρμόζεται εν γένει, ως βάση για τις μελλοντικές Δηλώσεις Αξιοπιστίας. Ο λογιστικός έλεγχος των συστημάτων στον τομέα της έρευνας συνεχίζεται και σήμερα, έχουν δε εξαγγελθεί ενημερωμένα στοιχεία και συστάσεις, τα οποία θα ενταχθούν σε ειδική έκθεση επί του θέματος αυτού, η οποία δεν είναι ακόμη διαθέσιμη.

Πολλά από τα διαχειριστικά προβλήματα που εντοπίστηκαν στην ανάλυση των συστημάτων δεν αφορούν μόνο τον τομέα της έρευνας. Εξακολουθούν να αντιμετωπίζονται στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της Επιτροπής και των προτύπων της εσωτερικού ελέγχου. Η ολοκλήρωση των δημοσιονομικών κυκλωμάτων, εγχειριδίων και καταλόγων ελέγχου, η τακτική υποβολή εκθέσεων επί βασικών δεικτών που προορίζονται ή προέρχονται από τη διαχείριση, η συνεχής κατάρτιση και η πρόσληψη ειδικευμένου δημοσιονομικού προσωπικού αποτελούν τομείς-κλειδιά από την άποψη αυτή.

Πιο συγκεκριμένα, για την εφαρμογή του ερευνητικού προγράμματος-πλαισίου έχουν καθιερωθεί σε υψηλό επαγγελματικό επίπεδο εκ των προτέρων έλεγχοι της οικονομικής

βιωσιμότητας των αναδόχων συμβάσεων. Η βελτίωση των μηχανογραφικών συστημάτων διαχείρισης του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου έχει αρχίσει. Π.χ., δημιουργήθηκε στη ΓΔ TREN ένα σύστημα διεκπεραίωσης των δηλώσεων δαπανών, τόσο σε επίπεδο δικαιούχων όσο και σε επίπεδο Επιτροπής. Οι εκ των υστέρων λογιστικοί έλεγχοι αυξάνονται σταθερά (για τη ΓΔ Έρευνας, αυξήθηκαν από 220 το 2000 σε 232 το 2001, αναμένεται δε να ανέλθουν σε 280 το 2002), έτσι ώστε να επιτευχθεί ο στόχος του 10% περίπου των ελεγκτέων αναδόχων κατά την περίοδο εφαρμογής του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου. Πρόσφατα ανελήφθη και μια πειραματική ενέργεια για τα πιστοποιητικά ελέγχου. Αν και στο πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο δεν περιλαμβάνονται συγκεκριμένες ρήτρες περί συμβατικών κυρώσεων, η Επιτροπή έχει το δικαίωμα να παρακρατεί ή να ανακτά ποσά πληρωμών σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις συμβάσεις. Ταυτόχρονα, οι προσπάθειες ανάκτησης ποσών εντάθηκαν, συχνά δε γίνεται προσπάθεια να χρησιμοποιείται η δυνατότητα συμφητισμού με μεταγενέστερες πληρωμές. Πάντως, η αυξημένη πίεση επί των αναδόχων πρέπει να συνοδεύεται με πρόσθετες επεξηγήσεις και αποσαφηνίσεις, για να βοηθούνται στην προσπάθειά τους να ανταποκρίνονται στις ποικίλες απαιτήσεις των διαφόρων πηγών χρηματοδότησης κατά την ερευνητική διαδικασία.

Όσον αφορά το έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο, τα τεθέντα ζητήματα αποτέλεσαν το αντικείμενο συγκεκριμένων προτάσεων από την Επιτροπή, σημαντικά δε στοιχεία αυτών έγιναν αποδεκτά από τον νομοθέτη.

Η Επιτροπή θα πρέπει να συνεχίσει τον σχεδιασμό και την επεξεργασία βασικών υποχρεωτικών ελέγχων για το σύνολο των ΓΔ έρευνας, να συμπληρώσει την υπάρχουσα τεκμηρίωση προς υποστήριξη των ελέγχων και να μεριμνήσει για τη λήψη των κατάλληλων συνακόλουθων μέτρων. Ακόμη, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να μελετήσει με προσοχή τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την ένταξη κυρωτικών ρητρών στα υποδείγματα συμβάσεων στον τομέα της ΕΤΑ.

Όπως καθορίζεται στο σημείο 1.2.2 του Προγράμματος Δράσης 2001-2003 για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Κοινοτήτων και την καταπολέμηση της απάτης, η Επιτροπή προτίθεται να προτείνει μια πρωτοβουλία στον τομέα των άμεσων δαπανών, με σκοπό την ενσωμάτωση διοικητικών μέτρων και κυρώσεων. Οι σχετικές εργασίες βρίσκονται σε εξέλιξη. Όσον αφορά τις Δράσεις 73 (παροχή συμβουλών για τη σύναψη συμβάσεων), 74 (βάση δεδομένων για τις συμβάσεις) και 94 (θωράκιση της νομοθεσίας και της διαχείρισης των συμβάσεων έναντι της απάτης) της Λευκής Βίβλου για τη μεταρρύθμιση, πρόκειται να διεξαχθεί μια αναθεώρηση των συμβάσεων με σκοπό την ενσωμάτωση ρητρών για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων (τυποποιημένες ρήτρες για τους ελέγχους και τις κυρώσεις, αύξηση της αποτελεσματικότητάς τους).

Οι κανόνες συμμετοχής στο έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο παραπέμπουν ρητά στον κανονισμό αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου. Τα υποδείγματα σύμβασης θα προβλέπουν - όπου ενδείκνυται - τις κυρώσεις που συνιστά το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Το Συμβούλιο ενθαρρύνει την Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειές της στον τομέα της εναρμόνισης και απλούστευσης των επιχειρησιακών διαδικασιών και των μεθόδων εργασίας της, καθώς και σε ό,τι αφορά τη βελτίωση των μηχανογραφικών συστημάτων έτσι ώστε να διαθέτουν τις κατάλληλες λειτουργίες για την κατάρτιση συμβάσεων και για την εκτέλεση των πληρωμών. Επιπλέον, το Συμβούλιο σημειώνει την πρόθεση της Επιτροπής να δημιουργήσει ένα ολοκληρωμένο μηχανογραφικό σύστημα, με κοινή βάση δεδομένων, για το επόμενο ερευνητικό πρόγραμμα-πλαίσιο, την καλεί δε να συνεργασθεί προς τον σκοπό αυτόν με τα κράτη μέλη.

Εξακολουθούν να καταβάλλονται σημαντικές προσπάθειες για τη βελτίωση του μηχανογραφικού συστήματος που χρησιμοποιείται για τη διαχείριση της σύναψης συμβάσεων, των έργων και προγραμμάτων, καθώς και των πληρωμών στο πλαίσιο του πέμπτου προγράμματος-πλαίσιου. Οι ΓΔ που είναι αρμόδιες για την έρευνα όρισαν εναρμονισμένες έννοιες για την αξιολόγηση των προτάσεων, τις διαπραγματεύσεις και τις συμβάσεις, με συγκεκριμένους κανόνες για την κάλυψη των απαιτήσεων των επιμέρους προγραμμάτων. Επιπλέον δε, οι πέντε ΓΔ που είναι αρμόδιες για την έρευνα ανέθεσαν σε μια διυπηρεσιακή υπηρεσία μελετών την επεξεργασία, μέχρι το τέλος του 2002, ενός κοινού ολοκληρωμένου μηχανογραφικού συστήματος για το επόμενο πρόγραμμα-πλαίσιο. Ευθυγραμμιζόμενο με τους στόχους της πρωτοβουλίας "e-Commission", το σύστημα αυτό σκοπό έχει να μεγιστοποιήσει τη χρήση των ηλεκτρονικών πράξεων, τόσο εντός της Επιτροπής όσο και μεταξύ αυτής και των συμμετεχόντων, σε κάθε φάση της διαδικασίας, από την υποβολή των προτάσεων μέχρι την ολοκλήρωση των έργων και προγραμμάτων, καθώς και να διευκολύνει την εύκολη παραγωγή πληροφοριών και στατιστικών για τη διαχείριση. Βασιζόμενο σε δομοστοιχειωτές αρχές, το εν λόγω σύστημα θα είναι αναπροσαρμόσιμο, έτσι ώστε να αντανακλά τις μεταβαλλόμενες ανάγκες του ΕΚΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ-ΠΛΑΙΣΙΟΥ και των μεταγενέστερων. Όπου είναι ενδεδειγμένο και εφικτό, και εντός του διαθέσιμου περιορισμένου χρόνου, η Επιτροπή θα συνεργάζεται άτυπα με τα κράτη μέλη για το σύστημα αυτό, ιδίως σε ό,τι αφορά τον νέο τρόπο ηλεκτρονικής υποβολής των προτάσεων.

4.3. Άλλες παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Το Συμβούλιο σημειώνει τα διάφορα μέτρα που έλαβε το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) της Κοινότητας κατόπιν των παρατηρήσεων που διατύπωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο στην ειδική έκθεσή του αριθ. 10/2000, και ενθαρρύνει το ΚΚΕρ να συνεχίσει τις μεταρρυθμίσεις και τις βελτιώσεις, π.χ. όσον αφορά το σύστημα συνολικής διαχείρισης. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στον έλεγχο του κύκλου των συμβάσεων στους διάφορους τόπους και στην αυστηρή τήρηση των διαδικασιών ανάθεσης των συμβάσεων. Σχετικά με τη χρήση των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, το Συμβούλιο καλεί το ΚΚΕρ να λάβει δεόντως υπόψη του τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Τα θέματα αυτά λαμβάνονται υπό σημείωση. Το ΚΚΕρ επιβεβαιώνει ότι μεταρρυθμίσεις και βελτιώσεις έγιναν στο σύστημα συνολικής διαχείρισης. Πιο συγκεκριμένα, δημιουργήθηκε σε όλες τις μονάδες και τις διευθύνσεις του ΚΚΕρ ένα σύστημα διπλού ελέγχου, το οποίο διαχωρίζει τους επιχειρησιακούς και τους διοικητικούς κλάδους.

Ο κύκλος σύναψης των συμβάσεων, και ιδιαίτερα η συμμόρφωση με τις διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων, παρακολουθείται από μια ομάδα, η οποία αναλύει τους φακέλους και τεκμηριώνει την ακολουθούμενη διαδικασία, πριν αυτά τεθούν υπόψη της ΣΕΑΣ.

Ενόψει της διάλυσης της ΣΕΑΣ, η ως άνω ομάδα θα υιοθετήσει ένα σύστημα δειγματοληψιών για την ανάλυση των προς ανάθεση συμβάσεων πριν από την έκδοση της απόφασης του αρμόδιου διατάκτη. Ακόμη, είναι διαθέσιμο σε κεντρικό επίπεδο ένα διαρκές σύστημα εκ των προτέρων νομικής συνδρομής, έτσι ώστε να παρέχονται συμβουλές στον διατάκτη πριν από την ανάληψη οποιασδήποτε ενέργειας που έχει σχέση με την ανάθεση συμβάσεων, ή συμβουλές για νομικά ζητήματα εν γένει.

Οι παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τη χρήση των συμβάσεων υπηρεσιών ελήφθησαν πλήρως υπόψη από το ΚΚΕρ.

Όσον αφορά τους λογιστικούς ελέγχους της Επιτροπής στον τομέα των εσωτερικών πολιτικών, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι, γενικά, η Επιτροπή

διενήργησε πολύ περισσότερους ελέγχους σε σχέση με το 1999, και μάλιστα σε περισσότερες συμβάσεις, αλλά ζητεί από το εν λόγω θεσμικό όργανο να δώσει μεγαλύτερη προσοχή στα θέματα, μεταξύ άλλων, που συνδέονται με την εκτέλεση και την παρακολούθηση της ανάκτησης ποσών, καθώς και με τη διαβίβαση ενημερωμένων δεδομένων. Το Συμβούλιο εκφράζει εν προκειμένω ιδιαίτερη λύπη για το γεγονός ότι η ΓΔ Απασχόλησης δεν μπόρεσε να παράσχει σχετικά δεδομένα, αλλά σημειώνει τη δέσμευση που ανέλαβε η Επιτροπή να προβεί σε πλήρη καταγραφή των σχετικών δεδομένων.

Η Επιτροπή συνεχίζει να λαμβάνει μέτρα για την ενίσχυση των δημοσιονομικών λογιστικών ελέγχων.

Έτσι, π.χ., στον τομέα της έρευνας οι δημοσιονομικοί λογιστικοί έλεγχοι αυξήθηκαν κατά το 2001, ενώ ανελήφθη και μια πειραματική ενέργεια για τα πιστοποιητικά ελέγχου: Από τους αντισυμβαλλόμενους ζητείται να υποβάλλουν, μαζί με τις καταστάσεις εξόδων, και ένα πιστοποιητικό ελέγχου από ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή. Η Επιτροπή συνήψε, όπου τούτο ήταν αναγκαίο, γενικές συμβάσεις με εξειδικευμένες εταιρείες λογιστικού ελέγχου, έτσι ώστε να αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός των λογιστικών ελέγχων στους αποδέκτες της χρηματοοικονομικής της βοήθειας και σε όλους τους εμπλεκόμενους διαμεσολαβητές. Έτσι, στον τομέα της εκπαίδευσης και του πολιτισμού, και μόνο κατά το πρώτο εξάμηνο του 2002, συνήφθησαν συμβάσεις με τέτοιες εταιρείες για σχεδόν 100 ελέγχους, οπότε σημειώθηκε σημαντική αύξηση των ελέγχων στους τομείς της εκπαίδευσης και του πολιτισμού.

Η εντατικοποίηση των ελεγκτικών προσπαθειών και η αύξηση των ποσών προς ανάκτηση κατά το 2001 οδήγησαν σε τελειοποίηση των διαδικασιών ανάκτησης, έτσι ώστε να ενισχυθεί η παρακολούθηση και η έγκαιρη εκτέλεση της ανάκτησης. Στις 3 Δεκεμβρίου 2002, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση για τα μέτρα που ελήφθησαν ειδικά για την ενίσχυση της ανάκτησης ποσών, τόσο κατά την άμεση όσο και κατά την έμμεση διαχείριση.

Η ΓΔ EMPL διεξήγαγε τη διεξοδική ανάλυση που είχε αναγγελθεί τόσο από το Ελεγκτικό Συνέδριο όσο και από το Συμβούλιο, με αντικείμενο τους λογιστικούς ελέγχους και τα εντάλματα είσπραξης. Όσον αφορά τους λογιστικούς και τους απλούς ελέγχους, η ΓΔ EMPL έδωσε στο Ελεγκτικό Συνέδριο αναπροσαρμοσμένα αριθμητικά στοιχεία για τα έτη 2000 και 2001. Τα στοιχεία αυτά απεστάλησαν στο Ε.Σ. τον Φεβρουάριο του 2002, στο πλαίσιο της προετοιμασίας της ετήσιας έκθεσης για το 2001.

5. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 - ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

5.1. Δημοσιονομική διαχείριση

Το Συμβούλιο λυπάται για τη συνεχιζόμενη έντονη συγκέντρωση, στο τέλος του οικονομικού έτους, της εκτέλεσης των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων. Όσον αφορά τις πιστώσεις πληρωμών, εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η κατανομή της εκτέλεσης κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους είναι πολύ κανονικότερη από εκείνη των αναλήψεων υποχρεώσεων, ανεξάρτητα από τον τομέα που αφορούν, μολονότι εξακολουθεί να παρατηρείται κάποια μεγαλύτερη συγκέντρωση κατά τον Δεκέμβριο.

Στις πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων, τα μέτρα που εισήχθησαν από την Επιτροπή έχουν αρχίσει να φέρουν θετικά αποτελέσματα. Εφέτος, ο στόχος ήταν να απορροφηθεί τουλάχιστον το 50% των διαθέσιμων πιστώσεων κατά τους πρώτους εννέα μήνες. Κατά τα τέλη Σεπτεμβρίου, το ποσοστό αυτό ανήλθε σε 51,5% σε επίπεδο υπολόγου (και σε 60% σε επίπεδο διατάκτη), σε σύγκριση με το 35% κατά τα τέλη Σεπτεμβρίου του 2001.

Όσον αφορά τα Υπόλοιπα Προς Εκκαθάριση (ΥΠΕ), το ύψος των οποίων στο τέλος του 2000 παρουσιάζει αύξηση, το Συμβούλιο σημειώνει τις προσπάθειες της Επιτροπής, που ανέλαβε συστηματική επισκόπηση των λεγόμενων «παλαιών» και «αδρανών» αναλήψεων υποχρεώσεων, και στο τέλος του 1999 κατήρτισε ένα πρόγραμμα δράσης με στόχο τη μείωση των αφύσικων ΥΠΕ. Το Συμβούλιο ελπίζει ότι οι σχετικές πιστώσεις θα αποδεσμευθούν στο πλαίσιο των ενεργειών της Επιτροπής και σύμφωνα με τις ισχύουσες ρυθμίσεις.

Μεταξύ 2000 και 2001 σημειώθηκε αισθητή σταθεροποίηση του ΥΠΕ: Δεδομένης της πάγιας απόκλισης μεταξύ πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων και πιστώσεων πληρωμών κατά όλα τα προγενέστερα οικονομικά έτη, η σταθεροποίηση του ΥΠΕ που επετεύχθη στον τομέα της εξωτερικής βοήθειας αποτελεί σαφώς αποτέλεσμα της ενεργού πολιτικής για τη βελτίωση των ποσοστών εκταμίευσης και της διαχείρισης των χαρτοφυλακίων, βελτίωση η οποία οδήγησε σε υψηλό επίπεδο αποδεσμεύσεων κατά την περαίωση των έργων και προγραμμάτων (περίπου € 580 εκατ.).

Από τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει η αύξηση του όγκου των ΥΠΕ που εκκρεμούν επί πέντε και πλέον έτη αποτελεί το αποτέλεσμα της σταθερής και ουσιαστικής αύξησης των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων μεταξύ 1994 και 1998, παρά τη σταθερή αύξηση των πληρωμών μεταξύ 1998 και 2001 (€2 258,67 εκατ. κατά το 1998, €2 522,10 εκατ. το 1999, €2 992,50 εκατ. το 2000, και €3 266,60 εκατ. το 2001).

Πάντως, η Επιτροπή έχει επίγνωση της ανάγκης να παρακολουθείται το μερίδιο των παλαιών ΥΠΕ στο χαρτοφυλάκιο της εξωτερικής της βοήθειας. Από το 2000 και μετά, οι αρμόδιες διοικητικές υπηρεσίες εφάρμοσαν μian ενεργή πολιτική συστηματικής εξέτασης και κλεισίματος, όπου τούτο ήταν εφικτό, των παλαιών ή αδρανών υποχρεώσεων εξωτερικής βοήθειας. Αυτή η συστηματική εξέταση και τα πραγματοποιηθέντα κλεισίματα οδήγησαν και κατά το 2001 σε μεγάλο αριθμό αποδεσμεύσεων, όπως προαναφέρθηκε (περίπου €580 εκατ.).

Όσον αφορά τα λογιστικά και διοικητικά στοιχεία που χρειάζονται για την ανάλυση της εξέλιξης των ΥΠΕ σε μεγαλύτερο βάθος, ιδίως από την άποψη της κατάστασης της εκτέλεσης επιτόπου και της φύσης των πραγματοποιηθεισών πληρωμών, το σύστημα επεξεργασίας δεδομένων CRIS (Saisie) και το λογιστικό σύστημα, προσαρμοσμένο στον νέο Δημοσιονομικό Κανονισμό ως προς τα είδη πληρωμών, αναμένεται ότι θα καταστήσουν αυτό το είδος ανάλυσης εφικτό από το 2003 και εξής.

Το Συμβούλιο, όπως και το Ελεγκτικό Συνέδριο, λυπάται για το γεγονός ότι τα έγγραφα που κατήρτισε η Επιτροπή για τη διαβίβαση δημοσιονομικών πληροφοριών κατά το συγκεκριμένο οικονομικό έτος δεν επέτρεψαν να αποκτηθεί μια συνολική άποψη του τομέα των εξωτερικών ενεργειών, ενώ η Επιτροπή παράγει πληροφορίες του είδους αυτού για τις εσωτερικές της ανάγκες. Ακόμη, το Συμβούλιο συμμαρτίζεται τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή καλό θα ήταν να εξηγήσει τους λόγους της διαφοράς μεταξύ εκτέλεσης και προβλέψεων, και ότι θα έπρεπε να είχε παράσχει συστηματικά σχόλια σχετικά με την εκτέλεση των διαφόρων τομέων του προϋπολογισμού, για να είναι δυνατή η κατανόηση της πραγματικής χρησιμοποίησης των πιστώσεων.

Οι παρατηρήσεις αυτές λαμβάνονται υπό σημείωση. Η Επιτροπή επεξεργάζεται τον τρόπο παρουσίασης των εκθέσεων της, με στόχο την καλύτερη ανταπόκριση στις ανάγκες των χρηστών.

Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει την εισαγωγή δεικτών απόδοσης σε όλα τα νέα προγράμματα του τομέα των εξωτερικών ενεργειών.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι δείκτες απόδοσης έχουν μείζονα σημασία, γι' αυτόν δε τον λόγο άρχισε, στο πλαίσιο της διαδικασίας προγραμματισμού, από κοινού εργασίες με τα κράτη μέλη και τους άλλους χρηματοδότες, έτσι ώστε να σημειωθεί πρόοδος προς μια κοινή προσέγγιση της χρήσης των δεικτών απόδοσης για την παρακολούθηση των επιδόσεων κάθε χώρας. Σχετικά με το θέμα αυτό έχουν ήδη χαραχθεί κατευθυντήριες γραμμές, για να χρησιμοποιούνται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής κατά τον προγραμματισμό της εξωτερικής βοήθειας, τον δε Οκτώβριο επανεξετάστηκαν κατά τη διάρκεια μιας ακόμη σύσκεψης με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών. Η Επιτροπή προτίθεται να διανείμει την οριστική τους διατύπωση κατά τις αρχές του 2003. Η παρακολούθηση και η επανεξέταση όλων των εγγράφων στοιχείων στρατηγικής κάθε χώρας θα βασισθεί, εν ευθέτω χρόνο, στους δείκτες απόδοσης, σε στενό συσχετισμό με τους αναπτυξιακούς στόχους της χιλιετίας (Millennium Development Goals) και με πηγή, όπου τούτο θα είναι δυνατόν, τα εθνικά έγγραφα στρατηγικής για τη μείωση της φτώχειας.

5.2. Ειδική ευαρέσκεια στο πλαίσιο της Δήλωσης Αξιοπιστίας

Το Συμβούλιο σημειώνει ότι οι εργασίες λογιστικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου με αντικείμενο το οικονομικό έτος 2000 αφορούν αποκλειστικά το πρόγραμμα TACIS, πράγμα που εντάσσεται σε σειρά ενδεδειγμένων λογιστικών ελέγχων που διενεργούνται κατ' έτος σχετικά με διάφορα μέρη των εξωτερικών ενεργειών στον δημοσιονομικό τομέα. Το Συμβούλιο, μολονότι αναγνωρίζει την αξία πλέον στοχοθετημένων και ενδεδειγμένων μελετών, λυπάται για το γεγονός ότι το πρόγραμμα που επελέγη για το εν λόγω οικονομικό έτος αντιστοιχεί σε μικρό μόνο μέρος των συνολικών δαπανών για τις εξωτερικές ενέργειες, και υπενθυμίζει την επιθυμία που είχε διατυπώσει ήδη το 1999 για επέκταση των ελέγχων αυτών σε σαφώς οριοθετημένους τομείς. Σημειώνει ωστόσο με ικανοποίηση ότι, παρά την περιορισμένη εμβέλεια του λογιστικού ελέγχου, το Ελεγκτικό Συνέδριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, γενικά, οι συμβάσεις τις οποίες συνήψε η Επιτροπή και οι πληρωμές του προγράμματος TACIS είναι νόμιμες και κανονικές.

Το Συμβούλιο δέχεται εξάλλου με ικανοποίηση την εισαγωγή του νέου πρακτικού οδηγού των διαδικασιών που συνδέονται με τις συμβάσεις εξωτερικής βοήθειας της ΕΚ και προσυπογράφει τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου προς την Επιτροπή σύμφωνα με τις οποίες πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην ποιότητα, την πείρα και την κατάρτιση των διαχειριστών έργων και προγραμμάτων, καθώς και στην ενίσχυση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

Όπως συνέστησαν το Ελεγκτικό Συνέδριο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Επιτροπή επικέντρωσε τις προσπάθειές της στη βελτίωση της ποιότητας και της επαγγελματικής εμπειρίας των διαχειριστών έργων και προγραμμάτων.

Από το 2001 και μετά, ο φορέας EuropeAid διοργάνωσε ορισμένα μαθήματα κατάρτισης στη διαχείριση, καταναμημένα σε τρεις εβδομάδες.

Η κατάρτιση αυτή προσφέρει δύο επιλογές: το ETA και τον προϋπολογισμό. Θεωρείται δε ως ουσιαστικής σημασίας για το προσωπικό που καλείται να διαχειρισθεί την εξωτερική βοήθεια, είτε στις κεντρικές υπηρεσίες είτε στις αντιπροσωπείες.

Κάθε μάθημα οργανώνεται με βάση τα ακόλουθα δομοστοιχεία :

- Μεταρρύθμιση, ο Οργανισμός και η αποκέντρωση - Ο κύκλος των δαπανών LIFE - Ηθικά πρότυπα. - Μαθήματα PCM - Δημοσιονομικές διαδικασίες του ETA (επιλογή ETA) - Εκτέλεση του προϋπολογισμού (επιλογή προϋπολογισμός). - Διαδικασίες συμβάσεων (επιλογή προϋπολογισμός). - Συστήματα πληροφοριών διαχείρισης (MIS, CRIS, OLAS και SINCOM).

Τα ως άνω μαθήματα αξιολογούνται διαρκώς, τούτο δε επέτρεψε την αναπροσαρμογή του περιεχομένου και της διάρκειας των μαθημάτων CRIS και SINCOM, καθώς και των μαθημάτων OLAS (δημοσιονομική και επιχειρησιακή διαχείριση και στατιστικές). Επιπλέον δε, και υπό το φως των νέων κατευθυντήριων γραμμών που χαραχθήκαν από τον φορέα EuropeAid, επήλθαν αλλαγές σε αρκετά μαθήματα (μαθήματα PCM και ECOFIN), σε άλλες δε περιπτώσεις τα υφιστάμενα δομοστοιχεία πρόκειται να επεκταθούν (Πρακτική κατάρτιση στις διαδικασίες των συμβάσεων. Δομοστοιχείο υπηρεσιών - Δομοστοιχείο επιχορηγήσεων - Δομοστοιχείο προμηθειών και έργων).

Μεταξύ Ιουλίου 2001 και τέλους 2002, ο φορέας EuropeAid διοργάνωσε 15 μαθήματα κατάρτισης.

Μερικά από τα μαθήματα αυτά έχουν ήδη πραγματοποιηθεί στις αντιπροσωπείες, υπό την οργανωτική ευθύνη των αρμόδιων γεωγραφικά διευθύνσεων. Το δομοστοιχείο COMPACT βρίσκεται σε φάση ολοκλήρωσης, θα είναι δε δυνατόν να διοργανωθεί στις αντιπροσωπείες κατόπιν σχετικού αιτήματός τους και με τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου γεωγραφικά διευθυντή. Το εν λόγω δομοστοιχείο περιλαμβάνει μαθήματα περί διαχείρισης δημοσιονομικής και συμβάσεων, συστημάτων διαχείρισης πληροφοριών, οδηγών και εγχειριδίων AIDCO, καθώς και περί προσδιορισμού και προετοιμασίας έργων και προγραμμάτων.

Μερικά μαθήματα μπορούν να διοργανωθούν και κατόπιν αιτήματος της ενδιαφερόμενης αντιπροσωπείας, όπως τα μαθήματα : - Μεταρρύθμιση, ο Οργανισμός και η αποκέντρωση - Ο κύκλος των δαπανών LIFE - Ηθικά πρότυπα - Μαθήματα PCM - Δημοσιονομικές διαδικασίες του ETA (επιλογή ETA)- Μαθήματα ECOFIN.

Οι επόμενες φάσεις περιλαμβάνουν τη γλωσσική διαφοροποίηση, τον συντονισμό του περιεχομένου των μαθημάτων, τη δημιουργία ομάδων πολυκλαδικών και πολυγλωσσικών, καθώς και τη διάθεση του εκπαιδευτικού υλικού των μαθημάτων στις αντιπροσωπείες μέσω του οικείου δικτυακού τόπου "Κατάρτιση".

5.3. Συνέχεια που εδόθη στις προηγούμενες παρατηρήσεις

Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η Επιτροπή έδωσε συνέχεια στην ειδική έκθεση αριθ. 25/98 του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια, με

αποτέλεσμα να διαθέτει τώρα μια στρατηγική για το μέλλον και να δίδει αποτελεσματικότερη συνέχεια στα έργα και προγράμματά της. Το Συμβούλιο σημειώνει επίσης ότι η Επιτροπή μείωσε ελαφρώς τις προθεσμίες πληρωμών και ότι εφαρμόζει αυστηρότερα τους σχετικούς κανόνες.

Στη μονάδα πυρηνικής ασφάλειας επετεύχθη σταθερή μείωση τόσο του αριθμού όσο και των ποσών των τιμολογίων σε εκκρεμότητα. Π.χ., από τον Μάιο του 1999 μέχρι τον Μάιο του 2002, ο αριθμός μειώθηκε κατά 70% και τα ποσά κατά 80%. Οι καθυστερήσεις (150 ημέρες από την υποβολή της προσφοράς μέχρι την υπογραφή της σύμβασης) που υπεισέρχονται στη διαδικασία σύναψης των συμβάσεων προμήθειας εξοπλισμού μειώθηκαν κατά πολύ, πράγμα που έχει θετική επίδραση στον ρυθμό σύναψης των συμβάσεων.

Επισημαίνει ωστόσο τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τις εναπομένουσες ελλείψεις, ιδίως τη μη ύπαρξη δεικτών, τη μη τήρηση των κανονιστικών διατάξεων σχετικά με τις προσκλήσεις υποβολής προσφορών και τις σημαντικές καθυστερήσεις των πληρωμών προς τους τοπικούς παρόχους υπηρεσιών.

Μετά το 1999, όλα τα έργα και προγράμματα συνοδεύονται από ένα LogFrame, το οποίο καθορίζει επαληθεύσιμα κριτήρια. Έτσι, υπάρχουν δείκτες για τα μεμονωμένα έργα και προγράμματα. Όσον αφορά την αξιολόγηση της συνολικής επίδρασης του προγράμματος, η έκθεση του φορέα IAEA (επίσημος φορέας της σύμβασης του ΟΗΕ για την πυρηνική ασφάλεια) για το 2000 αναφέρει ότι το επίπεδο της πυρηνικής ασφάλειας βελτιώθηκε εν γένει στις χώρες ΚΑΚ και, κατά τις υπάρχουσες πληροφορίες, σε ορισμένες εγκαταστάσεις που ενισχύονται από το πρόγραμμα TACIS. Η εν λόγω έκθεση αναφέρει ότι η Επιτροπή, μέσω του προγράμματος TACIS, έχει συμβάλει σημαντικά στη θετική αυτή εξέλιξη. Ωστόσο, η Επιτροπή καταρτίζει αυτή τη στιγμή προδιαγραφές ασφάλειας προς χρήση στο πλαίσιο μιας σύμβασης, έτσι ώστε να δημιουργηθούν επαληθεύσιμοι δείκτες για την αξιολόγηση της επίδρασης του προγράμματος πυρηνικής ασφάλειας.

Ως προς την παρατήρηση του Συμβουλίου σχετικά με τη συμμόρφωση με τους κανονισμούς περί προσκλήσεων υποβολής προσφοράς, η Επιτροπή έχει συνειδητοποιήσει τους κινδύνους σύγκρουσης συμφερόντων σε περίπτωση που Δυτικές επιχειρήσεις παροχής τεχνικής βοήθειας επιτόπου (με συνδρομή προς τον δικαιούχο στην κατάρτιση τεχνικών προδιαγραφών σε έργα εξοπλισμού) εμπλέκονται στην αξιολόγηση προσφορών κ.λπ. Ως εκ τούτου, το ΚΚΕρ έχει εμπλακεί πλήρως σε όλες τις αξιολογήσεις των συμβάσεων προμηθειών και έργων. Οι προαναφερόμενες Δυτικές επιχειρήσεις δεν παίζουν πλέον ρόλο στη διαδικασία των διαγωνισμών.

Σχετικά με τη δήλωση του Συμβουλίου για τις καθυστερήσεις στις πληρωμές των τοπικών υπεργολάβων, η Επιτροπή δηλώνει ότι τούτο δεν έχει επίδραση στο περιεχόμενο των υπεργοληπτικών συμβάσεων που συνάπτονται με τοπικούς παρόχους υπηρεσιών. Αλλά, με γνώμονα την έντονη μείωση του αριθμού των καθυστερημένων πληρωμών (που ήδη αναφέρθηκαν), οι τοπικοί πάροχοι υπηρεσιών αναμένεται ότι θα λαμβάνουν έγκαιρα εξόφληση των τιμολογίων τους.

Το Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση τις πληροφορίες τις οποίες παρέσχε η Επιτροπή όσον αφορά τις διαπραγματεύσεις που διεξάγονται με τους διεθνείς χρηματοδότες (ΔΝΤ, Παγκόσμια Τράπεζα, ΟΟΣΑ) προκειμένου να εξευρεθεί κοινός ορισμός των δεικτών εκροών, έτσι ώστε να καταστούν συγκρίσιμα τα δεδομένα.

5.4. Λοιπές παρατηρήσεις

5.4.1. Πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας TACIS

Το Συμβούλιο λυπάται για την περιορισμένη απήχηση του προγράμματος αυτού, η οποία οφείλεται στις καθυστερήσεις κατά τα πρώτα στάδια της εφαρμογής του και στην ανάγκη για ένα ενισχυμένο πλαίσιο διεξαγωγής διαλόγου.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η επίδραση του προγράμματος αυτού ήταν περιορισμένη κατά τη χρονική στιγμή εξέτασής του από το Ελεγκτικό Συνέδριο (τέσσερα έτη μετά την έναρξη του προγράμματος). Το Ε.Σ., από την πλευρά του, επεσήμανε ότι, στην καλύτερη περίπτωση, θα μπορούσε να αναμένεται μια μέτρια μόνο επίδραση, λόγω των περιορισμένων κεφαλαίων που διατίθενται. Κατά την έναρξη του προγράμματος ανέκυψαν ορισμένα προβλήματα, τα οποία έχουν σήμερα επιλυθεί.

Το πρόγραμμα αυτό επέτυχε ορισμένα σημαντικά αποτελέσματα. Το 2001 ολοκληρώθηκε ένας μεθοριακός σταθμός στο Leushen της Μολδαβίας, ενώ κατά το 2002 ολοκληρώθηκαν τέσσερις ακόμη μεθοριακοί σταθμοί, στις θέσεις Salla και Svetogorsk στη ρωσο-φινλανδική μεθόριο, στη θέση Chor στην ουγγρο-ουκρανική μεθόριο, και στη θέση Kameny Log στη μεθόριο μεταξύ Λευκορωσίας και Λιθουανίας. Η γέφυρα Jagodin, στον ποταμό Bug, μεταξύ Ουκρανίας και Πολωνίας, μαζί με την οδό πρόσβασης ολοκληρώθηκε επίσης κατά το 2002. Τα έργα αυτά συνέβαλαν σε περισσότερο αποτελεσματικούς και αποδοτικούς ελέγχους και συντόμευσαν τους χρόνους αναμονής. Η κατασκευή ενός νέου μεθοριακού σταθμού, στη θέση Bagrationovsk μεταξύ Καλίνιγκραντ και Πολωνίας, άρχισε τον Ιούνιο του 2002 και θα ολοκληρωθεί στις αρχές του 2003. Επιπλέον δε, τον Μάρτιο του 2002 άρχισαν οι εργασίες στη μεθόριο μεταξύ Λευκορωσίας και Λιθουανίας.

5.4.2. Διαχείριση της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)

Το Συμβούλιο συμμερίζεται τις ανησυχίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου όσον αφορά το χρονικό διάστημα μεταξύ της απόφασης του Συμβουλίου και της πρώτης πληρωμής. Ακόμη, κρίνει ότι ο ρυθμός εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΚΕΠΠΑ συνδέεται με το γεγονός ότι οι ενέργειες στο πλαίσιο της πολιτικής αυτής δεν είναι πλήρως προγραμματισμένες, δεδομένου ότι μέρος τους υλοποιείται περιστασιακά, ανάλογα με τη διεθνή κατάσταση.

Το Συμβούλιο χαιρέται για τα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή με στόχο τη μείωση των προθεσμιών πληρωμής, και συγκεκριμένα για τη χρήση τυποποιημένων συμβάσεων και το γεγονός ότι ο αρμόδιος Επίτροπος είναι πλέον σε θέση να λαμβάνει αποφάσεις ανεξάρτητα από το Σώμα των Επιτρόπων, έτσι ώστε να αρχίζουν συντομότερα τα έργα και προγράμματα, και ότι η αναδιοργάνωση της Επιτροπής προβλέπει τον χειρισμό κάθε φακέλου από ένα και μόνο πρόσωπο, έως το κλείσιμό του. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει την Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειές της για τη λήψη των απαιτούμενων μέτρων και την επίλυση των εναπομενόντων προβλημάτων.

Η Επιτροπή συμφωνεί ως προς το ότι η ταχύτητα συχνά αποτελεί σημαντικό παράγοντα στην εφαρμογή της ΚΕΠΠΑ. Ωστόσο, εξίσου σημαντική είναι και η προσπάθεια για την κατάλληλη διαμόρφωση του συνολικού πλαισίου εφαρμογής, έτσι ώστε να αποφεύγονται τα προβλήματα κατά τη διάρκεια της εφαρμογής και να εξασφαλίζεται ένα ποιοτικό αποτέλεσμα. Η πρώτη πληρωμή θα γίνεται μόνο αφού κωδικοποιηθεί το πλαίσιο εφαρμογής καθώς και οι αντίστοιχες αρμοδιότητες και υποχρεώσεις, μέσω σύμβασης μεταξύ της Επιτροπής και του υπεύθυνου εφαρμογής. Ακόμη, η ταχεία έναρξη μιας ενέργειας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την κατάλληλη προεργασία πριν από την έκδοση της απόφασης του Συμβουλίου.

Η Επιτροπή συμερίζεται την άποψη του Συμβουλίου ότι ο ρυθμός εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΚΕΠΠΑ συνδέεται με το γεγονός ότι οι ενέργειες της πολιτικής αυτής δεν είναι πλήρως προγραμματισμένες, δεδομένου ότι μέρος τους υλοποιείται περιστασιακά, ανάλογα με τη διεθνή κατάσταση.

Η Επιτροπή με ευχαρίστηση γνωστοποιεί την πρόσφατη έγκριση ακόμη ενός μέτρου με στόχο την ταχύτερη έναρξη των ενεργειών της ΚΕΠΠΑ. Πρόκειται συγκεκριμένα για την ανάθεση κατ' εξουσιοδότηση, από τον αρμόδιο Επίτροπο στον Γενικό Διευθυντή Εξωτερικών Σχέσεων, της έκδοσης των αποφάσεων χρηματοδότησης.

6. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 - ΠΡΟΕΝΤΑΞΙΑΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

6.1. Δημοσιονομική διαχείριση

Το Συμβούλιο λυπάται για την έντονη συγκέντρωση των αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του οικονομικού έτους, που οφείλεται κυρίως στην καθυστερημένη έναρξη των αναλήψεων των προγραμμάτων ISPA και SAPARD, καθώς και για την αύξηση του ΥΠΕ λόγω του πολύ περιορισμένου ποσοστού εκτέλεσης των πληρωμών για τα προγράμματα αυτά. Σημειώνει τις δυσχέρειες που αντιμετώπισε η Επιτροπή κατά την εφαρμογή αυτών των νέων μέσων και συμμερίζεται τη μέριμνα της Επιτροπής για την αποφυγή πληρωμών υπό αβέβαιες συνθήκες.

Οι καθυστερημένες αναλήψεις υποχρεώσεων για το πρόγραμμα SAPARD οφείλονται, μεταξύ άλλων, στο γεγονός ότι το 2000 ήταν το πρώτο έτος εφαρμογής αυτού του ιδιαίτερα περίπλοκου μέσου. Η συγκέντρωση των αναλήψεων υποχρεώσεων του ISPA στο τέλος του οικονομικού έτους αποτελεί άμεση συνέπεια των καθυστερήσεων στη διαμόρφωση του νομικού και διοικητικού πλαισίου του μέσου αυτού. Το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία που έχει, για την αποδοχή της διαδικασίας της διεύρυνσης από το κοινό, ο αποτελεσματικός δημοσιονομικός έλεγχος και η πρόληψη της απάτης στις υποψήφιες χώρες, με γνώμονα τα ισχύοντα σήμερα στα κράτη μέλη.

Όπως επισημαίνεται και στις διάφορες απαντήσεις της προς το Κοινοβούλιο, η Επιτροπή έχει πλήρη επίγνωση των δυσχερειών στον τομέα αυτόν και συμμερίζεται την ανησυχία του Κοινοβουλίου σχετικά με τη συνεχιζόμενη αδυναμία της δημόσιας διοίκησης στις υποψήφιες χώρες. Ακόμη, αυτά τα προβλήματα και δυσχέρειες αναγνωρίζονταν και στην έκθεση προόδου του 2001, καθώς και στις εταιρικές σχέσεις για την ένταξη και στο στρατηγικό έγγραφο. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έχει εντοπίσει τις προκλήσεις που θα έχουν να αντιμετωπίσουν οι υποψήφιες χώρες, έχει δε λάβει και εξακολουθεί να λαμβάνει εκτεταμένα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι, με την ένταξη, οι υποψήφιες χώρες θα έχουν δημιουργήσει αποτελεσματικά συστήματα ελέγχου της διαχείρισης των κοινοτικών κονδυλίων. Τα ως άνω μέτρα συνίστανται αυτή τη στιγμή σε μια τριπλή προσέγγιση:

- Πρώτον, στο πλαίσιο του κεφαλαίου 28 των διαπραγματεύσεων η Επιτροπή παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις δεσμεύσεις των υποψήφιων χωρών να δημιουργήσουν και να θέσουν σε πλήρη λειτουργία ένα δημόσιο εσωτερικό σύστημα δημοσιονομικού λογιστικού ελέγχου και να αναπτύξουν περαιτέρω τα εξωτερικά συστήματα λογιστικού ελέγχου, για τα οποία αρμόδιες είναι οι ανώτατες ελεγκτικές αρχές. Το πρόγραμμα PHARE έχει χρησιμοποιηθεί και εξακολουθεί να χρησιμοποιείται για την υποστήριξη τόσο της διαδικασίας για τη νομοθετική εναρμόνιση όσο και της απαιτούμενης σύστασης θεσμικών οργάνων για την εφαρμογή των συστημάτων εσωτερικού και εξωτερικού δημοσιονομικού λογιστικού ελέγχου, σε εθνικό και, όπου απαιτείται, σε περιφερειακό επίπεδο. Μέσω του συστήματος των αδελφοποιήσεων, τα κράτη μέλη έχουν συμμετάσχει ενεργά, ως εταίροι, στην προσπάθεια αυτή, σήμερα δε βρίσκονται σε εξέλιξη περισσότερα από 30 προγράμματα αδελφοποίησης σ' αυτόν και σε συναφείς τομείς. Επιπλέον δε, έχουν πραγματοποιηθεί και εξακολουθούν να πραγματοποιούνται εκτεταμένες εργασίες από τον φορέα SIGMA, συμπεριλαμβανόμενων των αξιολογήσεων από ομολόγους και άλλων μέτρων για την προώθηση της όλης διαδικασίας.

- Δεύτερον, τα κονδύλια του PHARE χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη των φιλόδοξων προσπαθειών που καταβάλλει η OLAF να δημιουργήσει τη θεσμική ικανότητα των υποψήφιων χωρών να καταπολεμούν μόνες τους την απάτη, ιδίως σε ό,τι αφορά τη διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων.

- Τρίτον, μέσω της διαδικασίας σταδιακής καθιέρωσης του συστήματος EDIS (Extended Decentralised Implementation System) για τα προενταξιακά κονδύλια, η Επιτροπή θα βοηθήσει τις υποψήφιες χώρες να δημιουργήσουν συστήματα δημοσιονομικής διαχείρισης και ελέγχου βασισμένα στη δομή των συστημάτων μάλλον παρά στις πράξεις. Η διαδικασία αυτή έχει αρχίσει, διεξάγεται δε αυτή τη στιγμή μια αρχική ανάλυση στους τομείς των συστημάτων, του προσωπικού, των εσωτερικών ελέγχων, της δημοσιονομικής ευθύνης, των λογιστικών ελέγχων και της ανάθεσης των συμβάσεων.

Το πρόγραμμα δράσης για τη δημιουργία θεσμικής ικανότητας, όπως αναφέρεται και στο έγγραφο στρατηγικής για το 2001, υπεισέρχεται επίσης στην προσπάθεια αυτή. Ωστόσο, η τελική ευθύνη στο θέμα αυτό ανήκει στις ίδιες τις υποψήφιες χώρες. Η Επιτροπή, στο πλαίσιο εταιρικής σχέσης με τα κράτη μέλη, μπορεί να παράσχει τη μεθοδολογία και τα μέσα, αλλά μόνο οι υποψήφιες χώρες μπορούν να εγγυηθούν τα αποτελέσματα.

Υπογραμμίζει τη σημασία που έχει, για την αποδοχή της διαδικασίας διεύρυνσης από την κοινή γνώμη των κρατών μελών, η αποτελεσματικότητα του δημοσιονομικού ελέγχου και της καταπολέμησης της απάτης στις υποψήφιες χώρες, έτσι ώστε να επιτευχθεί το επίπεδο που έχουν επιτύχει τα κράτη μέλη.

Το Συμβούλιο συμεριζεται τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή θα πρέπει να επιταχύνει την ανάλυση και την κατάρτιση των εκτελεστικών ρυθμίσεων που συνοδεύουν τα νέα προγράμματα δαπανών και να παράσχει σε εύθετο χρόνο στις υποψήφιες χώρες όσο το δυνατόν περισσότερους προσανατολισμούς και τεχνικές συμβουλές, ώστε να τις βοηθήσει να προβούν στις απαιτούμενες δεσμεύσεις πιστώσεων.

6.2. ISPA

Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι, παρά τις καθυστερήσεις στο επίπεδο της διαμόρφωσης του νομοθετικού και διοικητικού πλαισίου του μέσου αυτού, η Επιτροπή μπόρεσε να εγκρίνει και να αρχίσει αρκετά σχέδια κατά το 2000.

Η Επιτροπή θα ήθελε να τονίσει ότι η προετοιμασία των υποψήφιων χωρών για το νέο προενταξιακό μέσο είχε αρχίσει πριν από την έκδοση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1267/1999 (κανονισμός ISPA) τον Ιούνιο του 1999, και ότι οι προσπάθειες εντάθηκαν έκτοτε και πριν τεθεί σε ισχύ το βασικό νομικό πλαίσιο. Τόσο οι υπηρεσίες της Επιτροπής όσο και οι υποψήφιες χώρες χρειάζονται ακόμη κάποιο χρόνο για τη συγκρότηση των αναγκαίων διοικητικών δομών, αλλά - όπως επισημάνθηκε από το Συμβούλιο - κατόρθωσαν να αποφασίσουν έναν αριθμό έργων και προγραμμάτων (μέτρων) ISPA επαρκή για τη δέσμευση των διαθέσιμων πιστώσεων.

Το Συμβούλιο ζητεί ωστόσο από την Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειές της για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που υπογράμμισε το Ελεγκτικό Συνέδριο στην ετήσια έκθεσή του, ιδίως όσον αφορά την ελλιπή εκτίμηση των αναγκών τεχνικής συνδρομής, τις αδυναμίες του εσωτερικού συντονισμού, τις ανεπαρκώς εναρμονισμένες μεθόδους εργασίας που εφαρμόζονται κατά τη διαδικασία αξιολόγησης και τη λήψη μέτρων βάσει των σχολίων των διαφόρων ΓΔ, καθώς και στην πρόκληση που συνιστά το μέσο αυτό για τις υποψήφιες χώρες.

Η Επιτροπή αποδίδει πολύ μεγάλη προσοχή στις ανεπάρκειες που εντοπίστηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Έχει ενθαρρύνει τις υποψήφιες χώρες να χρησιμοποιούν τα κονδύλια τεχνικής βοήθειας που είναι διαθέσιμα στο πλαίσιο του ISPA για την προετοιμασία των έργων και προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων που πρέπει να αναληφθούν για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του συστήματος EDIS (Extended Decentralised Implementation System) (το 2001, η Επιτροπή αποφάσισε περί τα 30 τέτοια μέτρα τεχνικής βοήθειας για την προετοιμασία

έργων και προγραμμάτων, διαθέτει δε κονδύλια τεχνικής βοήθειας για το σύστημα EDIS και στις δέκα δικαιούχους χώρες του ISPA).

Ο εσωτερικός συντονισμός διέπεται από τους γενικούς κανόνες που ισχύουν στην Επιτροπή: τη διαδικασία μεταβίβασης εξουσιών. Η σχετική απόφαση, η οποία εξεδόθη στις 12 Ιουλίου 2000 (SEC(2000) 1197 PV 1487) ρυθμίζει τις εσωτερικές διαβουλεύσεις με τις υπηρεσίες που πρέπει να εκφέρουν γνώμη για τα μέτρα ISPA πριν αυτά υποβληθούν στην επιτροπή διαχείρισης του ISPA και εγκριθούν από την Επιτροπή. Ακόμη, ο εσωτερικός συντονισμός εξασφαλίζεται και μέσω τακτικών συσκέψεων της επιτροπής συντονισμού σε επίπεδο διευθυντών των αρμόδιων υπηρεσιών της Επιτροπής, καθώς και μέσω μιας ομάδας λογιστικού ελέγχου.

Ακόμη, το Συμβούλιο υπενθυμίζει στην Επιτροπή ότι μία από τις βασικές προτεραιότητές της είναι να ολοκληρώσει επιτυχώς τη διαδικασία αποκέντρωσης, διατηρώντας ταυτόχρονα τους ενισχυμένους ελέγχους, και το συντομότερο δυνατόν, έτσι ώστε να αρχίσει να εξετάζει πώς θα γίνει η μετάβαση από τα κονδύλια του ISPA στο Ταμείο Συνοχής.

Μέχρις στιγμής, το ISPA εφαρμόζεται με το σύστημα DIS (Decentralised Implementation System): Η εκ των προτέρων έγκριση της διαδικασίας υποβολής προσφορών και σύναψης των συμβάσεων δίδεται από την Επιτροπή, αλλά η δικαιούχος χώρα είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή του εκάστοτε έργου ή προγράμματος, ιδίως όσον αφορά τη δημοσιονομική διαχείριση και έλεγχο. Το άρθρο 12 του κανονισμού περί συντονισμού προβλέπει την απαλλαγή από αυτόν τον εκ των προτέρων έλεγχο υπό ορισμένες προϋποθέσεις, πράγμα που οδηγεί σε εκτεταμένη αποκεντρωμένη εφαρμογή (Extended Decentralised Implementation System - EDIS). Η Επιτροπή παρέχει κονδύλια τεχνικής βοήθειας μέσω του ISPA και με στόχο την πραγματοποίηση των αναγκαίων βημάτων προς το σύστημα EDIS, σύμφωνα και με τον "Οδικό Χάρτη προς την EDIS για το ISPA και το PHARE ". Ελπίζεται ότι για ορισμένες χώρες και τομείς οι συνθήκες είναι τέτοιες που η Επιτροπή μπορεί να αρχίσει να αντιπαρέρχεται την εκ των προτέρων έγκριση ήδη από τις αρχές του 2003. Ενώ οι υποψήφιες χώρες ενθαρρύνονται έντονα να κινηθούν προς την EDIS, θα πρέπει να υπομνησθεί ότι είναι σε κάθε περίπτωση υπεύθυνες για τη συγκρότηση κατάλληλων συστημάτων δημοσιονομικής διαχείρισης και ελέγχου, δυνάμει του άρθρου 9 του κανονισμού 1267/1999 (κανονισμός ISPA). Και για τις δέκα δικαιούχους χώρες του ISPA, η ΓΔ REGIO ανέλαβε κατά την περίοδο Οκτώβριος 2001 - Ιανουάριος 2002 λογιστικούς ελέγχους των συστημάτων, με σκοπό την αξιολόγηση της καταλληλότητας των συστημάτων αυτών και τη διατύπωση συστάσεων. Κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2002, η ΓΔ REGIO συνέχισε τις ενέργειες αυτές.

6.3. SAPARD

Το Συμβούλιο χαιρετίζει τις προσπάθειες που κατέβαλαν τόσο η Επιτροπή όσο και οι υποψήφιες χώρες για να εγκριθούν όλα τα προγράμματα ανάπτυξης της υπαίθρου εντός των αντίστοιχων προθεσμιών, καθώς και για να περατωθεί επιτυχώς η διαδικασία κατάρτισης και υπογραφής των διεθνών συμφωνιών, παρά την πολυπλοκότητα του νομοθετικού πλαισίου που χαρακτηρίζει τα μέσα του είδους αυτού.

Το νομικό πλαίσιο που έχει δημιουργηθεί για το SAPARD είναι σε μεγάλο βαθμό ανάλογο, οπότε όχι πολυπλοκότερο, με τις απαιτήσεις για την εφαρμογή των κοινοτικών πολιτικών συγχρηματοδότησης στα κράτη μέλη. Ακόμη, η Επιτροπή αναγνωρίζει τις προσπάθειες των υποψήφιων χωρών για τη διεκπεραίωση αυτού του σημαντικού έργου και για την ολοκλήρωση των διαφόρων συνιστωσών του εντός ενός χρονικού πλαισίου που σε γενικές γραμμές είναι ανάλογο με εκείνο των κρατών μελών.

Το Συμβούλιο σημειώνει την πρόθεση της Επιτροπής να προετοιμάσει τις υποψήφιες χώρες για τη στιγμή της προσχώρησης, κατά την οποία και θα λήξει η ισχύς του μέσου SAPARD, ενισχύοντας την ικανότητά τους να χρησιμοποιούν τα Διαρθρωτικά Ταμεία και τα κονδύλια του ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Εγγυήσεων όσον αφορά τα σχέδια όπως οι προσκλήσεις υποβολής προσφορών, καθώς και συνεχίζοντας την παροχή τεχνικής συνδρομής κατά την περίοδο μέχρι την προσχώρηση.

Μέχρι τον Μάιο του 2002, επτά από τις δικαιούχους χώρες είχαν εξασφαλίσει από την Επιτροπή τις αποφάσεις για τη μεταβίβαση των εξουσιών διαχείρισης. Οι αποφάσεις αυτές λαμβάνονται μόνο εφόσον η εμπλεκόμενη χώρα έχει αποδείξει την ικανότητά της να χρησιμοποιεί το μέσο SAPARD σε πλήρως αποκεντρωμένη βάση. Η ικανότητα αυτή, εάν ληφθεί υπόψη το ότι οι διατάξεις του SAPARD, όπως επισημάνθηκε και ανωτέρω, είναι ανάλογες με εκείνες που απαιτούνται για την εφαρμογή των κοινοτικών πολιτικών συγχρηματοδότησης στα κράτη μέλη, έχει σημασία και για τη μετά την προσχώρηση παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων καθώς και του ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Εγγυήσεων. Όσον αφορά τις υπόλοιπες τρεις χώρες, πραγματοποιούν προόδους προς την εξασφάλιση τέτοιων αποφάσεων μεταβίβασης. Η τεχνική συνδρομή συνεχίζεται ανάλογα με τις ανάγκες, στο πλαίσιο του μέσου PHARE. Ακόμη, παρέχεται, με τους περιορισμούς του κανονισμού 1268/1999 του Συμβουλίου, και μέσω του SAPARD.

7. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 - ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

7.1. Ειδική ευαρέσκεια στο πλαίσιο της Δήλωσης Αξιοπιστίας

Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο κρίνει γενικά ικανοποιητικό το σύνολο των πράξεων και λογαριασμών που καλύπτονται από τον τομέα 5 των Δημοσιονομικών Προοπτικών, όπως είχε συμβεί και με το οικονομικό έτος 1999.

Το Συμβούλιο χαιρετίζει επίσης τη σημαντική βελτίωση της διαχείρισης των ενσώματων στοιχείων ενεργητικού, εκτός ακινήτων, χάρη στην εφαρμογή ενός νέου συστήματος απογραφής (ELS).

Επιπλέον, το Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση ότι κατά τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων τις οποίες εφήρμοσαν τα θεσμικά όργανα είναι γενικά νόμιμες και κανονικές και ότι το σύστημα ελέγχου είναι σύμφωνο προς τον Δημοσιονομικό Κανονισμό. Το Συμβούλιο, συμφωνώντας με το Ελεγκτικό Συνέδριο, παροτρύνει όλα τα θεσμικά όργανα να συνεχίσουν τη βελτίωση των διαδικασιών αυτών, ιδίως μέσω συστήματος προληπτικών μέτρων καθώς και προγραμμάτων κατάρτισης των διατακτών και των διαχειριστών.

Από τα τέλη του 2000 η Επιτροπή άρχισε να εφαρμόζει ένα εκτεταμένο πρόγραμμα κατάρτισης στη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση και διαδικασίες, απευθυνόμενο κυρίως στους διατάκτες, στους διαχειριστές και στους υπαλλήλους χρηματοοικονομικής διαχείρισης. Το πρόγραμμα αυτό καλύπτει τόσο τις διαδικαστικές πλευρές όσο και τις επιχειρησιακές. Το 2001 διοργανώθηκαν στον τομέα αυτόν 162 μαθήματα, με συνολικά 4.400 συμμετέχοντες-ημέρες, οπότε αναδείχθηκε στο πλέον επιτυχημένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με κριτήριο τη συμμετοχή. Οι σχετικές προσπάθειες συνεχίζονται και κατά το 2002 και 2003, em ιδιαίτερη έμφαση στον νέο Δημοσιονομικό Κανονισμό.

7.2. Συνέχεια που εδόθη στις προηγούμενες παρατηρήσεις

α) Μέτρα βάσει της ειδικής έκθεσης αριθ. 8/98 σχετικά με τις υπηρεσίες της Επιτροπής που είναι ειδικά επιφορτισμένες με την καταπολέμηση της απάτης

Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι, μετά την απόφαση της Επιτροπής, της 28ης Απριλίου 1999, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), υπάρχει ένα καταλληλότερο διοικητικό πλαίσιο για την καταπολέμηση της απάτης, το οποίο προσφέρει στην ως άνω υπηρεσία ανεξαρτησία μεγαλύτερη από εκείνη που διέθετε η προκάτοχός της, η Μονάδα Συντονισμού για την Καταπολέμηση της Απάτης (UCLAF). Το Συμβούλιο διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι τα αρχικά προβλήματα πρόσληψης προσωπικού έχουν επιλυθεί σχεδόν πλήρως. Ενθαρρύνει δε την OLAF να καθορίσει σαφώς τις προτεραιότητες και τις στρατηγικές της και να συνεχίσει τη βελτίωση, τον εκσυγχρονισμό και την αποτελεσματική χρήση του συστήματος πληροφοριών που διαθέτει.

Η δομή και ο πίνακας προσωπικού της OLAF έχουν ήδη αναπροσαρμοσθεί, για να ανταποκριθούν στα νέα καθήκοντα και προτεραιότητες.

Η εν λόγω υπηρεσία έχει επίγνωση της ανάγκης για σαφείς προτεραιότητες και στρατηγικές σε όλους της τομείς ευθύνης της. Τώρα δε που όλες οι θέσεις στελεχών έχουν πληρωθεί, μπορεί να επιτευχθεί περαιτέρω πρόοδος στη χάραξη προτεραιοτήτων και στρατηγικών.

Η δημιουργία της Διεύθυνσης Πληροφοριών, Επιχειρησιακής Στρατηγικής και Τεχνολογίας της Πληροφορίας υπογραμμίζει την προτεραιότητα που δίδει η υπηρεσία σε μια προωθημένη χρησιμοποίηση των συστημάτων πληροφοριών και ενημέρωσης στην καταπολέμηση της απάτης. Η Διεύθυνση Πληροφοριών σκοπό έχει να εξασφαλίσει στην υπηρεσία έναν περισσότερο προορατικό ρόλο κατά τον καθορισμό των επιχειρησιακών και στρατηγικών προτεραιοτήτων της. Προς τούτο, θα συλλέγει, αναλύει και διανέμει πληροφορίες κάθε είδους και από διάφορες πηγές, για να συνδράμει τόσο τους εταίρους της υπηρεσίας στα κράτη μέλη όσο και το δικό της προσωπικό ερευνών και επιχειρήσεων.

Η εν λόγω υπηρεσία, μαζί με τους θεσμικούς εταίρους της στα κράτη μέλη, στο πλαίσιο της Συμβουλευτικής Επιτροπής Συντονισμού της Πρόληψης της Απάτης (COCOLAF), την Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, και τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής, θα συνεχίσει να επεξεργάζεται τις προτεραιότητες και στρατηγικές της.

Ακόμη, η υπηρεσία αυτή έχει ήδη καταστήσει σαφές ότι η πρώτη επιχειρησιακή προτεραιότητά της τοποθετείται στον τομέα των εσωτερικών ερευνών, όπου ακολουθείται μια πολιτική μηδενικής ανοχής έναντι της εσωτερικής διαφθοράς, Ακόμη, πρώτη προτεραιότητα δίδεται και σε όλες τις υποθέσεις που σχετίζονται με τη διεύρυνση.

Η υπηρεσία θα συνεχίσει να προσφέρει τη συνδρομή της στα κράτη μέλη για τον συντονισμό των διεθνικών υποθέσεων, ακολουθώντας την κοινοτική πλατφόρμα για την προσέγγιση των υπηρεσιών.

Το Συμβούλιο κρίνει, όπως και το Ελεγκτικό Συνέδριο, ότι απαιτείται απλούστευση των διοικητικών διατάξεων και διαδικασιών, για να διευκολυνθεί και να επιταχυνθεί η διεξαγωγή των ερευνών στο πλαίσιο των θεσμικών οργάνων.

Στις 19 Φεβρουαρίου 2002, η Επιτροπή εξέδωσε μια απόφαση με σκοπό τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της ταχύτητας διεξαγωγής των διοικητικών εξετάσεων και των πειθαρχικών διαδικασιών (C(2002)540). Με την απόφαση αυτή συστάθηκε μια εξειδικευμένη υπηρεσία, η Υπηρεσία Ερευνών και Πειθαρχικών Κυρώσεων της Επιτροπής (Investigation and Disciplinary Office of the Commission - IDOC). Η IDOC αποτελείται από μια διεπιστημονική ομάδα εμπειρών ερευνητών και από καταξιωμένους δικηγόρους. Κύρια αποστολή της είναι η διεξαγωγή συνεκτικών και επαγγελματικού επιπέδου ερευνών και η προετοιμασία των πειθαρχικών διαδικασιών.

Με στόχο την εξασφάλιση αποτελεσματικής και ταχείας δράσης, η IDOC υπήχθη απευθείας στον Γενικό Διευθυντή Προσωπικού και Διοίκησης.

Οι νέοι διαδικαστικοί κανόνες για την έναρξη και τη διεξαγωγή των διοικητικών εξετάσεων αναμένεται να οδηγήσουν σε αποτελεσματικότερες προκαταρκτικές έρευνες σε περίπτωση υποψίας παρατυπιών. Πιο συγκεκριμένα, το άρθρο 3 της προαναφερθείσας απόφασης υποχρεώνει την IDOC να ασκεί τις εξουσίες της όσο το δυνατόν ταχύτερα, το δε άρθρο 5 παρ. 4 μεριμνά ώστε οι έρευνες να διεξάγονται χωρίς διακοπή και για χρονική περίοδο ανάλογη των περιστάσεων και της περιπλοκότητας της εκάστοτε υπόθεσης.

Όλα αυτά τα μέτρα θα επιτρέψουν στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή να ορίζει ακριβέστερα την πιθανή παράβαση, πράγμα που, αργότερα, αναμένεται να άρει τις καθυστερήσεις στις πειθαρχικές διαδικασίες.

Ακόμη, ανελήφθη δράση και για την τροποποίηση του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης. Η Επιτροπή πρότεινε απλουστευμένες διαδικασίες, ιδίως σε ό,τι αφορά την κίνηση των πειθαρχικών διαδικασιών, και μέσω της δυνατότητας επίσπευσης της διαδικασίας οσάκις ο υπάλληλος αναγνωρίζει τη διάπραξη παραπτώματος. Επιπλέον, το Πειθαρχικό Συμβούλιο θα έχει σταθερότερη σύνθεση, οπότε και θα μπορεί να λειτουργεί περισσότερο επαγγελματικά. Τέλος, ο εμπλεκόμενος υπάλληλος θα έχει το δικαίωμα να καταθέτει εγγράφως, αντί προφορικός, πράγμα που αναμένεται να επιταχύνει τις διαδικασίες.

β) Μέτρα συνακόλουθα διαφόρων προηγούμενων παρατηρήσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τη διαχείριση των δαπανών των θεσμικών οργάνων για ακίνητα

Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η Συνθήκη δεν επιτρέπει στα κοινοτικά θεσμικά όργανα να λαμβάνουν δάνεια.

Το Συμβούλιο κρίνει ωστόσο, βάσει των συμπερασμάτων του για την ειδική έκθεση αριθ. 5/2000 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ότι τα θεσμικά όργανα, πριν αρχίσουν σημαντικά κτιριακά έργα ή προγράμματα, θα πρέπει να ενημερώνουν την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, ιδίως όσον αφορά τις πολυετείς δημοσιονομικές επιπτώσεις.

Η Επιτροπή έχει πολλές φορές υποσχεθεί ότι θα ενημερώνει την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή πριν αναλάβει μεγάλο ή ευαίσθητου χαρακτήρα κτιριακό έργο ή πρόγραμμα.

Τούτο συνέβη στην περίπτωση του βρεφονηπιακού σταθμού Palmerston, όπου, με επιστολή της 18ης Μαρτίου 2002, η Επιτροπή ενημέρωσε τον Πρόεδρο της Επιτροπής Προϋπολογισμού του Συμβουλίου ότι επρόκειτο να μισθώσει το κτίριο Palmerston με δικαίωμα προαίρεσης για αγορά.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εφαρμόζει τη διαδικασία αυτή και για κάθε μελλοντικό κτιριακό έργο ή πρόγραμμα με πολυετείς επιπτώσεις.

7.3. Καθεστώς αμοιβών των υπαλλήλων της ΕΕ

Το Συμβούλιο σημειώνει τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με τις οποίες οι αμοιβές των υπαλλήλων πρέπει να είναι ανάλογες με τα προσόντα τους.

Σε ένα σύστημα σταδιοδρομίας, η σύνδεση αμοιβών και προσόντων γίνεται ουσιαστικά μέσω των προαγωγών. Το σύστημα προαγωγών στην Επιτροπή υπήρξε πάντα, και θα εξακολουθήσει να είναι βασισμένο στα προσόντα. Το νέο σύστημα αξιολόγησης και προαγωγών, το οποίο πρόκειται να αρχίσει να εφαρμόζεται από το 2003, ενισχύει αυτή τη σύνδεση ακόμη περισσότερο. Τέλος, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης περιλαμβάνουν ένα νέο σύστημα σταδιοδρομίας, όπου το βάρος της αρχαιότητας θα περιορισθεί δραστικά, υπέρ μιας μισθολογικής προώθησης μέσω διαδοχικών προαγωγών.

Όσον αφορά τον υπολογισμό της ελάχιστης βασικής σύνταξης, το Συμβούλιο συμφωνεί με το Ελεγκτικό Συνέδριο ως προς την ανάγκη σχετικής αναρμόνισης.

Η Επιτροπή μπορεί να επιβεβαιώσει ότι έχει επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ των διοικητικών υπηρεσιών των θεσμικών οργάνων, με σκοπό την εναρμόνιση των εν λόγω πρακτικών.

Στις 28 Μαΐου, η επιτροπή CPQS (προπαρασκευαστική επιτροπή για θέματα Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης) συμφώνησε μια κοινή βάση για να λαμβάνονται υπόψη τα έτη προϋπηρεσίας κατά τον υπολογισμό της ελάχιστης σύνταξης. Η συμφωνηθείσα βάση περιλαμβάνει τα πραγματικά έτη προϋπηρεσίας, χωρίς δηλαδή τα πρόσθετα έτη με τα οποία πριμοδοτούνται οι υπάλληλοι μέσω μεταφοράς συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων.

8. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ²

8.1. Ταμείο Εγγύησης για τις εξωτερικές ενέργειες

Το Συμβούλιο αναμένει ότι η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ) θα καταλήξουν το συντομότερο δυνατόν σε συμφωνία σχετικά με το σύστημα ετήσιας αμοιβής της Τράπεζας για τη διαχείριση του Ταμείου Εγγύησης για τις εξωτερικές ενέργειες.

Η ΕΤΕ και η Επιτροπή συμφώνησαν ένα νέο σύστημα αμοιβών. Τούτο εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2001. Η αντίστοιχη σύμβαση υπεγράφη στις 26 Απριλίου και στις 8 Μαΐου 2002, από του αντίστοιχους προέδρους.

8.2. Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕπ)

Το Συμβούλιο σημειώνει τη νέα κατανομή των δικαιωμάτων στη διάρθρωση του κεφαλαίου του ΕΤΕπ και διερωτάται σχετικά με τις πρακτικές συνέπειές της στη διαχείριση των δραστηριοτήτων επιχειρηματικού κεφαλαίου που έχουν ανατεθεί στο εν λόγω ταμείο.

Η Κοινότητα εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΤΕπ με δύο μέλη, από τα οποία το ένα ασκεί τώρα την προεδρία. Τούτο εξασφαλίζει την ισορροπία μεταξύ της επιδίωξης των στόχων της Κοινότητας και των εμπορικών αρχών και πρακτικών του ΕΤΕπ.

Όσον αφορά εξάλλου το πειραματικό σχέδιο «Ανάπτυξη και Περιβάλλον», το Συμβούλιο σημειώνει τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου καθώς και τις απαντήσεις της Επιτροπής, την οποία καλεί να συμπληρώσει το συντομότερο δυνατόν την αξιολόγηση του σχεδίου και να συνεχίσει τις εργασίες παρακολούθησης και εποπτείας.

Έχει πραγματοποιηθεί μια εσωτερική αξιολόγηση του σχεδίου "Ανάπτυξη και Περιβάλλον", η δε σχετική έκθεση πρόκειται να υποβληθεί στην Επιτροπή κατά τα τέλη του καλοκαιριού του 2002. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής συνέχισαν και κατά το 2002 τις εργασίες παρακολούθησης και εποπτείας που είχαν αρχίσει στις αρχές του 2000. Τον Ιούλιο του 2002, η Επιτροπή διενήργησε δειγματοληπτικούς ελέγχους, επισκέψεις παρακολούθησης και εσωτερικούς λογιστικούς ελέγχους σχετικά με 5 χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές, οι οποίοι μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2001 είχαν χορηγήσει 2.442 δάνεια, δηλαδή το 51,7% του συνολικού αριθμού των δανείων που είχαν χορηγηθεί από όλους τους διαμεσολαβητές στο πλαίσιο του σχεδίου "Ανάπτυξη και Περιβάλλον". Τα δάνεια που είχαν χορηγηθεί μέσω αυτών των 5 διαμεσολαβητών αντιστοιχούσαν σε συνολικό ποσό € 918 εκατ., δηλαδή στο 49% και πλέον του συνολικού ποσού των δανείων που είχαν χορηγηθεί μέχρι την ως άνω ημερομηνία στο πλαίσιο του σχεδίου "Ανάπτυξη και Περιβάλλον". Όπως και κατά το παρελθόν, οι παρατηρήσεις και συστάσεις της Επιτροπής διαβιβάστηκαν στο ΕΤΕπ, το οποίο εκλήθη να λάβει τα κατάλληλα μέτρα, όπου ήταν αναγκαίο.

² Σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης, η απαλλαγή αφορά αποκλειστικά την εκτέλεση του κοινοτικού προϋπολογισμού. Οι δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις δεν καλύπτονται, συνεπώς, από την απαλλαγή, παρά μόνον ως προς τα στοιχεία τους που συνδέονται με την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο και το ΕΤΕπ κατέληξαν σε συμφωνία, η οποία επιτρέπει στο Ελεγκτικό Συνέδριο να ελέγχει δεόντως την κοινοτική συμμετοχή στο κεφάλαιο του ταμείου αυτού.

9. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9 - ΔΗΛΩΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΕΥΤΙΚΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Το Συμβούλιο εκφράζει απογοήτευση για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν μπόρεσε και πάλι να λάβει συνολική Δήλωση Αξιοπιστίας για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων που υπεισέρχονται στις δημοσιονομικές καταστάσεις, εκτός από μια θετική αξιολόγηση όσον αφορά τα έσοδα, τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις δαπάνες λειτουργίας. Το Συμβούλιο λυπάται που δεν καλύπτει αυτή η θετική αξιολόγηση περισσότερους τομείς, σύμφωνα με την επιθυμία που είχε εκφράσει κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος, και κρίνει ότι η κατάσταση δεν είναι ικανοποιητική.

Η θετική αξιολόγηση εκ μέρους του Ελεγκτικού Συνεδρίου καλύπτει σημαντικό αριθμό πράξεων και καταδεικνύει τα επιτεύγματα της Επιτροπής όχι μόνο εκεί που είναι πλήρως υπεύθυνη για τις δραστηριότητές της αλλά και σε ένα σταθερότερο και επιμερισμένο περιβάλλον, όπως αυτό των ιδίων πόρων. Πάντως, η Επιτροπή δεσμεύεται να βελτιώσει την κατάσταση όσον αφορά τις πληρωμές και αναμένει με εμπιστοσύνη τα θετικά αποτελέσματα της μεταρρυθμιστικής διαδικασίας για τη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισης με το πλήρωμα του χρόνου.

Το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι η εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που έχει αρχίσει ήδη η Επιτροπή απαιτεί αναπόφευκτα μια μεταβατική περίοδο και τονίζει, όπως και το Ελεγκτικό Συνέδριο, ότι έχει σημειωθεί πρόοδος σε ορισμένους τομείς. Το Συμβούλιο ελπίζει ότι η πρόοδος αυτή θα έχει βαθμιαία θετική επίδραση στη Δήλωση Αξιοπιστίας. Επιθυμεί δε να υπογραμμίσει εν προκειμένω την προτεραιότητα που αποδίδει στην ολοκλήρωση της αναδιατύπωσης του Δημοσιονομικού Κανονισμού, και γενικά υποστηρίζει κάθε μέτρο με στόχο την απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου.

Η αναδιατύπωση του Δημοσιονομικού Κανονισμού, η οποία αποφασίσθηκε από το Συμβούλιο ομόφωνα, μετά από ιδιαίτερα εντατική διαδικασία, ολοκληρώθηκε σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα και μετά την αναγκαία επισκόπηση και συζήτηση των απόψεων των ενδιαφερομένων μερών. Στο πρόσφατο παρελθόν, η Επιτροπή ανέλαβε πρωτοβουλίες, τόσο οριζόντιες όσο και τομεακές, με σκοπό τη βελτίωση του εν λόγω κανονισμού. Οι πρωτοβουλίες αυτές ανταποκρίνονται στις γενικές υποχρεώσεις για τήρηση της αρχής της αναλογικότητας (πρβλ. Πρωτόκολλο της Συνθήκης του Άμστερνταμ), καθώς και στην αυξανόμενη ανάγκη για έναν καλύτερο και απλούστερο κανονισμό. Πιο συγκεκριμένα, οι εσωτερικές διαδικασίες της Επιτροπής για τον σχεδιασμό και των προγραμματισμό των εργασιών της βελτιώθηκαν σημαντικά (επιτρέποντας ιδίως την καλύτερη ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων πολιτικής και προγραμμάτων στον σχεδιασμό της πολιτικής της). Ακόμη, η Επιτροπή πρότεινε, τον Ιούνιο του 2002, ένα μείζον σχέδιο δράσης για έναν καλύτερο κανονισμό, εισάγοντας, μεταξύ άλλων, ένα κοινό πλαίσιο για την εκ των προτέρων αξιολόγηση των πρωτοβουλιών της.

Το Συμβούλιο χαιρετίζει τη νέα προσέγγιση που ακολούθησε το Ελεγκτικό Συνέδριο στην έκθεσή του για τη Δήλωση Αξιοπιστίας, η οποία παρέχει ακριβέστερες και καλύτερα τεκμηριωμένες πληροφορίες όσον αφορά τον εντοπισμό και τις αιτίες δυσλειτουργιών ανά τομέα δραστηριότητας, καθώς και αναλύσεις σχετικά με τα συστήματα εποπτείας, κατά τρόπο ώστε η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή να διαθέτει καλύτερες βάσεις για τις αξιολογήσεις της. Το Συμβούλιο κρίνει ότι πρόκειται για ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση.

Και η Επιτροπή εκτιμά τις προσπάθειες του Ελεγκτικού Συνεδρίου να παρέχει καλύτερες πληροφορίες, τις οποίες η Επιτροπή μπορεί στη συνέχεια να χρησιμοποιεί για τη βελτίωση των διαδικασιών δημοσιονομικής διαχείρισης.

Το Συμβούλιο σημειώνει ωστόσο ότι η έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου περιέχει ανεπαρκείς πληροφορίες, τουλάχιστον ως προς την εξέλιξη του ποσοστού σφαλμάτων που διαπιστώθηκε στους σχετικούς τομείς. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Συμβούλιο πρέπει να ζητήσει και πάλι από το Ελεγκτικό Συνέδριο να παρέχει τουλάχιστον πληροφορίες που να επιτρέπουν την αντικειμενική σύγκριση μεταξύ της προόδου που έχει σημειωθεί και των προς επίτευξη στόχων, και να επιλέξει μια μέθοδο που να καθιστά δυνατή την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων από το ένα έτος στο άλλο.

Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει το αίτημά του προς την Επιτροπή σχετικά με τη διαμόρφωση των στόχων αυτών στο πλαίσιο της βελτίωσης του σχεδίου δράσης.

Η Επιτροπή θα συνεργασθεί με το Ελεγκτικό Συνέδριο, κατόπιν αιτήματός του, για τον καθορισμό χρήσιμων μέτρων.

Το Συμβούλιο, μολονότι αναγνωρίζει ότι ο λογαριασμός διαχείρισης και ο ενοποιημένος ισολογισμός εκφράζουν πιστά τα έσοδα και τις δαπάνες του οικονομικού έτους στις 31 Δεκεμβρίου 2000, εξακολουθεί να ανησυχεί για τη συνεχιζόμενη παρουσία των ίδιων σφαλμάτων και ελλείψεων που οδήγησαν το Ελεγκτικό Συνέδριο να διατυπώσει επιφυλάξεις εν προκειμένω, ιδίως όσον αφορά τις πληροφορίες σχετικά με τις καταβολές έναντι και τις προκαταβολές, την υπερεκτίμηση των αναλήψεων υποχρεώσεων που απομένουν προς εκκαθάριση, τις αναλήψεις υποχρεώσεων «εκτός ισολογισμού» που αντιστοιχούν στις νομικές δεσμεύσεις για τις οποίες δεν ενεγράφησαν οι απαιτούμενες δημοσιονομικές δεσμεύσεις, καθώς και την έλλειψη δημοσιονομικών δεσμεύσεων. Η Επιτροπή θα πρέπει να εφαρμόσει επείγοντως το σχέδιο δράσης το οποίο κατήρτισε για τον εκσυγχρονισμό του λογιστικού πλαισίου της, και το οποίο προβλέπει τη μετάβαση από το ταμειακό λογιστικό σύστημα προς μια λογιστική βάση της αυτοτέλειας των χρήσεων, και να το λάβει υπόψη της στην τροποποιημένη πρόταση αναδιατύπωσης του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

Κατά το πρόσφατο παρελθόν, η Επιτροπή ανέλαβε να μεταρρυθμίσει το λογιστικό της σύστημα και να το μετατρέψει από ταμειακό σε σύστημα βάσει της αυτοτέλειας των χρήσεων. Το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει αναγνωρίσει βελτιώσεις στην ακρίβεια της λογιστικής των δαπανών. Τούτο θα βελτιώσει και την παρουσίαση της δημοσιονομικής κατάστασης της Κοινότητας στο μέλλον. Η Επιτροπή έχει ήδη καθιερώσει στοιχεία λογιστικής βάσει της αυτοτέλειας των χρήσεων κατά την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών της, αλλά τα σχετικά δεδομένα δεν προέρχονται μέχρι σήμερα από ένα ολοκληρωμένο σύστημα λογαριασμών. Για τον περαιτέρω εκσυγχρονισμό του λογιστικού της πλαισίου, η Επιτροπή ενέταξε στον νέο Δημοσιονομικό Κανονισμό, ο οποίος εξεδόθη τον Ιούνιο του 2002, νέους λογιστικούς κανόνες, οι οποίοι παραπέμπουν στη διεθνώς αποδεκτή αρχή της λογιστικής βάσει της αυτοτέλειας των χρήσεων. Πάντως, η καθιέρωση αυτής της νέας προσέγγισης θα απαιτήσει χρόνο και θα περιλάβει διαδοχικές φάσεις, οι οποίες θα καλύψουν αρκετά οικονομικά έτη.

Το Συμβούλιο σημειώνει τη δέσμευση της Επιτροπής να ενισχύσει και να επεκτείνει τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου. Καλεί την Επιτροπή να μεριμνήσει για την αυστηρή τήρηση των ισχυουσών διατάξεων όσον αφορά τον έλεγχο των διαχειριστικών και ελεγκτικών συστημάτων των κρατών μελών κατά την απορρόφηση πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων. Η Επιτροπή θα πρέπει εξάλλου να διορθώσει τις αδυναμίες που έχουν εντοπισθεί στη λειτουργία του ΟΣΔΕ, καθώς και να επεκτείνει περισσότερο τους εποπτικούς μηχανισμούς

στο μέρος των γεωργικών δαπανών που δεν καλύπτεται από το ΟΣΔΕ. Το Συμβούλιο παροτρύνει, τέλος, την Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειες για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των εποπτικών συστημάτων όσον αφορά τις λοιπές δαπάνες.

Κατά το 2001 και το 2002, η Επιτροπή διέθεσε σημαντικό μέρος των ελεγκτικών της πόρων για την επαλήθευση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί από τα κράτη μέλη για τα Διαρθρωτικά Ταμεία και για την περίοδο 2000-2006. Αυτή δε τη στιγμή συντάσσει μια έκθεση με τα πορίσματά της, την οποία πρόκειται να παρουσιάσει στο Κοινοβούλιο στα τέλη του 2002. Όταν διεξάγει λογιστικούς ελέγχους, η Επιτροπή δίδει ιδιαίτερη προσοχή στην πιθανότητα συστημικών ανεπαρκειών στη διαχείριση, όπου δε κρίνεται ενδεδειγμένο συνιστά διορθωτικές ενέργειες ή προβαίνει σε δημοσιονομικές διορθώσεις. Ακόμη, η Επιτροπή προσπαθεί να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα των ελεγκτικών εργασιών της, μέσω της μηχανοργάνωσης του προγραμματισμού και των συνακόλουθων μέτρων (SYSAUDIT), της έγκαιρης παράδοσης των ελεγκτικών εκθέσεων της και του καλύτερου συντονισμού με τις εθνικές ελεγκτικές αρχές, συμπεριλαμβανόμενης της καλύτερης αξιοποίησης των εκθέσεων που της παρέχονται στο πλαίσιο διμερών συμφωνιών. Αυτός ο τρόπος ενέργειας είναι συνεπής με τις εσωτερικές μεταρρυθμίσεις της Επιτροπής, συμπεριλαμβανόμενων των ετήσιων διαχειριστικών δηλώσεων. Η μεθοδολογία αυτή θα έχει πλήρως ολοκληρωθεί μέχρι τα τέλη του 2003.

Στον τομέα της γεωργίας, η Επιτροπή προωθεί ενεργά καλές διοικητικές και ελεγκτικές πρακτικές, μέσω της έκδοσης κατευθυντήριων γραμμών και αποφασημάτων προς ειδικά συγκροτημένες ομάδες εμπειρογνομόνων, καθώς και σε διμερή βάση εφόσον τούτο ζητηθεί.

Όσον αφορά την επέκταση των εποπτικών μηχανισμών στο μέρος των γεωργικών δαπανών που δεν καλύπτεται απευθείας από το ΟΣΔΕ, υπενθυμίζεται ότι ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3508/92 του Συμβουλίου απαιτεί τη συγκρότηση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου που εφαρμόζονται για ορισμένα καθεστώτα κοινοτικών ενισχύσεων κατά τρόπο που να επιτρέπει κοινή λειτουργία και ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ αυτών και του ΟΣΔΕ. Η διορία για την επίτευξη αυτής της "συμμόρφωσης" λήγει την 1η Ιανουαρίου 2003. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν ήδη λάβει μέτρα για την παρακολούθηση της εξέλιξης αυτής.

Όσον αφορά την εφαρμογή του λογιστικού συστήματος SINCOM 2, το Συμβούλιο ανησυχεί για τις λειτουργικές ανεπάρκειες που επισήμανε το Ελεγκτικό Συνέδριο και καλεί την Επιτροπή να δώσει ιδιαίτερη προτεραιότητα στην ενίσχυση της ασφάλειας του συστήματος.

Έχουν καταβληθεί, και συνεχώς καταβάλλονται σημαντικές προσπάθειες για τη βελτίωση του συστήματος SINCOM 2 από αρκετές απόψεις, μεταξύ των οποίων και η ασφάλεια (βλέπε και απάντηση στο σημείο 2 παρ. 5 της εισαγωγής).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ 2000

Το παρόν παράρτημα περιλαμβάνει αποσπάσματα, με αιτήματα για ενέργειες της Επιτροπής, των συμπερασμάτων του Συμβουλίου επί των ειδικών εκθέσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και τις σχετικές απαντήσεις της Επιτροπής.

- **Συμπεράσματα για την ειδική έκθεση αριθ. 6/00 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με την παροχή κοινοτικών επιδοτήσεων επιτοκίου για δάνεια που χορηγεί η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στο πλαίσιο της προσωρινής δανειοδοτικής της διευκόλυνσης**

Η Επιτροπή δεν έχει να διατυπώσει σχετικές παρατηρήσεις.

- **Συμπεράσματα για την ειδική έκθεση αριθ. 16/00 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με τις διαδικασίες προκήρυξης διαγωνισμού για τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών που υπάγονται στα προγράμματα PHARE και TACIS**

Το Συμβούλιο εκφράζει ανησυχίες όσον αφορά τις πρακτικές οι οποίες σε μερικές περιπτώσεις οδήγησαν σε μείωση του ανταγωνισμού, ανεπαρκή παροχή πληροφοριών, ενδεχόμενη σύγχυση συμφερόντων, αντιφατικές αξιολογήσεις και ελλείψεις στη διαχείριση των φακέλων.

Το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι η Επιτροπή πρέπει ιδίως να παρακολουθεί την κατάσταση όσον αφορά τη στελέχωση σε προσωπικό και τον δημοσιονομικό έλεγχο. Τούτο είναι ιδιαίτερος σημαντικό αν ληφθεί υπόψη η αυξημένη αποκέντρωση της διαχείρισης του προγράμματος PHARE και, σε μικρότερο βαθμό, του προγράμματος TACIS. Για τον σκοπό αυτόν, ο νέος Δημοσιονομικός Κανονισμός, ο οποίος επί του παρόντος τελεί υπό αναθεώρηση, θα χρησιμεύσει ως βάση.

Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει να αξιοποιεί την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για να βελτιώσει περαιτέρω την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των διαδικασιών προκήρυξης διαγωνισμού για τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών που υπάγονται στα προγράμματα PHARE και TACIS, και να ενημερώσει το Συμβούλιο μέχρι το τέλος του έτους σχετικά με τα μέτρα που θα έχουν ληφθεί προς τον σκοπό αυτόν. Το Συμβούλιο ωστόσο αναγνωρίζει ότι οι βελτιώσεις, ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, συνδέονται στενά με τις διατάξεις του αναθεωρημένου Δημοσιονομικού Κανονισμού.

Βελτιώσεις των διαδικασιών επέρχονται συνεχώς, ιδίως για να ληφθούν υπόψη οι επισημανθείσες αδυναμίες. Η Επιτροπή αναφέρει τακτικά για τις πρωτοβουλίες της και μπορεί να αναφέρει και στο Συμβούλιο για τις αντίστοιχες δραστηριότητές της, εφόσον τούτο ζητηθεί.

- **Συμπεράσματα για την ειδική έκθεση αριθ. 18/00 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με το πρόγραμμα εφοδιασμού της Ρωσίας σε αγροτικά προϊόντα**

Το Συμβούλιο συνιστά :

- στο μέλλον, κάθε πρόγραμμα επισιτιστικής βοήθειας να πρέπει υποχρεωτικά να λαμβάνει υπόψη την αποκτηθείσα πείρα από το πρόγραμμα επισιτιστικής βοήθειας στη Ρωσία, και να προβλέπει εχέγγυα αποδοτικότητας και ομαλής λειτουργίας·

- σε περίπτωση που χρειασθεί μακροπρόθεσμη υποστήριξη του ρωσικού αγροτο-βιομηχανικού τομέα, να εξετασθούν άλλα μέσα υποστήριξης της ρωσικής γεωργίας εκτός από την επισιτιστική βοήθεια, ούτως ώστε να αποφευχθεί η δημιουργία προβλημάτων στους μηχανισμούς της αγοράς·
- να ενισχύσει η Ένωση τη συνεργασία με τις ανθρωπιστικές οργανώσεις οι οποίες εργάζονται στη Ρωσία, για να επιτευχθεί καλύτερος συντονισμός των προσπαθειών στον ανθρωπιστικό τομέα.

Το πρόγραμμα εφοδιασμού της Ρωσίας με αγροτικά προϊόντα αποφασίσθηκε από το Συμβούλιο στις 17 Δεκεμβρίου 1998. Το πρόγραμμα αυτό αποτελούσε την απάντηση της Κοινότητας στην έκκληση της Ρωσικής Κυβέρνησης για συνδρομή στην αντιμετώπιση της έλλειψης τροφίμων που είχε προκληθεί τόσο από την οικονομική κρίση του 1998 όσο και από την αποτυχία της συγκομιδής σιτηρών, είναι δε απίθανο να επαναληφθεί κατά τον ίδιο ακριβώς τρόπο. Τα συναχθέντα συμπεράσματα θα εφαρμοσθούν σε κάθε μελλοντικό πρόγραμμα, ιδίως η ανάγκη για αποκλειστικούς πόρους, από την έναρξη ήδη κάθε επιχείρησης, για την αξιολόγηση των προϊόντων προς διάθεση, καθώς και για τον εκ των προτέρων καθορισμό ενός συστήματος τιμολόγησης των προϊόντων.

Σε περίπτωση που χρειασθεί μακροπρόθεσμη υποστήριξη του ρωσικού αγροτο-βιομηχανικού τομέα, θα πρέπει να εξετασθούν άλλα μέσα υποστήριξης της ρωσικής γεωργίας εκτός από την επισιτιστική βοήθεια, ούτως ώστε να αποφευχθεί η δημιουργία προβλημάτων στους μηχανισμούς της αγοράς.

- **Συμπεράσματα για την ειδική έκθεση αριθ. 21/00 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με τη διαχείριση των προγραμμάτων εξωτερικής βοήθειας της Επιτροπής (ιδίως σχετικά με τον εθνικό προγραμματισμό, την προετοιμασία των σχεδίων και τον ρόλο των αντιπροσωπειών)**

Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή :

- να καθορίσει περαιτέρω την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ κεντρικών υπηρεσιών και αντιπροσωπειών·
- να εξασφαλίσει ότι υπάρχουν οι κατάλληλες αρμοδιότητες για κάθε θέση, στις κεντρικές υπηρεσίες και επιτόπου·
- να προτείνει μέτρα για την εξασφάλιση στενότερης συνεργασίας μεταξύ του ΕΧΟ και των αντιπροσωπειών, για να βελτιωθεί η σχέση μεταξύ επείγουσας βοήθειας, αποκατάστασης και ανάπτυξης·
- να εργασθεί από κοινού με την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή για τη μείωση του αριθμού και της διαφοροποίησης των γραμμών του προϋπολογισμού·
- να επανορθώσει τις αδυναμίες τις οποίες εντόπισε το Ελεγκτικό Συνέδριο στην περιγραφή των αρμοδιοτήτων, στις ανταποδοτικές συνεισφορές, στους στόχους και στο χρονοδιάγραμμα των χρηματοδοτικών προτάσεων και συμφωνιών·
- να ενισχύσει τον σχεδιασμό και τη συστηματική παρακολούθηση καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου προγραμματισμού, διευκρινίζοντας ιδίως τους στόχους, τα μέσα και τους δείκτες απόδοσης·

- να διευκρινίσει περαιτέρω τις τυποποιημένες διαδικασίες για τη συγκέντρωση πείρας και για τη δρομολόγηση και εφαρμογή των πολιτικών·
- να οργανώσει, στα πλαίσια του πολυετούς προγραμματισμού, τις εργασίες της έτσι ώστε να υπάρξει εξισορρόπηση του φόρτου εργασίας των επιτροπών κατά τη διάρκεια του έτους.

Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην υλοποίηση και εφαρμογή της κοινής δήλωσης σχετικά με την αναπτυξιακή πολιτική της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και να μετατρέψει τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε συγκεκριμένες ενέργειες, καθώς και να λάβει υπόψη τις συστάσεις αυτές στο πρόγραμμα δράσης για την εφαρμογή της κοινοτικής αναπτυξιακής πολιτικής.

Το Συμβούλιο θα παρακολουθεί την σημειούμενη από την Επιτροπή πρόοδο στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της κοινοτικής συνεργασίας για την ανάπτυξη, και καλεί την Επιτροπή να ενημερώνει το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τα ληφθέντα μέτρα, στο πλαίσιο της ετήσια έκθεσής της που αφορά τη συνεργασία για την ανάπτυξη.

Σχετικά με τα βασικά στοιχεία της μεταρρύθμισης της εξωτερικής υπηρεσίας που άρχισε τον Μάιο του 2000, μέχρι τον Ιούλιο του 2002 είχαν επιτευχθεί αποτελέσματα:

- ως προς την επιδίωξη καλύτερης αντιστοίχισης μεταξύ προγραμματισμού της βοήθειας και πολιτικών προτεραιοτήτων, μέσω εγγράφων στρατηγικής ανά χώρα και περιφέρεια. Μέχρι τώρα έχουν συνταχθεί 110 τέτοια έγγραφα·

- ως προς την επιδίωξη μιας συνεκτικότερης προσέγγισης της παράδοσης των έργων και προγραμμάτων, με ολόκληρο τον κύκλο υλοποίησης να υπάγεται στη διαχείριση ενός μόνο φορέα: της υπηρεσίας EuropeAid. Έκτοτε, οι παλαιές και μη εκτελεσθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων μειώθηκαν στο ήμισυ·

- ως προς τον στόχο της διαχείρισης των έργων και προγραμμάτων σε περισσότερο τοπικό επίπεδο, μέσω της αποκέντρωσης των αρμοδιοτήτων προς τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μέχρι το τέλος του 2003, όλες οι αντιπροσωπείες σε Ευρώπη, Κεντρική Ασία, Μεσόγειο, Ασία και Λατινική Αμερική, καθώς και 13 αντιπροσωπείες στην περιοχή ΑΚΕ θα χρησιμοποιούν αυτό το νέο μοντέλο.

Η Επιτροπή προσυπογράφει πλήρως τη σύσταση του Συμβουλίου για τον εξορθολογισμό των γραμμών του προϋπολογισμού. Ήδη έχει προβεί στον εξορθολογισμό ορισμένων κεφαλαίων των ΠΣΠ για το 2002 και το 2003, θέλει δε να ελπίζει ότι θα τύχει της υποστήριξης της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής εάν λάβει και άλλα μέτρα προς αυτήν την κατεύθυνση.

• **Συμπεράσματα για την ειδική έκθεση αριθ. 22/00 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με την αξιολόγηση της αναθεωρημένης διαδικασίας εκκαθάρισης λογαριασμών**

Το Συμβούλιο θεωρεί ότι, με δεδομένη την ύπαρξη υπερβολικά πολλών οργανισμών πληρωμών σε ορισμένα κράτη μέλη, ανελήφθησαν πρωτοβουλίες για την βελτίωση της λειτουργίας τους σ' αυτά τα κράτη μέλη, για να αντιμετωπισθεί επαρκώς η κατάσταση αυτή.

Το Συμβούλιο σημειώνει τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως προς τις αναγκαίες τεχνικές βελτιώσεις που πρέπει να επέλθουν στις δραστηριότητες των

εθνικών οργανισμών πιστοποίησης, ενώ εκφράζει τη δυσαρέσκειά του για την απουσία κοινοτικών βάσεων δεδομένων για συγκρίσεις μεταξύ των κρατών μελών. Ελπίζει ότι τα διατιθέμενα στοιχεία σύγκρισης θα επιτρέψουν να βελτιωθεί η ενημέρωση των οργανισμών αυτών.

Το Συμβούλιο θεωρεί ότι, κατά γενικό κανόνα, η προσφυγή στο όργανο συνδιαλλαγής λειτούργησε ικανοποιητικά. Ωστόσο, πρέπει ακόμη να υπάρξουν και άλλες βελτιώσεις, οι δε κατευθυντήριες γραμμές της παρέμβασης του οργάνου αυτού πρέπει να διέπονται από ανεξαρτησία και από την αναζήτηση συμβιβαστικής λύσης, για να αποφευχθεί η αύξηση των δικαστικών διαφορών κοινοτικού δικαίου.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να λάβουν περαιτέρω μέτρα για τον περιορισμό του αριθμού των οργανισμών πληρωμών. Ορισμένοι από αυτούς συνεχίζουν να υφίστανται χωρίς να υπάρχει πραγματικά λόγος, θα μπορούσαν δε εύκολα να κλείσουν. Ακόμη, ορισμένοι τέτοιοι οργανισμοί δεν πληρούν σε μεγάλο βαθμό τα κριτήρια διαπίστευσης, αλλά τα εμπλεκόμενα κράτη μέλη συχνά δεν λαμβάνουν επαρκή μέτρα δυνάμει του άρθρου 4 παρ. 7³ του κανονισμού αριθ. 1258/1999 του Συμβουλίου.

Η Επιτροπή υποσχέθηκε να εξετάσει την πρόταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τη δημιουργία βάσης δεδομένων για τα ποσοστά σφαλμάτων. Προς το παρόν, δεν μπορεί να πει αν τα οφέλη δικαιολογούν το κόστος. Σχεδόν όλοι οι οργανισμοί πιστοποίησης αναφέρουν ποσοστό σφαλμάτων κάτω του ορίου σπουδαιότητας 1%. Για τις λίγες περιπτώσεις όπου εντοπίζεται υψηλότερο ποσοστό σφαλμάτων, προτείνονται δημοσιονομικές διορθώσεις. Τούτο καθορίζεται σαφώς στις συνοπτικές εκθέσεις. Συγκρίσεις των συνολικών σφαλμάτων (ή των ανώτερων ορίων σφαλμάτων) είναι έγκυρες μόνο εάν ολόκληρος ο πληθυσμός είναι δυνατόν να εξετασθεί με τεχνικές στατιστικών δειγματοληψιών. Ωστόσο, πολλοί οργανισμοί πιστοποίησης δεν είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν στατιστικές δειγματοληψίες για ολόκληρον τον πληθυσμό, και τούτο για απόλυτα θεμιτούς λόγους. Ως εκ τούτου, οποιαδήποτε σύγκριση δεν θα ήταν έγκυρη.

Η Επιτροπή συμεριζεται την ευνοϊκή γνώμη του Συμβουλίου για τη διαδικασία συνδιαλλαγής και έχει την αίσθηση ότι έχει παίξει ρόλο στην εν γένει βελτίωση της διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών. Η ανεξαρτησία του οργάνου συνδιαλλαγής αποτελεί ήδη σαφή απαίτηση βάσει της απόφασης αριθ. 94/442/ΕΚ της Επιτροπής, η οποία, μετά και την τροποποίησή της με την απόφαση αριθ. 2000/649/ΕΚ, της 12ης Οκτωβρίου 2000, προβλέπει ότι τα πέντε μέλη του οργάνου συνδιαλλαγής πρέπει να επιλέγονται μεταξύ εξεχόντων προσώπων με κάθε εχέγγυο ανεξαρτησίας και με μεγάλη εμπειρία στα ζητήματα του ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Εγγυήσεων, ή στη διενέργεια δημοσιονομικών λογιστικών ελέγχων.

Όσον αφορά τις προσπάθειες για την επίτευξη συμβιβασμού, η Επιτροπή θα ήθελε να επισημάνει, όπως ήδη έχει δηλώσει στην απάντηση για την ειδική έκθεση αριθ. 22/00 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ότι είναι εκ του νόμου υποχρεωμένη να εξαιρεί τις δαπάνες με κοινοτικούς πόρους οσάκις οι δαπάνες αυτές δεν έχουν πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες, οπότε δεν μπορεί να αποδέχεται και συμβιβασμούς που δεν θα ήσαν σύμφωνοι με αυτή την υποχρέωση. Πάντως, η Επιτροπή ακολουθεί τα συμπεράσματα του οργάνου συνδιαλλαγής οσάκις αυτά ανταποκρίνονται καλύτερα από τις αρχικές προτάσεις των υπηρεσιών της στη φύση και στη σοβαρότητα της παράβασης, καθώς και στην οικονομική ζημία που έχει υποστεί η Κοινότητα.

³ το οποίο απαιτεί από την αρμόδια αρχή την αντικατάσταση του οργανισμού πληρωμών, εάν δεν πληρούνται τα κριτήρια διαπίστευσης, ή την παροχή σαφών οδηγιών για τις βελτιώσεις που απαιτούνται και χρονοδιαγράμματος για την υλοποίησή τους.

Τέλος, ως προς το ζήτημα των αντιδικιών ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η Συνθήκη μεταβιβάζει το σχετικό δικαίωμα στα κράτη μέλη και ότι ούτε η Επιτροπή ούτε το όργανο συνδιαλλαγής μπορούν να το περιορίσουν. Εν προκειμένω, τα κράτη μέλη είναι δυνατόν να καταθέσουν ένσταση κατά μιας απόφασης εκκαθάρισης, ακόμη και αν έχουν επιτύχει μείωση της προτεινόμενης δημοσιονομικής διόρθωσης μέσω της διαδικασίας συνδιαλλαγής.

- **Συμπεράσματα για την ειδική έκθεση αριθ. 23/00 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με τον υπολογισμό της δασμολογητέας αξίας (τελωνειακή εκτίμηση)**

Η Επιτροπή δεν έχει να κάνει παρατηρήσεις σχετικά.

- **Συμπεράσματα για την ειδική έκθεση αριθ. 1/01 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με την κοινοτική πρωτοβουλία URBAN**

Η Επιτροπή δεν έχει να κάνει παρατηρήσεις σχετικά.

- **Συμπεράσματα για την ειδική έκθεση αριθ. 2/01 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με τη διαχείριση της επείγουσας ανθρωπιστικής βοήθειας προς τα θύματα της κρίσης στο Κόσοβο (ECHO)**

Το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να απαντήσει υποβάλλοντας έκθεση, μέχρι το φθινόπωρο του 2002 το αργότερο, σχετικά με τη συνέχεια που δόθηκε στην έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Υπενθύμισε και τα συμπεράσματά του της 29ης Μαΐου 2000, όταν εξέτασε την ειδική έκθεση αριθ. 2/2000 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στα οποία αναγνώρισε ότι είναι επιθυμητό και χρήσιμο να συνεχίσει το Ελεγκτικό Συνέδριο να συντάσσει ειδικές εκθέσεις σχετικά με τις δραστηριότητες της ΕΕ στα Βαλκάνια. Συναφώς, το Συμβούλιο συνέστησε, οι ειδικές εκθέσεις να θέτουν ως στόχο και την αξιολόγηση των επιπτώσεων της παρεχόμενης βοήθειας.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο εντόπισε την ανάγκη απλοποίησης του κανονιστικού και διαδικαστικού πλαισίου των ανθρωπιστικών ενεργειών. Στο πλαίσιο της διοικητικής μεταρρύθμισης και της αναδιάρθρωσης του Δημοσιονομικού Κανονισμού και των λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του, οι ανάγκες ανθρωπιστικών ενεργειών έχουν ληφθεί δεόντως υπόψη. Ο φορέας ECHO επεξεργάζεται τη συμφωνία-πλαίσιο εταιρικής σχέσης, με σκοπό να ενισχύσει περαιτέρω τη σαφήνεια και τη συμμόρφωση τόσο με τους αναπροσαρμοσμένους κανόνες όσο και με τις αποστολές του ECHO και των διεθνών εταιρών του, ιδίως του ΟΗΕ.

Το Συμβούλιο έχει ήδη επίγνωση του ότι η Επιτροπή έχει εγκρίνει μια νέα διαδικασία-πλαίσιο για τη λήψη των αποφάσεων σε έκτακτες καταστάσεις, έτσι ώστε η ανταπόκριση σε τέτοιες καταστάσεις να είναι περισσότερο ευέλικτη. Η νέα αυτή διαδικασία, από τότε που καθιερώθηκε, επέτρεψε στον ECHO από το 2001 και μετά να γίνει χρηματοδότης πρώτης γραμμής σε όλες τις έκτακτες περιπτώσεις. Οι νέες διαδικασίες επιτρέπουν στον ECHO να λαμβάνει αποφάσεις σε περίπτωση νέων εκτάκτων αναγκών εντός ενός δεδομένου πλαισίου, και το πολύ εντός 72 ωρών. Από τότε που καθιερώθηκαν αυτές οι νέες διαδικασίες, η νέα διαδικασία πρώτης βοήθειας εφαρμόστηκε 4 φορές. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση χρηματοδότησης εντός το πολύ 3 ημερών. Μετά την εκάστοτε απόφαση, ακολουθεί μια ταχεία διαδικασία εκταμίευσης των κεφαλαίων (5 ημέρες).

Οι ευρύτερες διαπραγματεύσεις μεταξύ της Επιτροπής και των υπηρεσιών του ΟΗΕ με σκοπό την ανάπτυξη νέων και εκσυγχρονισμένων πρακτικών, καθώς και η διεξαγωγή στρατηγικού διαλόγου με τον ΟΗΕ και άλλους διεθνείς εταίρους βρίσκονται σε εξέλιξη και έχουν

προχωρήσει αρκετά. Η αναθεώρηση της συμφωνίας ΕΕ-ΟΗΕ θα χρειασθεί ακόμη λίγον χρόνο, καθώς, μεταξύ άλλων ζητημάτων, ο ΟΗΕ και η Κοινότητα πρέπει να συμφωνήσουν ποσοτικούς και μετρήσιμους δείκτες απόδοσης. Πάντως, υπάρχει η πρόθεση, μέχρι το τέλος του 2002 να έχουν προχωρήσει ουσιαστικά οι διαπραγματεύσεις αυτές. Ωστόσο, τούτο θα εξαρτηθεί από την ικανότητα του ΟΗΕ να ανταποκριθεί γρήγορα στις επόμενες φάσεις του διαλόγου.

- Μια υποομάδα ΟΗΕ-ΕΕ, η οποία εργάζεται για το ζήτημα της υποβολής εκθέσεων, εντόπισε ορισμένους τομείς όπου είναι δυνατές βελτιώσεις, και τούτο θα αποτελέσει το κέντρο βάρους της αναθεωρημένης συμφωνίας. Η Επιτροπή έχει ήδη τη διάθεση να εξαιρέσει τους εταίρους του ΟΗΕ από την υποβολή των ενδιάμεσων χρηματοοικονομικών εκθέσεων για συμβάσεις διάρκειας το πολύ 12 μηνών, αρκεί οι εν λόγω εταίροι να υποβάλλουν στον ΕΧΟ ενδιάμεσες περιγραφικές εκθέσεις με επιχειρησιακά στοιχεία επαρκή για την αξιολόγηση των επιπτώσεων των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων.
- Τον Μάιο του 2000, η Επιτροπή ολοκλήρωσε μιαν ανταλλαγή επιστολών με τη Γενική Γραμματεία του ΟΗΕ, με στόχο την παράταση της χρηματοδότησης των έμμεσων δαπανών του Παγκόσμιου Επισιτιστικού Προγράμματος μέχρις ότου η συμφωνία ΟΗΕ-ΕΕ λάβει την οριστική της μορφή.

- **Συμπεράσματα για την ειδική έκθεση αριθ. 3/01 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με την εκ μέρους της Επιτροπής διαχείριση των διεθνών συμφωνιών αλιείας, μαζί με τις απαντήσεις της Επιτροπής**

Το Συμβούλιο εξέτασε την ειδική έκθεση αριθ. 3/2001 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με την διαχείριση από την Επιτροπή, κατά την περίοδο 1993-1999, των αλιευτικών συμφωνιών που έχουν συναφθεί με το Μαρόκο, τη Μαυριτανία, τη Γροιλανδία, τη Σενεγάλη και την Αργεντινή, και οι οποίες από κοινού αντιστοιχούν στο 92% των πληρωμών που καταλογίσθηκαν στο οικονομικό έτος 1999.⁴

Ενώ σημειώνει τις διευκρινίσεις της Επιτροπής όσον αφορά τα μέτρα που ελήφθησαν, το Συμβούλιο την καλεί να εντείνει τις προσπάθειές της για την κάλυψη των ελλείψεων που εντόπισε το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Το Συμβούλιο σημειώνει ότι υπεβλήθη η εξωτερική έκθεση αξιολόγησης του 1999⁵, παρατηρεί δε ότι η έκθεση αυτή δεν συζητήθηκε επαρκώς. Το Συμβούλιο θεωρεί επομένως αναγκαία μια διεξοδική ανταλλαγή απόψεων για την έκθεση αξιολόγησης του 1999 και για τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 1997, βάσει μιας ενημερωμένης αξιολόγησης της έκθεσης του 1999 από την Επιτροπή, και βάσει της πείρας που στο μεταξύ αποκτήθηκε. Επισημαίνεται ότι η συζήτηση αυτή θα μπορούσε να παράσχει πολύτιμα στοιχεία για τη γενική επανεξέταση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής. Ακόμη, το Συμβούλιο προτρέπει την Επιτροπή, προτού εξετάσει το ενδεχόμενο μιας νέας εξωτερικής αξιολόγησης, να παρουσιάσει πλήρη ανάλυση όλων των συμφωνιών με τρίτες χώρες. Μια τέτοια ανάλυση θα πρέπει να αποσκοπεί σε γενική επανεξέταση της πολιτικής, συμπεριλαμβάνοντας μη ποσοτικά στοιχεία, όπως τις πολιτικές σχέσεις της Ένωσης, τη στρατηγική σημασία της παρουσίας του κοινοτικού στόλου στα ύδατα μιας τρίτης χώρας, το

⁴ Το Συμβούλιο σημείωσε ότι δύο από τις σχετικές συμφωνίες (με την Αργεντινή και το Μαρόκο) δεν ισχύουν πλέον και ότι διεξήχθησαν διαπραγματεύσεις για νέα αλιευτικά πρωτόκολλα με τη Γροιλανδία και τη Μαυριτανία.

⁵ Έγγρ. 11763/99 PECHE 181.

κοινωνικοοικονομικό κόστος της μη σύναψης αλιευτικών συμφωνιών, τη συμβολή των αλιευτικών συμφωνιών στην προώθηση της βιώσιμης αλιείας σε ολόκληρο τον κόσμο και τις αναπτυξιακές επιπτώσεις των συμφωνιών για τις τρίτες χώρες.

Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις με σκοπό την κάλυψη των ελλείψεων που σκιαγραφούνται στην έκθεση του 1999 καθώς και στην έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση των συμφωνιών θα πρέπει να βελτιωθεί ακόμη περισσότερο, με μεγαλύτερη έμφαση στην βιωσιμότητα των αλιευμάτων. Ειδικότερα, καλεί την Επιτροπή να θεσπίσει ένα συνεχές σύστημα παρακολούθησης και να καθορίσει τα κριτήρια και τους δείκτες απόδοσης για καθεμιά από αυτές τις συμφωνίες, για να μετρείται η αποτελεσματικότητά τους σε όλη τη διάρκεια της ισχύος τους.

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του 1997, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να εξετάσει μέχρι ποιο σημείο μπορεί να επιτευχθεί μεγαλύτερη ευελιξία κατά την εφαρμογή των αλιευτικών συμφωνιών.

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του 1997, το Συμβούλιο σημειώνει ότι πρέπει να αποφευχθεί η μερική μόνον εφαρμογή των αλιευτικών συμφωνιών. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει σχετικά ότι έχει καλέσει την Επιτροπή να εξετάσει κατά πόσον είναι εφικτή η ανακατανομή των μερικώς μόνον χρησιμοποιούμενων αλιευτικών δυνατοτήτων σε άλλα κράτη μέλη, με την επιφύλαξη της αρχής της σχετικής σταθερότητας.

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του 1997, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να υποβάλει κατάλληλες προτάσεις για την πιο ισόρροπη κατανομή του κόστους των συμφωνιών μέσω της επέκτασης, χωρίς να δημιουργούνται διακρίσεις, του πεδίου εφαρμογής του τέλους για την απόκτηση άδειας εκμετάλλευσης που καταβάλλουν οι εφοπλιστές, και να βελτιώσει τη σχέση κόστους/οφέλους των συμφωνιών.

Με σκοπό να αποφευχθεί η μερική μόνον χρησιμοποίηση των αλιευτικών δυνατοτήτων, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει κατά πόσον ενδείκνυται και είναι εφικτή η ενσωμάτωση οικονομικών εγγυήσεων και προκαταβολών από τους εφοπλιστές, σε όλες τις αλιευτικές συμφωνίες.

a) Περιεκτική ανάλυση των συμφωνιών

Τον Δεκέμβριο του 2002, η Επιτροπή θα παρουσιάσει ανακοίνωση με ένα πλαίσιο για τις κοινοτικές ενέργειες στον τομέα της υπεράκτιας αλιείας· η ανακοίνωση αυτή θα λαμβάνει υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Οκτωβρίου 1997, την έκθεση αξιολόγησης του 1999, την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το 2001 και την εμπειρία που θα έχουν αποκτήσει οι υπηρεσίες της Επιτροπής από την εφαρμογή των αλιευτικών συμφωνιών.

Στην ίδια ανακοίνωση, η Επιτροπή θα προτείνει τον αναπροσανατολισμό της δράσης της στον τομέα της αλιείας πέραν των κοινοτικών υδάτων, με στόχο την καθιέρωση βιώσιμων αλιευτικών πρακτικών μέσω εταιρικών σχέσεων με τις αναπτυσσόμενες χώρες στον τομέα της αλιείας.

Η Επιτροπή είναι πρόθυμη να προωθήσει τους κανόνες και τις αρχές της καλής διακυβέρνησης, συνιστά δε τη χρήση των υφιστάμενων μέσων αξιολόγησης και επιμένει στην ανάγκη να δοθεί συνέχεια στις μελλοντικές εταιρικές σχέσεις.

Η περιεκτική αξιολόγηση των αλιευτικών συμφωνιών θα αρχίσει το 2003.

β) Ορισμός των δεικτών απόδοσης

Η Επιτροπή έχει αρχίσει εργασίες για τη δρομολόγηση μιας μελέτης που θα καθορίζει τα κριτήρια και τους δείκτες απόδοσης για τις διμερείς συμφωνίες. Η μελέτη αυτή αναμένεται να ολοκληρωθεί κατά τη διάρκεια του 2003.

γ) Ανακατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων μεταξύ κρατών μελών

Για να μεγιστοποιηθεί η χρησιμοποίηση των αλιευτικών δυνατοτήτων που προσφέρονται από τις αλιευτικές συμφωνίες, η Επιτροπή πάντα μεταφέρει αλιευτικές δυνατότητες που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί από μία χώρα σε άλλες που έχουν υποβάλει σχετικό αίτημα, φροντίζοντας δεόντως για τη διατήρηση της σχετικής σταθερότητας.

Ομοίως, συστηματικά προσπαθεί να εξασφαλίζει την καλύτερη ανταπόδοση για τον κοινοτικό προϋπολογισμό, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων παραγόντων, τη συνεισφορά των εμπλεκόμενων εφοπλιστών.

Με βάση αυτά τα δεδομένα, τα πρωτόκολλα που ετέθησαν πρόσφατα υπό διαπραγμάτευση από την Ένωση (Σενεγάλη, Αγκόλα, Κιριμπάτι) περιλαμβάνουν και αύξηση της συνεισφοράς των εφοπλιστών.

- **Συμπεράσματα για την ειδική έκθεση αριθ. 4/01 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με τον λογιστικό έλεγχο του ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Εγγυήσεων και την εφαρμογή του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ)**

Το Συμβούλιο συνιστά :

- να διευκρινίσει η Επιτροπή τους κανόνες του ΟΣΔΕ, ούτως ώστε να εξαλειφθούν οι δυσκολίες που αφορούν την ερμηνεία τους και να διευκολυνθεί η επιβολή κυρώσεων·
- να καταβάλει η Επιτροπή συνεχείς προσπάθειες για περαιτέρω απλούστευση των κανόνων του ΟΣΔΕ·
- να προβλέψει η Επιτροπή την πραγματοποίηση αξιολογήσεων κόστους/οφέλους σχετικά με το ΟΣΔΕ, με βάση αξιόπιστα χρηματοοικονομικά στοιχεία όσον αφορά τις κυρώσεις.

Ο νέος κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2419/2001 σχετικά με το ΟΣΔΕ ετέθη σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2002, συνοδευόμενος από πολλές κατευθυντήριες γραμμές και αποσαφηνίσεις, οι οποίες απλοποίησαν σημαντικά τις διαδικασίες διαχείρισης, ελέγχου και επιβολής κυρώσεων. Αν και θεωρείται ως σημαντικότατο βήμα προς την απλοποίηση των ελέγχων, ο νέος κανονισμός θεωρείται και ότι έχει ενισχύσει τον συνολικό έλεγχο των δαπανών. Ωστόσο, τονίζεται ότι, για τη μεγιστοποίηση των δυνατικών οφελών, τα κράτη μέλη θα πρέπει σε πολλές περιπτώσεις να αναπροσαρμόσουν ανάλογα τις διαδικασίες τους διαχείρισης και ελέγχου.

Οι βελτιωμένες κανονιστικές διαδικασίες υποβολής των εκθέσεων, ιδίως όσον αφορά τα στοιχεία για τις κυρώσεις, θα διευκολύνουν τις αξιολογήσεις κόστους/οφέλους για το ΟΣΔΕ. Παράκληση να αναγνωσθεί και η απάντηση που εδόθη ανωτέρω (εισαγωγή στο κεφάλαιο 10).

- **Συμπεράσματα για την ειδική έκθεση αριθ. 6/01 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με τις ποσοστώσεις γάλακτος**

Το Συμβούλιο συνιστά να ληφθεί υπόψη η παρούσα ειδική έκθεση ως συμβολή στην ενδιάμεση εξέταση της Επιτροπής για την εξέλιξη του καθεστώτος των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων.

Στις προτάσεις για ενδιάμεση αναθεώρηση, στο πλαίσιο του Προγράμματος Δράσης 2000, η Επιτροπή έκανε συγκεκριμένες αναφορές στις συστάσεις της ειδικής έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το καθεστώς των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων.

- **Συμπεράσματα για την ειδική έκθεση αριθ. 7/01 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με τις επιστροφές κατά την εξαγωγή - Διοχέτευση και διάθεση στην αγορά**

Το Συμβούλιο συνιστά :

- αρμόδια για την έγκριση των εταιρειών εποπτείας να είναι η Επιτροπή, όπως συμβαίνει ήδη με την επισιτιστική βοήθεια·
- όταν ανακαλείται η έγκριση από μια εταιρεία εποπτείας, θα πρέπει η έγκριση να αναστέλλεται και για όλες τις εταιρείες του ίδιου ομίλου·
- να ανατεθεί στην Επιτροπή η φύλαξη και ενημέρωση του συνόλου των υποδειγμάτων παραστατικών άφιξης στον προορισμό τα οποία μπορούν να γίνονται δεκτά, καθώς και ο συντονισμός των επαληθεύσεων στις τρίτες χώρες,
- να εξετάσει η Επιτροπή τρόπους ώστε να μην καταβάλλονται οι επιστροφές για προϊόντα που υπόκεινται σε μειωμένους εισαγωγικούς δασμούς σε τρίτες χώρες καθώς και στην ΕΕ βάσει συμφωνιών ελεύθερου εμπορίου, οσάκις εντοπίζεται εικονική εξαγωγή·
- να εξετάσει η Επιτροπή το ενδεχόμενο να μην απαιτούνται παραστατικά άφιξης στον προορισμό παρά μόνον σε περιπτώσεις αμφιβολίας ή εξόχως επικίνδυνου προορισμού, και να χρησιμοποιούνται εναλλακτικά παραστατικά (φορτωτικές, τιμολόγια) και έλεγχοι.

Η χρησιμοποίηση των εταιρειών εποπτείας στο πλαίσιο της διαδικασίας για την καταβολή των επιστροφών κατά την εξαγωγή αγροτικών προϊόντων δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/1999, ή κατά την επιλογή των εταιρειών εποπτείας που αναλαμβάνουν την "παρακολούθηση" της συγκέντρωσης προϊόντων που πρόκειται να διατεθούν ως κοινοτική επισιτιστική βοήθεια δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1292/96 του Συμβουλίου, σκοπό έχει την επίτευξη διαφορετικών στόχων.

Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη χορήγηση της κοινοτικής επισιτιστικής βοήθειας, για να συντονίζει δε όλες τις σχετικές ενέργειες χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες των εταιρειών εποπτείας, αποκαλούμενες "παρακολουθητές", οι οποίες είναι υπεύθυνες για τη διενέργεια ποιοτικών και ποσοτικών ελέγχων και για την εποπτεία της συσκευασίας και επισήμανσης των προϊόντων. Οι έλεγχοι αυτοί διεξάγονται σε ολόκληρη την αλυσίδα χορήγησης, από το εργοστάσιο, πριν από τη φόρτωση, κατά τη φόρτωση, και μέχρι την παράδοση. Για τη διενέργεια των ελέγχων αυτών, η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες αρκετών τέτοιων εταιρειών εποπτείας, οι οποίες επιλέγονται μετά από διαγωνισμό, και τις αμείβει για τις υπηρεσίες που παρέχουν.

Η Επιτροπή προέβη σε ενδεδειγμένη εξέταση των διαδικασιών των επιστροφών κατά την εξαγωγή. Οι τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/1999 ενεκρίθησαν από την Επιτροπή στις 11

Ιουλίου 2002 και δημοσιεύθηκαν ως κανονισμός αριθ. 1253/2002 στην ΕΕ αριθ. L 183, της 12.07.2002, σ. 12.

Έχουν ήδη αρχίσει οι προετοιμασίες μιας πρόσκλησης σε διαγωνιστική διαδικασία για την καταγραφή των τελωνειακών εντύπων και σφραγίδων που χρησιμοποιούνται σε 51 τρίτες χώρες.

Η Επιτροπή εξετάζει τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με την οποία οι επιστροφές δεν πρέπει να καταβάλλονται για προϊόντα που υπόκεινται σε μειωμένους ή μηδενικούς δασμούς κατά την εισαγωγή στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Επιτροπή έχει ήδη εξετάσει το ζήτημα αυτό σε συσχέτισμό με τις σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, ιδίως των τριών βαλτικών χωρών.

Ελάφρυνση των όρων που διέπουν τα παραστατικά άφιξης στον προορισμό, σύμφωνα με τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δεν είναι εφικτή, λόγω του ότι η απαίτηση τέτοιων παραστατικών μόνο σε περιπτώσεις αμφιβολιών ή προορισμών υψηλού κινδύνου θα δημιουργούσε δυνητικό κίνδυνο απώλειας του ελέγχου των εξαγωγών προς χώρες για τις οποίες δεν προβλέπονται επιστροφές. Ακόμη, θα εξέθετε την Ευρωπαϊκή Ένωση σε σημαντικές επικρίσεις για τον τρόπο με τον οποίο διεξάγει την παρακολούθηση και τον έλεγχο των επιδοτούμενων εμπορικών συναλλαγών της με τρίτες χώρες, ιδίως με γνώμονα το γεγονός ότι έχει προσχωρήσει σε μια διεθνή προσπάθεια για τη μη καταβολή επιστροφών για εξαγωγές προς συγκεκριμένες αγορές.

Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η παρουσίαση μόνο φορτωτικών και εμπορικών τιμολογίων στην περίπτωση των διαφοροποιημένων επιστροφών δεν θα παρείχε επαρκή εχέγγυα για την άφιξη στην τρίτη χώρα για την οποία καταβάλλεται η επιστροφή.

Πάντως, στο πλαίσιο της διοικητικής απλοποίησης της διαδικασίας παρουσίασης των παραστατικών άφιξης, η Επιτροπή έχει διπλασιάσει τα ποσά για τα οποία, βάσει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/1999, δεν είναι αναγκαία η υποβολή παραστατικού εισαγωγής - η φορτωτική από μόνη της είναι επαρκής. Η αλλαγή αυτή συμπεριλαμβάνεται στον νέο κανονισμό που αναφέρεται ανωτέρω.

Ακόμη, οι ελεγκτές του ΕΓΤΠΕ σχεδιάζουν να επισκεφθούν διεθνείς ναυτιλιακές εταιρείες εφέτος, με σκοπό την αξιολόγηση επιτόπου της δυνατότητας να χρησιμοποιούνται δεδομένα αναφερόμενα στις κινήσεις σκαφών και εμπορευματοκιβωτίων για λόγους επιθεώρησης.

- **Συμπεράσματα για την ειδική έκθεση αριθ. 8/01 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με τις επιστροφές για την παραγωγή αμύλου γεωμήλων και δημητριακών, καθώς και για την ενίσχυση του αμύλου γεωμήλων**

Το Συμβούλιο συνιστά :

- σε ό,τι αφορά το καθεστώς των επιστροφών κατά την παραγωγή αμύλων, η Επιτροπή :
 - να απλουστεύσει τον μηχανισμό υπολογισμού των ποσοστών επιστροφής·
 - να καθορίσει σαφώς τους ελέγχους που πρέπει να πραγματοποιούνται για την αντιμετώπιση των ανεπαρκειών των ελέγχων που επισημάνθηκαν στον τομέα αυτόν·
 - να εστιάσει περισσότερο τον έλεγχο στον δημοσιονομικό κίνδυνο·
- σε ό,τι αφορά τις ενισχύσεις για την παραγωγή και την μεταποίηση γεωμήλων που προορίζονται για την αμυλοποιία, η Επιτροπή :

- να καθορίσει σαφώς τις κανονιστικές διατάξεις, ώστε οι έλεγχοι να είναι ομοιόμορφοι στα κράτη μέλη.

Η μέθοδος υπολογισμού των επιστροφών εξετάζεται αυτή τη στιγμή υπό το φως των ευρημάτων και των συμπερασμάτων της μελέτης για την αξιολόγηση του τομέα των αμύλων, την οποία είχε παραγγείλει η Επιτροπή. Θα αναλυθούν όλοι οι παράγοντες που επηρεάζουν τον υπολογισμό, οπότε και την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων της Ένωσης, καθώς και η σχετική αξία των επιστροφών στην τιμή κόστους των προϊόντων, η δυνατότητα υποκατάστασης μεταξύ αμύλων και οι επιπτώσεις των μεταφορικών εξόδων.

- **Συμπεράσματα για τη ειδική έκθεση αριθ. 9/01 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με το πρόγραμμα κατάρτισης και κινητικότητας των ερευνητών**

Το Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη να ελέγχει συστηματικά η Επιτροπή αν τηρούνται όλα τα κριτήρια (π.χ. όρια ηλικίας, συμμετοχή γυναικών) τα οποία η ίδια έχει ορίσει για τα ευρω-συνέδρια, τα μαθήματα πρακτικής εξάσκησης και τα θερινά τμήματα. Πρέπει ιδίως να κοινοποιείται τυχόν χορηγία των ανωτέρω εκδηλώσεων από άλλους φορείς, και να τροποποιηθούν οι διαδικασίες κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται ότι θα διενεργούνται όλοι οι δέοντες έλεγχοι και ότι η συνολική χορηγία/ χρηματοδότηση δεν θα υπερβαίνει το συνολικό κόστος της εκάστοτε εκδήλωσης.

Η Επιτροπή επαληθεύει συστηματικά τα κριτήρια που έχουν σχέση με την επιλεξιμότητα των εξόδων (ηλικία, εθνικότητα) πριν προβεί στις πληρωμές. Τα λοιπά κριτήρια που πρέπει να προωθηθούν (γεωγραφική ισορροπία, ισότητα των φύλων, συμμετοχή από μειονεκτούσες περιφέρειες, από τη βιομηχανία) επαληθεύονται βάσει των απαντήσεων σε ερωτηματολόγια που διανέμονται στους συμμετέχοντες. Ακόμη, για την αντίστοιχη δραστηριότητα του 5ου προγράμματος-πλαισίου η Επιτροπή φρόντισε ώστε οι καταστάσεις εξόδων να περιλαμβάνουν την απαίτηση να δηλώνεται το συνολικό κόστος, οι δε συμβάσεις να αποκλείουν κάθε κέρδος για τον ανάδοχο.

Το Συμβούλιο ευελπιστεί ότι η Επιτροπή θα διαχειρισθεί τις ενέργειες κινητικότητας με τη μεγαλύτερη σχολαστικότητα και με εφαρμογή ενισχυμένων μέτρων εσωτερικού ελέγχου κατά τη διάρκεια του τρέχοντος πέμπτου προγράμματος-πλαισίου, καθώς και του μελλοντικού έκτου προγράμματος-πλαισίου, το οποίο ενδέχεται να επεκτείνει σημαντικά την κοινοτική δραστηριότητα και τις κοινοτικές δαπάνες στον σημαντικό αυτόν τομέα.

Μεταξύ 2001 και 2002 διεξήχθησαν εσωτερικοί έλεγχοι στο πλαίσιο του προγράμματος IHP (Αύξηση του Ανθρώπινου Δυναμικού) και με αντικείμενο τους χρηματοοικονομικούς διαύλους, την επεξεργασία δεδομένων και το πειραματικό σύστημα για τη μεταφορά ορισμένων συμβατικών δραστηριοτήτων από τη μονάδα "Διοίκηση και Χρηματοδότηση" στις επιχειρησιακές μονάδες, με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας της διαχείρισης έργου μέσω ευρύτερης ενσωμάτωσης επιστημονικών και συμβατικών πτυχών. Αυτή τη στιγμή διεξάγονται εργασίες βάσει αυτών των παρατηρήσεων και συστάσεων.

Πρότυπα εσωτερικών ελέγχων, ακόμη και για το πρόγραμμα κατάρτισης και κινητικότητας των ερευνητών, έχουν υιοθετηθεί σύμφωνα με λεπτομερές σχέδιο δράσης. Ο στόχος είναι ο καλύτερος έλεγχος των δραστηριοτήτων με γνώμονα τους στόχους.

Τα ως άνω πρότυπα θα ενσωματωθούν στον σχεδιασμό των διαχειριστικών ρυθμίσεων για το μελλοντικό πρόγραμμα-πλαίσιο.

- **Συμπεράσματα για την ειδική έκθεση αριθ. 10/01 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με τον δημοσιονομικό έλεγχο των Διαρθρωτικών Ταμείων - Κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 2064/97 και (ΕΚ) αριθ. 1681/94 της Επιτροπής**

Ως προς το θέμα αυτό, το Συμβούλιο θεωρεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει να εξακολουθήσει να δίνει σαφείς και συνεκτικές οδηγίες, καθορίζοντας ιδίως τις αρμοδιότητες, στο πλαίσιο της εφαρμογής των κανονισμών για την περίοδο 1994-1999, καθώς και των κανονισμών για την περίοδο 2000-2006.

Ο συντονισμός, για την εφαρμογή του κανονισμού 2064/97, των υπηρεσιών των αρμόδιων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία πραγματοποιείται από τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής, η οποία, από τον Αύγουστο του 2000, ανέλαβε τη διεύθυνση τόσο του ελέγχου της συμμόρφωσης των κρατών μελών με τις απαιτήσεις του εν λόγω κανονισμού όσο και της παροχής συμβουλών και οδηγιών. Με γνώμονα τις λεπτομερειακές συστάσεις που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο των εσωτερικών ελέγχων, καθώς και τα στοιχεία που εδόθησαν σε συσκέψεις βάσει των διμερών συμφωνιών διοίκησης και των απαντήσεων σε προσωπικά ερωτηματολόγια, δεν υπάρχει λόγος να θεωρηθεί ότι τα κράτη μέλη δεν έχουν λάβει πλήρη γνώση των υποχρεώσεών τους.

Για την περίοδο 2000-2006, ο κανονισμός 438/2001 αντικατέστησε τις διατάξεις του κανονισμού 2064/97 περί Διαρθρωτικών Ταμείων, ενώ ο κανονισμός 1386/2002 τις εφαρμόζει για πρώτη φορά στο Ταμείο Συνοχής. Η Επιτροπή διεξάγει λογιστικούς ελέγχους των συστημάτων που έχουν δημιουργήσει τα κράτη μέλη για να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει των ως άνω κανονισμών, ιδίως σε ό,τι αφορά τον ανεξάρτητο λογιστικό έλεγχο των συστημάτων, των έργων και προγραμμάτων, καθώς και την έκδοση πιστοποιητικών λογιστικό έλεγχου πριν από το κλείσιμο των υποθέσεων. Στο τέλος του 2002 θα παρουσιάσει έκθεση σχετικά με τα νέα συστήματα.

- **Συμπεράσματα για την ειδική έκθεση αριθ. 11/2001 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με το πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας TACIS**

Το Συμβούλιο, αν και λαμβάνει υπόψη του την πρόοδο που έχει επιτευχθεί από το τέλος της περιόδου ελέγχου και μετά, εκφράζει την ανησυχία του για την αργή εφαρμογή του προγράμματος διασυνοριακής συνεργασίας TACIS, ιδίως όσον αφορά τη βασική συνιστώσα του για τις εγκαταστάσεις διέλευσης των συνόρων και για τη διαχείριση των συνόρων. Η Επιτροπή ενθαρρύνεται, ως εκ τούτου, να συνεχίσει και να εντείνει τις προσπάθειές της για την επιτάχυνση της εφαρμογής του εν λόγω προγράμματος, ιδίως στον προαναφερόμενο τομέα, και να εξετάσει επειγόντως τον τρόπο με τον οποίο η βοήθεια της ΕΕ θα μπορούσε να εστιασθεί καλύτερα, με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της επάρκειας των ελέγχων των συνόρων και της διαμετακόμισης στα σημεία διέλευσης που εμπίπτουν στα προγράμματα PHARE και TACIS.

Το Συμβούλιο χαιρετίζει την επιτυχή χρηματοδότηση, βάσει του Μηχανισμού Στήριξης Μικρών Σχεδίων (SPF) και παροτρύνει την Επιτροπή να αυξήσει περαιτέρω το μερίδιο της συνολικής χρηματοδότησης που αναλογεί στο SPF. Το Συμβούλιο χαιρετίζει επίσης την εντατικοποίηση των εργασιών του προγράμματος διασυνοριακής συνεργασίας για τα σύνορα TACIS-PHARE.

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης μιας στρατηγικής προσέγγισης όσον αφορά τα σημερινά και τα μελλοντικά εξωτερικά σύνορα της Ένωσης, η Επιτροπή καλείται να συνεχίσει και να εντείνει τις προσπάθειές της για τη βελτίωση του συντονισμού και της

διαλειτουργικότητας μεταξύ των προγραμμάτων TACIS, PHARE και INTERREG. Ο εξωτερικός συντονισμός θα μπορούσε επίσης να βελτιωθεί, με τη διενέργεια διαλόγου μεταξύ των δικαιούχων στα NAK και των ομολόγων τους στις χώρες ΕΕ και PHARE. Στα πλαίσια αυτά, η Επιτροπή καλείται να εξετάσει τρόπους εξασφάλισης ευκολότερης χρηματοδότησης από το πρόγραμμα PHARE για σχέδια που αφορούν τα σύνορα TACIS-PHARE.

Βάσει των συμπερασμάτων αυτών και της έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Επιτροπή καλείται να υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με τα μέτρα για την ενίσχυση του προγράμματος διασυνοριακής συνεργασίας του TACIS, το αργότερο έως τα τέλη Ιουνίου 2002.

Το πρόγραμμα αυτό επέτυχε ορισμένα σημαντικά αποτελέσματα. Το 2001 ολοκληρώθηκε ένας μεθοριακός σταθμός στο Leushen της Μολδαβίας, ενώ κατά το 2002 ολοκληρώθηκαν τέσσερις ακόμη μεθοριακοί σταθμοί, στις θέσεις Salla και Svetogorsk στη ρωσο-φινλανδική μεθόριο, στη θέση Chor στην ουγγρο-ουκρανική μεθόριο, και στη θέση Kameny Log στη μεθόριο μεταξύ Λευκορωσίας και Λιθουανίας. Η γέφυρα Jagodin, στον ποταμό Bug, μεταξύ Ουκρανίας και Πολωνίας, μαζί με την οδό πρόσβασης ολοκληρώθηκε επίσης κατά το 2002. Τα έργα αυτά συνέβαλαν σε περισσότερο αποτελεσματικούς και αποδοτικούς ελέγχους και συντόμευσαν τους χρόνους αναμονής. Η κατασκευή ενός νέου μεθοριακού σταθμού, στη θέση Bagrationovsk μεταξύ Καλίνιγκραντ και Πολωνίας, άρχισε τον Ιούνιο του 2002 και θα ολοκληρωθεί στις αρχές του 2003. Επιπλέον δε, τον Μάρτιο του 2002 άρχισαν οι εργασίες στη μεθόριο μεταξύ Λευκορωσίας και Λιθουανίας .

Η Επιτροπή σημειώνει την επιθυμία του Συμβουλίου να αυξήσει περαιτέρω το μερίδιο του μηχανισμού SPF στη συνολική χρηματοδότηση. Ο μηχανισμός αυτός έχει αναγνωρισθεί ως κατάλληλος για την προώθηση της διασυνοριακής ολοκλήρωσης, τόσο σε τοπικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο, μέσω της διασύνδεσης των έργων του προγράμματος TACIS με εκείνα των INTERREG και PHARE.

Η ενδυνάμωση του συντονισμού μεταξύ TACIS, INTERREG και PHARE αποτέλεσε και συνεχίζει να αποτελεί προτεραιότητα για την Επιτροπή. Επειδή δε τα περισσότερα από τα σημερινά σύνορα TACIS-PHARE αναμένεται να γίνουν σύνορα TACIS/INTERREG το 2004, η έμφαση εδόθη σε πολύ μεγάλο βαθμό στα δεύτερα. Τον Απρίλιο του 2001, η Επιτροπή δημοσίευσε τον οδηγό "A Guide to bringing INTERREG and TACIS together", ο οποίος περιέχει ορισμένα πρακτικά μέτρα για τη διευκόλυνση της προετοιμασίας και της υλοποίησης κοινών διασυνοριακών έργων. Η εφαρμογή του οδηγού αυτού προχωρεί ικανοποιητικά, ενώ καταστρώνονται και νέες διαδικασίες για τον συντονισμό των δύο αυτών προγραμμάτων. Τον Νοέμβριο του 2001 διεξήχθη στην Πετρούπολη ένα σεμινάριο, όπου εκπρόσωποι όλων των εμπλεκόμενων NAK, των υποψήφιων χωρών και των κρατών μελών είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν θέματα συνδεδεμένα με τον συντονισμό των διαφόρων κοινοτικών μέσων, και για τη διασυνοριακή συνεργασία γενικότερα ως ένα βασικό στοιχείο της στρατηγικής προσέγγισης της ΕΕ για τα σημερινά και μελλοντικά εξωτερικά της σύνορα.

Στις παραμεθόριες περιφέρειες των υποψήφιων χωρών που συνορεύουν με τα NAK, τα κονδύλια για εθνικά προγράμματα PHARE μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την υποστήριξη κοινωνικών και οικονομικών δραστηριοτήτων διασυνοριακού χαρακτήρα. Έτσι, τα εθνικά προγράμματα PHARE μπορούν να δώσουν τα συμπληρωματικά κονδύλια που απαιτούνται για τη βελτίωση του συντονισμού με το πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας του TACIS.

Στις παραμεθόριες περιφέρειες που συνορεύουν με τα NAK, οι αρχές των υποψήφιων χωρών ενθαρρύνονται να προωθήσουν τη χρήση των κονδυλίων των εθνικών προγραμμάτων PHARE

για την υποστήριξη κοινωνικών και οικονομικών δραστηριοτήτων διασυνοριακού χαρακτήρα, αντιμετωπίζοντας έτσι πιθανές νέες διαχωριστικές γραμμές στα μελλοντικά σύνορα της Ένωσης. Μια καλά σχεδιασμένη πολιτική εκ του σύνεγγυς, βασιζόμενη στο σημερινό πολιτικό πλαίσιο, θα εξασφαλίσει ότι η διευρυνόμενη ΕΕ και οι γείτονές της θα εμβαθύνουν τα κοινά συμφέροντα και δραστηριότητές τους. Τα κονδύλια των εθνικών προγραμμάτων PHARE παρέχουν στις υποψήφιες χώρες την ευελιξία που απαιτείται για την προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης στις παραμεθόριες περιοχές τους, για την ανάπτυξη διασυνοριακών σχέσεων και καλής γειτονίας με τις συνορεύουσες μη υποψήφιες χώρες. Έτσι, τα κονδύλια των εθνικών προγραμμάτων PHARE μπορούν να δώσουν τα συμπληρωματικά κονδύλια που απαιτούνται για την περαιτέρω ανάπτυξη του συντονισμού με το πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας του TACIS.

Η Επιτροπή δέχεται με ικανοποίηση την πρόσκληση του Συμβουλίου να παρουσιάσει έκθεση για τα προαναφερθέντα μέτρα ενίσχυσης της επίδρασης του προγράμματος διασυνοριακής συνεργασίας του TACIS.

- **Συμπεράσματα για την ειδική έκθεση αριθ. 12/01 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με τα διαρθρωτικά μέτρα για τη βελτίωση της κατάστασης στην απασχόληση: Επίδραση των ενισχύσεων του ΕΤΠΑ στην απασχόληση και μέτρα του ΕΚΤ για την καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας, μαζί με τις απαντήσεις της Επιτροπής**

Το Συμβούλιο θεωρεί ότι είναι σκόπιμο να βελτιωθεί η αξιολόγηση της επίδρασης που έχουν στην απασχόληση οι διαρθρωτικές παρεμβάσεις, έτσι ώστε να μεγιστοποιηθούν οι ωφέλειές τους.

Το Συμβούλιο εκτιμά ότι, σε κάθε περίπτωση, η βελτίωση της αξιολόγησης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ποικιλομορφία των παρεμβάσεων και των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της επίδρασης των παρεμβάσεων, καθώς και τις εθνικές και περιφερειακές πρακτικές και ότι, κατά συνέπεια, η αξιολόγηση δεν θα πρέπει να μεταφράζεται σε εναρμόνιση των διαδικασιών, μεθόδων και τεχνικών.

Τέλος, όσον αφορά το ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου στην υποστήριξη της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση, το Συμβούλιο φρονεί ότι είναι απαραίτητες επιπλέον προσπάθειες, για να εξασφαλισθεί η πλήρης ενσωμάτωση του εν λόγω ταμείου στη στρατηγική, επισημαίνοντας παράλληλα ότι με την μεταρρύθμιση του ΕΚΤ υπάρχει ένας σταθερότερος δεσμός μεταξύ των δραστηριοτήτων που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ και των τεσσάρων πυλώνων της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο κανονισμός των Διαρθρωτικών Ταμείων για την περίοδο 2000-2006 καθορίζει το πλαίσιο αξιολόγησης σαφέστερα απ' ό,τι στο παρελθόν. Ακόμη, η Επιτροπή έχει δώσει κατευθύνσεις για τις διάφορες φάσεις αξιολόγησης, αναμένεται δε αυτές να συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας των αξιολογήσεων, και της αποτελεσματικότητας και επίδρασης των διαρθρωτικών παρεμβάσεων.

Η Επιτροπή δεν επιζητεί την εναρμόνιση των διαδικασιών, μεθόδων και τεχνικών, αλλά οι κατευθύνσεις που δίδει σκοπό έχουν να διαδώσουν τις καλύτερες πρακτικές και να ενθαρρύνουν τα κράτη μέλη να αναπτύξουν μεθόδους που να ενισχύουν την ποιότητα των αξιολογήσεων.

Η Επιτροπή συμφωνεί ότι οι μέθοδοι για την αξιολόγηση της επίδρασης των διαρθρωτικών παρεμβάσεων στην απασχόληση θα μπορούσαν να βελτιωθούν περαιτέρω. Ωστόσο, και

δεδομένου ότι η φύση των παρεμβάσεων είναι ιδιαίτερα ποικιλόμορφη, ο δε στόχος τους είναι η βελτίωση της αποδοτικότητας και των οφελών στα κράτη μέλη, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν θα ήταν ενδεδειγμένο να επιβάλει μια συγκεκριμένη μέθοδο ή τεχνική αξιολόγησης της επίδρασης των διαρθρωτικών παρεμβάσεων. Η Επιτροπή προτιμά να προωθεί τη συγκρισιμότητα μέσω της χρήσης κοινών τεχνολογιών, ορισμών και προσεγγίσεων, όπου τούτο ενδείκνυται.

Από την έκδοση του νέου κανονισμού του ΕΚΤ και μετά, η Επιτροπή κατέβαλε προσπάθειες, από κοινού με τα κράτη μέλη, για την ενίσχυση της ενσωμάτωσης του ΕΚΤ στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση. Η ενδιάμεση εξέταση των Διαρθρωτικών Ταμείων θα δώσει την ευκαιρία για ενδυνάμωση των δεσμών μεταξύ των τεσσάρων πυλώνων της ως άνω στρατηγικής και των δραστηριοτήτων που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ.

- **Συμπεράσματα για την ειδική έκθεση αριθ. 13/01 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με τη διαχείριση της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)**

Η Επιτροπή δεν έχει να κάνει παρατηρήσεις σχετικά.

- **Συμπεράσματα για την ειδική έκθεση αριθ. 14/01 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με τη συνέχεια που εδόθη στην ειδική έκθεση αριθ. 19/98 του Συνεδρίου για την ΣΕΒ**

Το Συμβούλιο συνιστά να προτείνει η Επιτροπή τις βελτιώσεις που απαιτούνται για τη δημιουργία ενός αποτελεσματικότερου συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών, το οποίο να αποσκοπεί στην εξασφάλιση του ότι η προέλευση ενός ζώου και οι εκμεταλλεύσεις από τις οποίες πέρασε θα μπορούν να εντοπισθούν σε περίπτωση διάγνωσης ΣΕΒ.

Το ενισχυμένο καθεστώς αναγνώρισης και καταχώρησης των βοοειδών, το οποίο καθιερώθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 820/97 του Συμβουλίου και ενσωματώθηκε στη συνέχεια στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Συμβουλίου, προβλέπει τον εντοπισμό της καταγωγής κάθε ζώου, καθώς και των εκμεταλλεύσεων από τις οποίες διακινήθηκε. Τα κράτη μέλη πρέπει να δημιουργήσουν μια βάση δεδομένων με στοιχεία για όλα τα βοοειδή και όλες τις μετακινήσεις τους. Η Επιτροπή παρακολουθεί την εφαρμογή του συστήματος αναγνώρισης και καταχώρησης των βοοειδών στα κράτη μέλη, με επιθεωρήσεις του Γραφείου Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων, κατά τις οποίες διατυπώνονται και συστάσεις, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο.